

BIRGER LANGKJER

SEKTER I DANMARK

Hizb ut-Tahrir, Faderhuset, Scientologi, InJiva-behandling

© Birger Langkjer, 2006

Forside: „De jordiske glæders have“ af Hieronymus Bosch (detalje)
Bagside: „Skt. Antonius' fristelse“ af Hieronymus Bosch (detalje)

Tryk: One Way Tryk, www.etryk.dk

ISBN 87-991575-0-0

Forord

Dette er et polemisk værk. Som teolog er jeg uddannet som forkynder og ikke som videnskabsmand. Derfor kan det godt være, at nogen hist og her vil synes, at bogen ikke helt lever op til et videnskabeligt ideal om objektivitet. Jeg har stræbt efter, at bogen er lødig, og at dens informationer kan stå for en nærmere efterprøvelse, men jeg har ikke forsøgt at skildre sekterne på en måde, som de selv kan være tilfredse med. Værket er tværtimod drevet af en vis indignation over misbrug af mennesker og åndeligt bedrag, som holder folk væk fra det sande evangelium. Til syvende og sidst er det menneskeskæbner, det drejer sig om, og jeg vil ikke korsfæste sekternes ofre én gang til ved at opretholde en koldt observerende, fiskeagtig neutralitet.

Tak til min mor, Inge Lise Langkjer, og Per Borggaard for grundig korrekturlæsning og konstruktiv kritik, og tak til alle, som har hjulpet mig med informationer.

Denne bog er tilegnet Jennifer.

Birger Langkjer, Williamsville, Trinidad, 7. juli 2006

Indholdsfortegnelse

Forord	3
Hvad er en sekt?	7
1. Isolation	7
2. Sindelagskontrol	7
3. En usund ledertype	8
En karakteristik	9
Hvilke slags mennesker går ind i en sekt?	10
Hvorfor bliver de hængende?	11
Sekt eller kult?	13
Fire sekter	13
Hizb ut-Tahrir	14
Islamisk fundamentalisme	16
Islamismens historie	17
Kalifatet	20
Unge muslimer i Danmark	25
Mission blandt danske unge	27
Hizb ut-Tahrirs historie	29
Partiets aktiviteter i Danmark	30
Partiets ideologi	31
Terrorisme?	36
Forfølgelse og forbud	40
Islam versus kristendom	42
Islamisk etik	46
Religion og politik	47
„Kafir“-systemet	49
Islams system	51
Islamisk proselytisme	53
Islam og de kriminelle	56
Kvindens stilling i islam	58
Islam og racisme	60
Konklusion	62
Faderhuset	64
Faderhusets historie	66
<i>Balladen starter</i>	66
<i>Høje krav</i>	68

<i>Et familieforetagende</i>	68
Kontroverser	70
<i>Ungdomshuset</i>	70
<i>Korstog mod muslimer</i>	71
<i>Samuelskolen</i>	72
Faderhusets teologi.....	77
1. Trosbevægelsen	79
<i>E. W. Kenyon</i>	80
<i>Sejr og økonomisk fremgang</i>	81
<i>„Din mund er en tryllestav“</i>	81
<i>Power-religion</i>	82
<i>Autoritært ledelsessyn</i>	83
<i>Lederskab ifølge Bibelen</i>	84
<i>En fremmed lære</i>	84
<i>Ofre for Trosbevægelsen</i>	85
<i>En surdej for kirken?</i>	86
2. Discipelskabsbevægelsen	87
3. Hellighedsvækkelsen.....	89
<i>Syndfrihed i Faderhuset</i>	90
<i>Pinsevækkelsen</i>	92
<i>Ekstatiske fænomener</i>	92
<i>Kritik fra de etablerede</i>	94
<i>Åndelig krigsførelse</i>	94
<i>Profetisme</i>	97
<i>Bedømmelse af profeti</i>	98
<i>Profetvælde</i>	99
Konklusion	100

Scientologi	102
En kritikers skæbne	103
L. Ron Hubbard.....	105
<i>Hubbard og okkultismen</i>	105
Ideologi.....	107
Scientologi i Danmark.....	109
<i>Scientologi-„kirken“</i>	109
Propaganda	110
Humanitært arbejde	111
Narconon	112
Applied Scholastics	113
<i>FEGU</i>	114
Friskoler	115

<i>Kildeskolen i Næstved</i>	115
<i>Kildeskolen i Århus</i>	116
<i>Sønderjyllands Internationale Skole</i>	117
<i>Øresunds Internationale Skole</i>	118
<i>Lillekilde i Valby</i>	118
Virksomheder	120
Scientologis effekt på mennesker.....	121
Hollywood-berømteder	124
Forsvar for Scientologi.....	126
InJiva-behandling	128
Bakkely.....	128
White Eagle	131
White Eagles lære.....	132
<i>Spiritisme</i>	133
<i>Healing</i>	133
Stephanie Pagh	135
InJiva	137
Regressionsterapi	140
En mikrosekt	141
Noter	142
Litteraturliste	148
Appendiks: Tankereform	150
Stikordsregister	152

Hvad er en sekt?

En sekt kan defineres som en gruppe mennesker, som er fælles om at tro eller mene noget, der adskiller sig fra det alment accepterede. Det er en meget bred, ordbogsagtig definition, og mange religiøse grupper i Danmark falder ind under den – også en masse grupper, vi ellers ikke plejer at kalde sekter. Så lad os prøve at være lidt mere specifikke. En klassisk sekt er ofte karakteriseret ved:

1. ISOLATION

Sekter er sjældent inklusive, dvs. de regner med, at kun de selv har hele sandheden. Når sekten møder afvisning og kritik fra omverdenen, kommer medlemmerne og specielt ledelsen let til at føle sig under belejring. Derved bliver gruppen endnu mere isoleret, men den får sværere ved at rekruttere nye medlemmer. Sekten kan godt samarbejde med andre sekter eller grupper, der ligger på samme linje som den selv. Men internt er man ikke i tvivl om, at de andre ikke er gode nok.

2. SINDELAGSKONTROL

I alle samfund (religiøse eller sekulære) sker der en gradvis forandring af de personer, der træder ind i fællesskabet. Man ændrer væremåde i større eller mindre grad og bliver mere ligesom de folk, man er iblandt. Det er der ikke noget forkert i, og i visse tilfælde kan det være en forandring til det bedre. Mange mennesker ønsker ligefrem at blive en anden person, fordi de lider af manglende selvværd. Denne personlighedsændring kan naturligvis meget let medføre konflikter i forhold til familie og gamle venner. Men det er nu engang vilkårene i et multireligiøst samfund som det, Danmark har udviklet sig til, at vore nærmeste kan finde på at skifte religion (og til en vis grad personlighed).

Men *måden*, det sker på, er ikke altid i orden. Hvis en sådan ændring sker for hurtigt og for bastant, kan den ødelægge ens selvopfattelse, så man ikke længere ved, hvem man er som menneske. Man bliver alt for bundet til en bestemt gruppe, og det medfører, at man får hele sit livsgrundlag revet væk under sig, hvis den dag pludselig kommer, hvor man skal stå alene. Derfor bliver de fleste mennesker i en sekt længe efter, at de for længst burde være gået ud.

Sekter bruger forskellige metoder for at kontrollere medlemmerne, bl.a. strenge leveregler, forbud mod kontakt med familie og venner, tankekontrol ved hjælp af lange møder med monoton, rytmisk lovsang eller „chant“, og følelseskontrol ved at påføre skyldfølelse eller frygt for dæmoner. Medlemmerne

opfordres ofte til angiveri, og der bliver slået hårdt ned på enhver form for kritik eller oprør. Manglende kontakt med omverdenen og en fremdyrket frygt for verden udenfor medfører, at man får alle sine informationer fra sektens egne kilder (aviser, bøger, TV osv.).

Det er farligt at deponere sit selvværd og sin selvrespekt hos en leder, så at man kun lever for at få opmærksomhed fra dette magtcentrum. Det er også farligt at blive så bundet til en ideologi, at man gradvist mister evnen til at se tingene fra andre synsvinkler. Det er på den måde, fanatikere og terrorister bliver til.

Nogle symptomer på indoktrinering er personlighedsforandring, følelsesmæssig afstumpethed og måske ligefrem ændringer i kropsholdning og udseende, f.eks. et stereotypt ansigtsudtryk eller et fraværende, undvigende eller stirrende blik. Eks-sektmedlemmer lider ofte af en stærk ensomhedsfølelse, social fobi, depression, tomhed og ubeslutsomhed. I visse tilfælde kan der optræde psykopatologiske træk med tvangsmæssige grublerier, vrangforestillinger, hallucinationer m.m.

3. EN USUND LEDERTYPE

En sekt har som regel en stærk leder, som alle i sekten ser op til. Vedkommende er enten selv guddommelig (en guru) eller talerør for Gud (en profet). At gå imod lederen er at gå imod Gud.

En usund, selvcentreret leder, et magtmenneske, som fører sine tilhængere i fordærv, har oftest både psykopatiske og narcissistiske træk.

Psykopaten er fuldstændig resultatorienteret og er ligeglad med andre mennesker. Ligesom ham (eller hende) selv er de kun redskaber i en højere magts tjeneste (som i virkeligheden er hans egen egoistiske tilfredsstillelse). Han er parat til at tage næsten alle midler i brug for at nå sit mål. Han er ikke istand til at føle andres smerte, som han betragter som fjolleri eller svaghed, men han har et konstant behov for at blive stimuleret og kan derfor ikke holde ud at være alene.

Narcissisten er afhængig af andres beundring og tilbedelse. Han tillader interne stridigheder og intriger blandt sine tilhængere, fordi han trives med ballade, og fordi det hjælper ham til at bevare magten. Det forhindrer tilhængerne i at konspirere mod ham. Hans (hyppigt skiftende) næstkommanderende er altid den for tiden mest ivrige discipel. Intrigerne gør, at det altid er let at pege på en syndebug, når noget går galt. Derved undgår narcissisten at tage ansvaret og tabe ansigt. Hans egen tilfredsstillelse er vigtigere end at opnå resultater. Intelligente medarbejdere udskiftes, så snart de begynder at tænke selvstændigt. Han kan kun nyde samværet med andre, hvis han selv er i centrum.

Begge ledertyper er selvdestruktive på langt sigt. De kan bygge en organisation op, men de kan ligeså hurtigt smadre den igen. Meget få ledere er rendyrkede

psykopater eller narcissister, for så ville de aldrig kunne opnå en lederposition. Men visse tendenser kan blive mere udtalte med tiden, efterhånden som de gamle venner bliver udrenset til fordel for yngre, kritikløse eftersnakkere.

Magt i sig selv korrupperer muligvis ikke, men en bestemt mennesketype søger altid magten for egen vindings skyld.

Alle mennesker er egoister, men samtidig er vi også sociale væsener. Vi læn- ges efter fællesskab med andre, når vi er alene, og vi trives bedst, når vi er sam- men med folk, vi er trygge ved, og som vi finder interessante og underholdende. De fleste af os føler det også betryggende at have en tillidsvækkende leder.

Hvis man er fuldkommen egoist og opfører sig, som om der ikke findes andre end én selv, og at man ikke har brug for andre, så gider folk ikke at være sammen med én, eftersom de ikke får noget ud af det. Derfor lærer mennesker tidligt at være sociale for at tiltrække andre mennesker.

Den umodne prøver at tiltrække andre ved at gøre sig interessant. Men på den måde tiltrækker man kun folk, som er mere umodne end én selv, og i længden bliver man gennemskuet.

En mere intelligent og sofistikeret person bruger charme, men hvis der ikke ligger rigtige følelser bag, er der tale om manipulation, og vedkommende kan være et farligt bekendtskab, fordi man let kan komme til at stole for meget på ham eller hende.

En tidligere medarbejder hos lederen af Livets Ord i Sverige, *Ulf Ekman*, har sagt om ham, at der er tre slags mennesker omkring ham: De, der står på afstand og beundrer ham, de, som er kommet for tæt på og er blevet brændt, og de, der står så tæt på ham, at de er blevet blinde.

EN KARAKTERISTIK

Nogle sekter er hensygnende, andre er på fremmarch. De „gamle“ sekter som Scientologi, Guds Børn og Moon-bevægelsen er på retur, mens f.eks. Hizb ut-Tahrir tiltrækker mange unge, selv med dansk baggrund.

Fælles for de mest succesrige sekter er, at de tilbyder mennesker (ofte unge) et tilsyneladende solidt fællesskab, et formål med livet og en meget sort/hvid måde at se verden på: „Vi er de gode, de kloge, de retledte. De, der er udenfor, er de onde.“ Mange unge er forvirrede og rodløse og lader sig let dupere af folk, der optræder med stor selvtillid og sætter verden på faste formler. Systemet skal være sofistikeret nok til, at folk føler, det er genialt, men samtidig så letforståeligt, at det ikke stiller for store krav til fatteevnen hos de potentielle rekrutter.

De fleste mennesker, måske to tredjedele (i visse sekter langt flere), som går ind i en sekt, forlader den igen senere. Nogle bevarer en slags privat „light“-religiøsitet i stil med den, de fandt i sekten. Andre bliver stærke kritikere af sekten, og nogle bekæmper den ligefrem. Det afhænger nok af, hvilken mennesketype

man er, og hvordan man er blevet behandlet. De fleste bliver meget på vagt imod at blive involveret i en ny sekt.

De fleste sekter stiller meget høje krav til medlemmerne, men medlemmerne får også noget igen. Forvirrede og rodløse unge med lavt selvværd føler sig pludselig mobiliserede i stedet for tilovers. De føler – især i starten – at der er endelig er nogen, der har tid til dem, tager hånd om dem og giver dem mulighed for at udvikle deres potentiale.

Derfor har sådanne sekter i begyndelsen en høj vækstfaktor, hvis de har formået at ramme det rette befolkningssegment (f.eks. studenter eller unge muslimer). Det hører også med til billedet, at mange siden forlader gruppen, fordi de bliver udbrændte eller stressede eller i længden ikke føler, de får nok ud af at være medlem.

Hvis man har været virkeligt engageret, tager det ofte lang tid at nå den konklusion, at man er nødt til at gå, og det kræver en åndelig kraftanstrengelse. Specielt hvis man har lært, at man går fortabt eller er en forræder, hvis man forlader gruppen. Bagefter er man meget rådvild og ved ikke, hvordan man skal tolke det, man har været udsat for.

Hvis man stifter familie i sekten, er der stor sandsynlighed for, at man bliver hængende, selv om man er begyndt at nære alvorlig tvivl om lederen og sektens budskab.

HVILKE SLAGS MENNESKER GÅR IND I EN SEKT?

Næsten alle typer mennesker kan ende i en sekt. Nogle er dog mere modtagelige for overtalelse og manipulation end andre.

Eksperter i hypnose inddeler befolkningen i fem grader: 1 er dem, der slet ikke kan hypnotiseres, 5 er folk, som er ekstremt modtagelige for hypnose.

Femtegradspersoner er ofte intelligente, intuitive og fantasifulde. De er også meget tillidsfulde og behagesyge (specielt overfor autoritetspersoner). De er i stand til at forene modsætninger, herunder modstridende oplevelser. De har let ved at tage nye og usædvanlige begivenheder til sig. De er hurtige til at overføre ydre oplevelser til måden, de ser sig selv på.

De allermest modtagelige har svært ved at skelne mellem fantasi og virkelighed, og de er i stand til at opfinde minder om ting, der aldrig er sket, hvorefter de tror fuldt og fast på dem.

Denne modtagelighed for hypnotisk suggestion øges kraftigt, når man er i selskab med ligesindede. Det skyldes gruppepres og en naturlig trang til ikke at stå uden for fællesskabet.

I gamle dage levede langt de fleste i en meget lille og forudsigelig verden. Verdensbilledet var fastlagt af forældrene, de religiøse autoriteter og traditionen. Så kom modernismen og senere informationssamfundet, og i dag er de fleste af

os dybt forvirrede og usikre. Overalt møder vi modstridende udsagn og informationer, der fylder os med uro. Den tekniske revolution og oplysningstiden har ikke gjort os lykkeligere.

Vi lever længere og er mindre syge, men grundlæggende har vi de samme spørgsmål: Hvorfor er vi her? Hvad er det hele til for? Oven i købet er vi i dag vidende om trusler, der ikke eksisterede før i tiden, såsom drivhuseffekt, atomkrig og terrorisme, og farer, som vores forfædre var lykkeligt uvidende om, f.eks. bakterier og vira eller kometer, der kan kolliderer med Jorden.

Vi bliver også dagligt konfronteret med tilværelsestolkninger, som udfordrer de værdier, vi er vokset op med. Ofte tilbyder disse fremmede religioner et nyt fællesskab og en masse svar, der lige på stående fod kan være svære at argumentere imod. Det er på en gang skræmmende, interessant og dragende. Fristelsen til at kaste sig ud på det dybe vand og lade sig opluge af det nye kan være meget stor. Hvis man vælger det rigtige, kan man være heldig at få en ny familie, et formål med livet og en ny stærk selvtillid. Hvis man vælger forkert, kan man miste sin sjæl, dvs. sit inderste jeg.

På nogle punkter er vores liv blevet lettere, på andre meget mere kompliceret. Der er så mange ting, vi skal tage stilling til, og ting, vi skal være bange for. Noget tyder på, at mange (når de bliver lidt ældre) håndterer denne forvirring ved simpelt hen at vælge en bestemt livsanskuelse og derefter udelukke de informationer, som anfægter deres valg. Man vælger side og tager skyklapper på. Det leder os til næste afsnit.

HVORFOR BLIVER DE HÆNGENDE?

Når man først er kommet rigtigt ind i en sekt, er det svært at frigøre sig igen. Nogle få ekstreme sekter (bl.a. Scientologi i USA) kan finde på at forhindre utilfredse medlemmer i at gå deres vej ved fysisk at tilbageholde dem, men de fleste benytter sig bevidst eller ubevidst af nogle psykologiske mekanismer for at sikre medlemmernes loyalitet. En af disse mekanismer er *kognitiv dissonans*.

Kognitiv betyder „erkendelsesmæssig“ og dissonans er det samme som disharmoni. Groft sagt handler det om, at vi som mennesker altid prøver på at leve i indre harmoni, *også* hvis det betyder, at man er nødt til at lyve over for sig selv, eller at man vælger at ignorere eller omfortolke input og begivenheder på en måde, så de ikke anfægter ens verdensbillede.

Hvis man ikke gjorde dette, ville man være nødt til at drage nogle konsekvenser, man måske ikke har kræfter til at overskue på nuværende tidspunkt. Derfor er det på sin vis en måde at beskytte sig selv på. Desværre forhindrer denne mentale strategi os nogle gange i at erkende, at vi er blevet forført.

Personer, som er vokset op i en sekt, oplever tit, at det er meget vanskeligt at få deres forældre til at undskylde deres fejltagelser, selv *efter* at forældrene

er gået ud af sekten. Et eksmedlem skriver: „Min mor sagde ... at hvis hun sagde undskyld til os, ville det være, som om over 25 år af hendes liv havde været meningsløst!“

Hvis man har investeret masser af tid, følelser og penge i en sekt, er det umådelig svært at indrømme, at det alt sammen ikke blot har været spildt, men at man ved sine fejltagelser har været med til at påføre sine medmennesker smerte.

Hvis man f.eks. har ladet sig overtale til at begå ulovligheder eller etisk tvivlsomme ting i sektens navn, kan det være næsten umuligt at gå ud, fordi man derved mister sektens beskyttelse og kan blive nødt til at stå til ansvar for sine handlinger, både over for sig selv og for omverdenen.

Et godt eksempel er det tidligere medlem af sex-sekten Guds Børn, Ricky Dupuy, som i tv-programmet *Larry King Live* indrømmede, at han (efter ordre fra en leder) havde haft seksuelt samkvem med en 10-årig pige. Formålet var, hævdede han, at sikre hans loyalitet over for gruppen, så han ikke skulle gå ud og kritisere dem. Tre år senere begik Dupuy selvmord med en overdosis, fordi han ikke længere kunne leve med skammen over det, han havde gjort, og at han havde fortalt om det på landsdækkende tv. Som det sidste skrev han i sin dagbog:

„Hvad har jeg gjort med mit liv? Spildt det på en flok vanvittige, patologiske afvigeres sindssyge. ... Nogle ting er værre end døden, og min nuværende eksistens i denne uhyrlige tilstand er én af dem.“

Teorien om kognitiv dissonans forklarer mange ting, som ellers er ulogiske og uforståelige. F.eks. hvorfor sekten Jehovas Vidner har kunnet overleve gang på gang at forudsige verdens undergang fejlagtigt. Eller hvorfor veluddannede muslimske kvinder i Europa frivilligt frasiger sig deres menneskerettigheder og bagefter påstår, at de er mere frie end deres kristne medsøstre.

Det koster meget at forlade en sekt – både økonomisk og menneskeligt. Man kan blive nødt til at starte fuldstændigt forfra, uden venner og familie, men værst af alt: uden at vide, hvad der er sandt og falskt, og uden at have noget ud over sig selv at holde sig til, dvs. uden Gud. Derfor vælger mange at blive, selv om de ikke er lykkelige.

Den bedste måde at få et familiemedlem ud af en sekt på er at lade dem vide, at de altid kan komme tilbage til familien og få al den støtte, de har brug for.

En nylig amerikansk undersøgelse viser, at folk, som én gang for alle har valgt et standpunkt, ophører med rationelt at vurdere argumenter, der går imod deres forudindtagne meninger. Faktisk får de en følelse af velvære ved at forkaste en modstanders argumenter. Undersøgelsen blev lavet ved at måle hjerneaktiviteten hos en gruppe testpersoner, mens de blev præsenteret for og skulle tage stilling til

et antal modstridende udsagn af og om en politiker. Ved at måle, hvilke områder i hjernen, der lyste op, kunne forskerne afgøre, hvornår testpersonerne brugte deres rationelle eller følelsesmæssige centre. Når man møder en velovervejede argumentation for et synspunkt, som byder én meget imod, reagerer man instinktivt med ubehag og afsky, og man får en behagelig lystfølelse ved at tilbagevise argumentationen og ignorere informationer, der støtter modstanderens position. På intet tidspunkt er hjernens fornuftcentre i brug.¹

SEKT ELLER KULT?

Amerikanerne skelner mellem en sekt og en kult, men i Europa bruger vi traditionelt ordet sekt, og det i en meget bred betydning. I engelske medier beskrives urolighederne i Nordirland f.eks. ofte som „sektersk“ vold, fordi den som regel bliver begået af små ekstremistiske grupper. En sekt er i den betydning bare en gruppe, der skiller sig ud fra flertallet og lever efter sine egne regler. F.eks. kunne den ældste kristne menighed i begyndelsen godt kaldes en jødisk sekt.

I denne bog har jeg valgt at holde mig til den europæiske definition for ikke at komme ud i endeløse diskussioner om, hvilke grupper der er sekter eller ej. At ordet „sekt“ har en så negativ klang, skyldes, at de fleste sekter af den brede offentlighed betragtes som tåbelige eller farlige. Undertiden med rette.

En sekt accepterer ikke samfundets normer, og når man taler med medlemmerne, mærker man, hvor langt man står fra hinanden. Det kan være svært at nå ind til dem. Mange sekter har læresætninger, opførelse og et verdensbillede, som forekommer absurde for udenforstående.

FIRE SEKTER

Til denne bog har jeg udvalgt 4 eksempler på sekteriske fænomener i det danske samfund:

En fanatisk islamistisk organisation, *Hizb ut-Tahrir*, som repræsentant for et nyt fænomen herhjemme, der på verdensplan af mange opfattes som den største trussel mod demokratiet i vor tid.

En kristen sekt, *Faderhuset*, der er forholdsvis ny, men på mange måder er klassisk i sin måde at operere på.

Dernæst en af de klassiske sekter helt tilbage fra halvtredsernes USA, *Scientologi*, en sekt som for mange danskere er selve indbegrebet af farlig sekterisme, der hjernevasker folk og stjæler deres penge.

Til sidst kommer jeg ind på den alternative behandlingsmetode *In-Jiva*, der i realiteten har mange sekteriske træk, som et eksempel på, at sekter kan opstå mange steder i mange forskellige sammenhænge. Grænserne er ofte flydende.

Hizb ut-Tahrir

De fleste, der læser aviser i Danmark, har hørt om *Hizb ut-Tahrir*. Hizb ut-Tahrir er vort hjemlige svar på et fænomen, som vi før i tiden kun kunne læse om i bøger og se på fjernsyn. Ingen af vore forfædre havde vel drømt om, at den slags skulle forekomme i et gammelt kristent land som Danmark. Ikke desto mindre er de her nu, i vor egen midte, og vi er nødt til at tage stilling til dem.

Der var en gang, da europæerne frygtede muslimerne („Tyrken“) ligeså meget, som de frygtede den Onde selv. Det var dengang, da tyrkerne trængte frem til Wiens bymure og spredte død og ødelæggelse i store dele af Europa. Der findes sågar en profeti fra den tid: „Den dag tyrken trækker sin hest til at drikke af Limfjordens vande, skal Danmark ophøre med at eksistere.“ Siden er Limfjordens vand blevet salt, og jeg har aldrig set en tyrker i Danmark til hest, så det går nok aldrig i opfyldelse, men vidner om, hvor dybt frygten og mistroen over for disse fremmede, ikke-kristne mennesker har ligget i den danske befolkning.

Islams imperium ophørte med at være en trussel for Europa i takt med, at industrialiseringen revolutionerede de europæiske samfund. Til sidst blev Tyrkiet en næsten magtesløs brik i stormagternes spil og fik kun lov at overleve, fordi vestmagterne var bange for, at Rusland skulle erobre Konstantinopel, forene sig med de græsk-ortodokse kristne og true kolonimagternes interesser i Østen.

I moderne tid har islam fået et comeback. Arabiske ledes forsøg på at efterligne vestlige idéer som demokrati eller socialisme har ikke givet de ønskede resultater. Den ateistiske kommunismes spektakulære fiasko har betydet, at der er opstået ny respekt omkring religion, eftersom det ofte var de religiøse, der stod forrest i bekæmpelsen af den sekulære totalitarisme.

I 1917 var der 200 millioner muslimer i verden, i dag er der næsten en milliard, og de muslimske lande har stadig nogle af de højeste fødselstal. Samtidig er arbejdsløsheden mange steder katastrofal. Eksporten af industriprodukter m.m. fra hele den islamiske verden svarer cirka til Finlands, så den eneste chance, mange muslimer har for at forbedre deres økonomiske situation, er at emigrere til et vestligt land. Mange muslimske emigranter er aldrig blevet rigtigt integreret i de kristne lande, de har bosat sig i. De holder fast ved deres kultur og gamle skikke og klamrer sig til kontakten med hjemlandet. De klumper sig sammen, så hele bydele undertiden bliver muslimske. Ofte bliver de mere konservative og religiøst rabiate end deres landsmænd i det gamle land, fordi de hele tiden bliver konfronteret med den vestlige kultur på ondt og godt.

I en tid, hvor gamle fjender er forsvundet, og et nyt trusselsbillede tegner sig

for den vestlige verden, er islamismen kommet i fokus som demokratiets fjende nr. 1. Islamismen er den konservative tolkning af islam, som ser islam ikke blot som en religion med spiritualitet og et etisk kompas for den enkelte, men som et sammenhængende, totalitært system, der skal frembringe den perfekte verden, fredsriget, fordi dens forskrifter – hævder de – er baseret på guddommelig åbenbaring og ikke menneskelig visdom.

ISLAMISK FUNDAMENTALISME

Bassam Tibi definerer i bogen *The Challenge of Fundamentalism* fundamentalisme som et forsøg på at udlede politiske ideologier af religionerne med henblik på at omskabe verden, men ikke for at lave en renaissance for religionen. Han skelner mellem islam som tro og etisk rettesnor for den enkelte og islamismen som politisk ideologi.

Almindeligvis bruges udtrykket „fundamentalist“ om en person, der ønsker at vende tilbage til sin religions udgangspunkt og leve i fuld overensstemmelse med de hellige tekster uden at gå på kompromis med samfundsudviklingen. Udtrykket var oprindeligt møntet på konservative amerikanske protestanter, der modsatte sig den moderne kristne liberale teologi og evolutionslæren.

Udtrykket „islamisme“ dækker mere specifikt over en politisk ideologi, der ønsker at skabe (evt. med voldelige midler) en islamisk stat, der bygger på ældgamle islamiske retsregler udledt af muslimernes hellige bog, *Koranen*, og diverse anekdoter om profeten Muhammeds ord og gerninger.

Man kan ikke sige, hvornår islamismen som ideologi opstod, for den er næsten ligeså gammel som islam selv. Alle religioner starter som sekter og (ofte forfulgte) minoriteter, men for islam varede denne periode kun 20 år, fordi det ret hurtigt lykkedes Muhammed at blive en militær magtfaktor og erobre sin fødeby Mekka, hvorfra han og hans tilhængere var flygtet otte år forinden. Derved blev han i stand til at indrette samfundet, som han ønskede, og han gik videre til at erobre hele Arabien. Hans efterfølgere, kalifferne, erobrede en stor del af den daværende civiliserede verden, hvorved muslimerne praktisk talt kvit og frit fik et højtudviklet verdensrige med en forholdsvis veluddannet middelklasse forørende. Islam blev tidligt den herskende klasses religion.

For kristendommen varede den tilsvarende forfølgelsesperiode i 300 år, og ikke alene Jesus, men også næsten alle hans disciple på nær apostlen Johannes led martyrdøden. Det betyder, at kristendommen fundamentalt har et helt andet syn på menneskesamfundets muligheder – et syn, som er mere „pragmatisk“ og pessimistisk. Det kommer bl.a. til udtryk i Augustins bog „Om Guds Stad“, hvor han siger, at den kristnes sande hjemland er i Himlen (Den Himmelske Stad, Det Nye Jerusalem, som skal åbenbares ved tidernes ende). Derfor kan der i grunden ikke eksistere en kristen stat. Jesu ord om, at „bred er vejen, der fører til fortabelse, og mange er de, der vandrer på den“, er til alle tider lette for en kristen at nikke genkendende til.

Det kejserrige, som de kristne overtog, var desuden et imperium i forfald. Grænserne var allerede begyndt at kollapse under vægten af folkevandringerne, og ikke så lang tid efter blev selve Rom, „Den evige Stad“, erobret og plyndret af vestgoterne – den tids 11. september ganget med 10. Intet kunne i længden forhindre Romeriget i at gå i opløsning, men dets kultur levede videre blandt de lærde (først og fremmest i Kirken) og lagde spiren til nye imperier.

ISLAMISMENS HISTORIE

Islam som religion op igennem historien er naturligvis ikke en entydig, monolitisk størrelse. Der har eksisteret masser af sekter og splittelser lige fra begyndelsen (allerede udnævnelsen af Muhammeds efterfølger lagde grunden til striden mellem sunni- og shiamuslimer), og i nyere tid har der været flere forsøg på at modernisere religionen.

Muhammad ibn Abd al-Wahhab (1703-1792) var en ultrakonservativ, saudiarabisk muslimsk skriftlærd (*imam*), som forsøgte at vende tilbage til den form for islam, som de første generationer af muslimer levede efter, rensat for alle senere påfund som sufisme (islamisk mysticisme) og dyrkelse af muslimske helgener. Hans tilhængere kaldes *salafitter* (*salaf* betyder „forgængere“ eller „de ældste generationer“) eller *wahhabitter* (nedladende). Deres fortolkning af Koranen er så bogstavelig, at de betragter Allah som havende en krop, fordi Koranen nævner Guds hænder og øjne.

Wahhab overtog det meste af sit tankegods fra en krakilsk islamisk teolog og puritaner ved navn *Ibn Taymiyya* (1268-1328). Taymiyya var imod alt, hvad der ikke udtrykkeligt var tilladt ifølge Koranen og Profetens eksempel (*sunnah*), og beskyldte sin samtids muslimer for kætteri og for at have indført nye skikke og idéer i religionen. Da araberne blev angrebet af mongolerne, erklærede Taymiyya, at selv om mongolerne var muslimer, overholdt de ikke alle påbud i islam, hvorfor de var at regne som vantro. Dermed blev det tilladt at føre hellig krig (*jihad*) imod dem. Dette argument er siden blevet brugt af alle islamiske oprørsbevægelser i den arabiske verden.

Wahhab var nært knyttet til *Muhammad ibn Saud*, grundlæggeren af det saudiske kongehus, og wahhabismen er i realiteten statsreligion i Saudi-Arabien. Wahhabismen er vundet frem mange steder i den muslimske verden, eftersom den har den saudiarabiske regerings økonomiske opbakning.

En amerikansk regeringsrapport skrev i 2003:

Saudi-Arabien har interesser i den islamiske verden, som modsiger dets langvarige forhold til USA. For at bevare sit lederskab i den islamiske verden sender Saudi-Arabien udviklingsbistand og bygger moskeer, der spreder deres wahhabistiske variant af islam over hele verden. Nogle af disse penge går via officielle saudiske kanaler, nogle går gennem, hvad der hævdes at være ikke-officielle kanaler, og nogle går via islamiske velgørende organisationer, som har forbindelse med den saudiske regering. Hver af disse er blevet sammenkædet med al-Qaida og islamisk terrorisme.

Selvom al-Qaida også er en trussel mod den saudiske kongefamilie, foretrækker den saudiske regering kompromis og samarbejde frem for konfrontation i deres behandling af denne trussel. Det har den effekt – og måske endda det formål – at omdirigere islamisk terrorisme, så det rammer USA og andre lande.

(*Simon Henderson: „Institutionalized Islam: Saudi Arabia's Islamic Policies and the Threat They Pose“, s. 2)*

Wahhab var meget intolerant over for ikke-muslimer og alle muslimer, der stod ham imod. Overalt, hvor wahhabitterne kom frem, ødelagde de muslimske helgengrave, heriblandt Muhammeds dattersøn Husseins grav i Kerbala, som er den største helligdom i shia-islam. Deres erobringer blev ofte fulgt af massakrer, plyndringer og store ødelæggelser. De, der ikke accepterede den wahhabistiske version af islam, blev enten slået ihjel eller fordrevet. Nogle forskere tøver ikke med at kalde Wahhab for den moderne islamiske terrorismes fader.

Ægypteren *Hasan al-Banna* (1906-1949) startede en organisation kaldet Det Muslimske Broderskab (*al-Ikhwan al-Muslimeen*) for at bekæmpe vestliggørelsen af det ægyptiske samfund og kæmpe for tilbagevenden til islam og kalifatet. Ægypten havde været et britisk protektorat (1882-1922), og al-Banna var stærkt anti-britisk. Under 2. Verdenskrig sympatiserede han med Hitler og lavede en underhåndsaftale om at hjælpe de tyske styrker i tilfælde af en invasion, men som bekendt blev tyskerne slået ved El Alamein, så det blev aldrig aktuelt. Broderskabet blev forbudt i Ægypten pga. terrorisme, bl.a. mordet på en ægyptisk statsminister, og al-Banna blev snigmyrdet af ægyptiske agenter i 1949. Ophavsmanden bag den såkaldte euroislam, *Tariq Ramadan*, er barnebarn af Hassan al-Banna.

Sayyid Abul A'la Maududi (1903-1979) var grundlægger af *Jamaat-e-Islami* (Det Islamiske Parti) i Pakistan. *Maulana Maududi*, som han også blev kaldt, var stærkt anti-britisk og modstander af modernisering. Han betragtede nationalisme, pluralisme og feminisme som imperialistiske redskaber til at undergrave islam. I stedet prædikede han, at muslimerne skulle rense sig for al vestlig påvirkning og føre *jihad* med fredelige midler (i teorien), indtil hele menneskeheden var underlagt islamisk styre. Først skal islam forvandle det enkelte menneske, dernæst skal muslimerne slutte sig sammen i grupper, som vokser sig større, indtil de er i stand til at indføre en islamisk stat. Alle forhold i samfundet og privatlivet skal underordnes islam, og islamisk lov skal erstatte verdslige love.

Jamaat-e-Islami er et af de mest betydningsfulde religiøse partier i Pakistan og har i 2005 været med til at indføre den såkaldte *Hishab*-lovgivning med oprettelsen af en slags religiøst sædelighedspoliti, kaldet *muhtasib*, som bl.a. skal tjekke, om folk overholder bedetiderne, fasten og andre islamiske leveregler. Kritikere ser dette som et begyndende forsøg på at indføre taliban-agtige forhold i Pakistan. Da Østpakistan (nu Bangladesh) forsøgte at få sin selvstændighed, dannede Jamaat paramilitære militser, som hjalp den pakistanske hær og gennemførte en ren terrorkampagne mod civilbefolkningen med mange massakrer på uskyldige bengalere. Partiets studenterbevægelse, *Islami Jamiat-e-Talaba*, beskyldes af kritikere for at være ansvarlig for den gradvise radikalisering af den pakistanske ungdom. Mange af Maududis tanker er inspireret af salafismens bedstefar *Ibn Taymiya*, ligesom det også er tilfældet for Sayyid Qutb.

Sayyid Qutb (1906-66) var en ægyptisk islamisk ekstremist, der var medlem

af Det Muslimske Broderskab, og som blev arresteret og hængt af de ægyptiske myndigheder, da et medlem af Broderskabet havde forsøgt at myrde præsident Nasser. Under sit fængselsophold skrev han bogen „Milesten“, som har inspireret nogle af de mest yderligtgående islamistiske grupper i nyere tid. Han skrev også en utraditionel Koran-fortolkning (en *tafsir*).

Alle menneskelige styreformer er, ifølge Qutb, illegitime, fordi de bygger på menneskeskabte love. En muslim står kun til regnskab over for Gud og Guds love, som er evige. Den eneste legitime islamiske stat er kalifatet (*khilafah*). Hans vigtigste påstand var, at det meste af den islamiske verden var gledet tilbage til en form for præ-islamisk hedenskab kaldet *jahiliyya*, dvs. uvidenhed, fravær af guddommelig vejledning. Moderate muslimer betragtede han som frafaldne og vantro (*kafir*), og han opfordrede sande muslimer til at trække sig tilbage fra dem.

Takfir (omtrent: ekskommunikation) betyder at identificere andre mennesker (muslimer) som *kafir*. Det er meget alvorligt at stemple en muslim som kafir, for den, der forlader islams *deen* (religion/livsmåde), er hjemfalden til dødsstraf. Muslimer må ellers ikke dræbe andre muslimer eller føre krig mod hinanden.

Takfir wal-Hijra (*hijra* betyder udvandring) er en yderst ekstremistisk islamisk undergrundsbevægelse eller ideologi, der betragter alle moderate muslimer som frafaldne og derfor legitime mål for terrorisme. Det paradoksale ved dem er, at de udadtil lever som europæere for ikke at blive lagt mærke til af efterretningstjenesterne. De barberer skægget af og går i vestligt tøj. De kommer ikke særligt tit i moskeen. De kan sågar drikke alkohol og spise svinekød, hvis det skal være. Denne praksis med at skjule sin religiøse identitet for omverdenen er oprindeligt shia-muslimsk og kaldes *taqiyya* (forstillelse).

Deres eneste mål i livet er at dø som muslimske martyrer, derfor er det lige meget, om de lever som dydige muslimer eller ej, for når de dør, kommer de direkte i himlen på første klasse og får 72 jomfruer at muntre sig med. Deres job er at fungere som terroristiske hvilegrupper og rekruttere andre unge mænd til deres kamp, og når dagen kommer for deres selvmordsaktion, skal de være parat til dø for Allah.

Osama bin Laden stødte første gang på *takfiri*-fanatikere, da de forsøgte at dræbe ham, mens han boede i Sudan. De må have imponeret ham, for de unge mennesker, som han brugte til angrebet på USA den 11. september 2001, mindede på mange måder om *takfiri*. På overfladen lignede de fuldstændigt assimilerede, overfladiske unge indvandrere. De gik på bar og diskotek og morede sig med spiritus og kvinder. Én af flykaprerne, Ziad Jarrah, boede sammen med sin kæreste i Tyskland, og hans fætter fortæller, at han gik oftere i kirke end i moskeen.

KALIFATET

Lad os se på historien og overveje fakta. Araberne grundlagde et kalifat i Bagdad, men de etablerede også et andet i Cordoba. Hverken perserne, afghanerne, eller de afrikanske muslimer anerkendte nogensinde kalifferne i Konstantinopel. Forestillingen om en enkelt kalif, der besidder enevældig religiøs autoritet over alle muslimer, findes kun i bøger, ikke i virkeligheden. Kaliffen har aldrig haft den samme magt over muslimerne, som paven har over katolikkerne.

*Mustafa Kemal Atatürk: tale i forbindelse med afskaffelsen af kalifatet
(Hamid Enayat: Modern Islamic Political Thought, s. 54)*

Kalifatet var en politisk institution, og den er hverken nævnt i Koranen eller traditionen (*hadith*) eller de lærdes konsensus (*idjima*) ifølge ægypteren *Abd ar-Raziq*. I Koranen står der: „Intet har vi udeladt af Bogen“ (*sura* 6:38 – *sura* = kapitel), så hvis kalifatet ikke er nævnt specifikt, kan en „Koran-tro“ muslim med god samvittighed afvise kalifatet som en menneskeskabt institution, der ikke længere er relevant for moderne muslimer. Der er ganske vist Koransteder, der taler om at adlyde Gud, profeten og „dem med autoritet“, men der er blandt islamiske skriftlærde uenighed om, hvem det sidste hentyder til.

Der har undertiden været flere kaliffer på samme tid, ligesom der i Europa i perioder har været mere end én pave.

Kalif (*khalifah*) betyder efterfølger, dvs. profeten Muhammeds efterfølger. Den første kalif var *Abu Bakr*, som havde været Muhammeds svigerfar og bedste ven. Nogle muslimer mente, at Muhammed før sin død havde udnævnt sin nevø og svigersøn *Ali* til efterfølger, og at en kalif burde være i slægt med Muhammed. Disse kaldtes *Alis parti* (*Shi'at Ali*) og var begyndelsen til den shi'itiske sekt indenfor islam.

Efter *Abu Bakr* blev den puritanske *Omar* kalif, og han var uden tvivl den mest succesrige leder, islam nogensinde har haft. Under hans militære ledelse voksede det islamiske imperium med utrolig fart. Ægypten, Palæstina, Syrien, Nordafrika, Armenien, det nuværende Irak og dele af Persien blev erobret af muslimerne, og i 636 besejrede 40.000 muslimske krigere en byzantinsk hær bestående af 120.000 soldater. I 644 blev *Omar* myrdet af en persisk slave.

Den tredje kalif, *Uthman*, var en charmerende mand, men en svag leder, som overhovedet ikke var i stand til at styre de urolige elementer blandt muslimerne. Han blev til sidst myrdet af en rasende menneskemængde.

Uthman var den kalif, der kompilerede en standardiseret version af Koranen. Koranen er en samling af profeten Muhammeds taler, som oprindeligt blev overleveret fra mund til mund. Imidlertid var der så mange af de oprindelige tilhængere af Muhammed, der døde i krig, at man indså nødvendigheden af at nedskrive talerne for at bevare dem for eftertiden.¹ Mange muslimer beskyldte *Uthman* for korruption og nepotisme og for at forfalske den hellige bog og ændre

i teksten, og til sidst belejrede de hans hus og trængte ind og dræbte ham og henkastede hans lig på en mødding, hvor det lå i tre dage.

Anklagen om Koran-forfalskning skyldtes måske, at hans fosterbroder var *Abdullah ibn Sa'd ibn Abi Sahr*, Muhammeds forhenværende skriver. Da Muhammed dikterede *sura* 23 til ham og beskrev, hvorledes Gud skabte det første menneske, udbrod Abdullah begejstret: „velsignet være Allah, den bedste af alle skaberne“. Muhammed blev så glad for den formulering, at han gav besked på, at den skulle med i Koranen. Der var flere eksempler på, at andre foreslog forbedringer af teksten, som blev godkendt af Profeten, der tilsyneladende tog meget let på den slags ting. Det nagede efterhånden Abdullah, for idéen var jo, at ordene var direkte inspireret af Gud. Til sidst forlod han islam og beskyldte Muhammed for at være en bedrager. Muhammed dømte Abdullah fredløs, men Uthman holdt hånden over ham og reddede hans liv ved at gå i forbøn for ham.² Da Uthman blev kalif, gjorde han Abdullah Sahr til guvernør over Ægypten. Det vakte stor misstemning.³

Når fundamentalistiske muslimer derfor påstår, at Koranen er „nedsendt“ fra himlen, er det en historisk fiktion. Den er blevet til på samme måde som alle andre hellige bøger i historien: ved nedskrivning, bearbejdning, kompilation, redaktion og standardisering. Det er kun forfatterens død og årenes løb, der gør en bog uforanderlig.

Muhammeds åbenbaringer kom ofte på et meget bekvemt tidspunkt for ham selv. Det var noget, som selv hans nærmeste lagde mærke til. *Aisha* sagde engang spydigt: „Oh Allahs udsending, jeg kan ikke se andet end, at din Herre har travlt med at gøre dig tilfreds“ (*Bukhari* 7:48).

Da Muhammeds hustruer blev vrede på ham over, at han havde haft samleje med sin koptiske frille på en dag, hvor det var ikke hendes „tur“ (der var megen jalousi blandt Profetens mange koner), fik han kort tid efter åbenbaret *sura* 66, hvor Gud siger til ham, at det var helt i orden, hvad han havde gjort, og truer Muhammeds koner med skilsmisse: „Måske vil hans Herre, hvis han [Muhammed] skiller sig fra jer, give ham andre hustruer, som er bedre end jer...“ Da Muhammed giftede sig med sin adoptiv søns ekskone, *Zainab*, fik han tilsvarende en åbenbaring om, at adoption er en ugyldig praksis, hvorved han blev frikendt for blodskam.⁴

Efter Uthmans død blev Ali endelig valgt som kalif i 656. Hans første udfordring var at nedkæmpe et oprør ledet af Muhammeds enke, *Aisha*, der anklagede Ali for at stå bag mordet på Uthman (eller i al fald for ikke at have støttet ham nok). Oprørerne blev slået, lederne henrettet, og *Aisha* blev sat i husarrest. Dernæst måtte Ali kæmpe mod guvernøren af Syrien, *Mu'awiyah*, som var i slægt med Uthman og også holdt Ali ansvarlig for mordet. Det gik ikke så godt for Ali, og han blev myrdet i 661, hvorefter *Mu'awiyah* blev kalif og grundlagde Umajjadedynastiet.

Som man kan se, gik der ikke ret lang tid efter Muhammeds død i 632, før muslimerne begyndte at slå indbyrdes, og nogle af de partier, der opstod dengang, eksisterer den dag i dag. Det er kun de fire første kaliffer, som med nogen ret kan siges at have været ledere af hele den muslimske verden, og man kan sågar diskutere, om man skal tage Ali med. Af disse fire kaliffer blev tre myrdet (nogle hævder at Abu Bakr også blev myrdet), og den sidste efterlod den muslimske *ummah* (nation, menighed) i dyb splittelse.

Sunni-muslimer vil gerne fremstille det første kalifat som en slags utopia og kalder Abu Bakr, Omar, Uthman og Ali for „de fire retledede kaliffer“. Man skal imidlertid ikke studere shia-muslimske kilder ret meget, før man får et helt andet billede af denne første tid. Det fremgår også af de ældste sunni-muslimske kilder, som ikke er bange for at medtage informationer, der ind imellem (for et moderne menneske) stiller Muhammed og hans nærmeste i et lidt blakket skær (det var aldrig gået i dag). Hvad der er fup, og hvad der er fakta, er imidlertid meget svært at få overblik over. Jeg formoder, at begge parter undertiden forfalder til historieforvanskning og skønmaleri.

Islams virkelige guldalder var middelalderen, under *Abbasidedynastiet*, som var præget af en vis religiøs tolerance og en opblomstring af industri, filosofi og videnskab. Den græske filosofi (Platon og Aristoteles) er i høj grad overført til Europa via den arabiske verden gennem muslimske tænkere som Avicenna (*Ibn Sina*) og Averroës (*Ibn Rushd*).

Denne frugtbare periode i islamisk videnskabshistorie blev imidlertid bragt til ende af *Abu al-Hasan al-Ash'ari* og hans efterfølger, juristen og teologen *Abu Hamid al-Ghazali*. Ghazali afviste loven om årsag og virkning og hævdede i stedet, at alting skete, fordi Gud ville det. Han fordømte de græske filosoffer som vantro og hævdede, at de muslimske tænkere, som anvendte deres metoder, var skyldige i at fordærve islam. Dette markerede begyndelsen på den islamiske fundamentalisme og førte til, at man lukkede døren til *itjihad*, dvs. den åbne fortolkning af islam. Nogle historikere betragter dette (sammen med tabet af Andalusien) som begyndelsen til den islamiske verdens stagnation.

På det tidspunkt udgjorde jøder og kristne stadig befolkningsflertallet i store dele af det islamiske imperium. Disse mennesker var en form for andenrangs borgere, såkaldt „beskyttede“ personer (*dhimmi*), der betalte kopskat⁵ til deres muslimske herskere, og som skulle overholde visse ydmygende regler mht. klædedragt, tilbageholdende optræden osv. ligesom jøderne på samme tid i Europa. Muslimerne så ned på disse folk, men samtidig var de uundværlige for samfundet. Mange dygtige håndværkere, læger og handels- og embedsmænd var dhimmi'er.

Som de purister, de er, betragter Hizb ut-Tahrir imidlertid denne storhedstid som en forfaldstid, fordi den efter deres mening medførte, at islam blev udvandet. Studiet af før-islamisk filosofi og appliceringen af denne på islamisk tænkning

var et frafald fra den oprindelige, rene og primitive islam.

Det er en udbredt opfattelse, både blandt muslimer og „oplyste“ vesterlændinge, at de muslimske imperier var meget tolerante over for anderledes troende sammenlignet med det kristne Europa med dets religionskrige, inkquisition og hekseprocesser. Sandheden er knap så rosenrød. De islamiske erobringer og medfølgende plyndringer medførte store materielle ødelæggelser, og store dele af civilbefolkningen blev enten dræbt, gjort til slaver eller måtte flygte. For at genopbygge de erobrede områder var det nødvendigt for kaliffen at frede jøder og kristne ved at udvise religiøs tolerance. Derved fik han en arbejdsom og skikkelig underklasse (den såkaldte *rayah*), som kunne beskattes, mens muslimerne kunne koncentrere sig om at dyrke deres krigerromantik.

Behandlingen af dhimmi'erne svingede lige fra perioder med fred og fremgang til decideret forfølgelse og folkemord. Abbaside-perioden var en kulturel opgangstid for jøder og diverse ikke-ortodokse kristne kirker, f.eks. nestorianerne, som havde været forfulgt under byzantinsk styre.

Efterhånden som muslimerne kom i overtal, fik de mindre behov for dhimmi'erne, og i takt med, at muslimerne begyndte at lide nederlag til de kristne (og til jøderne efter 1956), begyndte de så småt at betragte dem som en potentiel femte kolonne. Jo værre det gik islams hus udadtil, jo mere gik det ud over ikke-muslimerne indadtil.

Ofte blev dhimmi'erne undertrykt og brandskattet af korrupte embedsmænd, og altid måtte de passe på ikke at provokere muslimerne, da det let kunne føre til pogromer. Også retssystemet var stærkt partisk i muslimernes favør. Man kan sammenligne et samfund opbygget på sharia med et apartheidsamfund bygget på religion i stedet for race. Men i modsætning til den europæiske racisme kunne man let undslippe undertrykkelsen ved at konvertere til islam, og en gradvis islamisering af de erobrede områder var da også ét af formålene med systemet.

I islams storhedstid fandtes der både gode og dårlige kaliffer. Sultan *Mehmet II* erobrede Konstantinopel i 1453 og lod sig derefter udnævne til kalif (en sultan er bare en konge). Han lavede den regel, at den af sultanens sønner, der blev sultan, havde lov til at slå alle sine brødre ihjel for at undgå borgerkrig om arvefølgen. Det lyder måske meget smart, men det havde den psykologiske effekt, at det blev meget farligt at være søn af en sultan. Man skulle være parat til at dræbe alle sine brødre (plus deres sønner plus en stor del af den øvrige familie for en sikkerheds skyld). Ellers risikerede man selv at blive dræbt af dem.

De fremtidige sultaner, som voksede op på denne måde, må være blevet meget grusomme og følelsesmæssigt forkrøblede mennesker, og det tyder de historiske kilder også på. Da *Mehmet III* (1566-1603) blev kalif, blev alle hans 16 brødre stranguleret på én gang. Det blev efterhånden almindeligt, at fremtidige arvtagere til sultanatet voksede op i paladset isoleret fra andre mennesker og kun omgivet af deres mødre, koner og slaver for at forhindre intriger og

paladsrevolutioner. Disse sultaner var fuldstændigt uegnede som herskere, og mange af dem var slappe og nydelsessyge eller direkte vanvittige. Det betød, at det efterhånden gik ned ad bakke med det ottomanske imperium.

Den sidste store kalif var *Suleiman den Storslåede* (1494-1566). Hans søn var *Selim II* med tilnavnet „drukkensbolten“ eller „suttet“. Herefter begyndte en periode, hvor sultanens ministre i realiteten styrede imperiet, og med tiden kom sultanens korps af elitesoldater, *janitsharerne*, til at dominere regeringen.

Dengang de tyrkiske nationalister afskaffede kalifatet, var det da også mest shiiter og andre, som ikke havde haft institutionen på tæt hold, der protesterede. Kalifembedet havde for længe siden spillet fallit både moralsk og politisk og det ret så eftertrykkeligt.

I store dele af den tid kalifatet eksisterede, var det en korrump og undertrykkende institution, der ikke engang havde alle muslimers tilslutning.

UNGE MUSLIMER I DANMARK

Peace to Hamas and the Hizbollah
OBL [Osama bin Laden] pulled me like a shiny star
Like the way we destroyed them two towers ha-ha
The minister Tony Blair, there my dirty Kuffar
The one Mr Bush, there my dirty Kuffar...
Throw them on the fire

Uddrag fra den islamistiske rap-video „Dirty Kuffar“

Den første generation af muslimske indvandrere var præget af den form for islam, der var gældende i deres hjemlande, f.eks. Pakistan eller Tyrkiet. Deres børn har derimod ikke den samme tilknytning til forældrenes hjemland. De taler måske ikke sproget særlig godt, og de har muslimske venner fra andre dele af den arabiske verden.

Omar Shah regner i bogen *Islam, kristendom og det moderne* med fire forskellige grupper, som har mest tag i de unge muslimer i dag: salafisme, Hizb ut-Tahrir, euromuslimer og sufisme. Salafierne er, ifølge Shah, traditionalister, f.eks. med hensyn til at gå i arabisk klædedragt. Hizb ut-Tahrir-tilhængere derimod må gerne ryge og høre vestlig musik, og mændene må gå vestligt klædt. Udadtil ligner de vesterlændinge, blot kombineret med en heftig islamistisk retorik. Det fører nogen gange til forargelse og mistro hos gammeldags muslimer, fordi de oplever en uoverensstemmelse mellem det sagte og det levede. Der er, så vidt jeg kan se, ingen grundlæggende ideologisk forskel mellem salafismen og Hizb ut-Tahrir. (Det er i øvrigt den samme Omar Shah, som udtrykte sympati med filminstruktøren Theo van Goghs mord.)

Dansk-algiereren *Slimane Hadj Abderrahmane* blev landskendt, da han blev fanget af amerikanske soldater i Pakistan og interneret på Guantanamo-basen på Cuba. Han var taget til Afghanistan for at kæmpe sammen med talibanerne. Da han kom hjem, skrev nogle journalister bogen *Fangen fra Guantanamo* på basis af hans mundtlige beretning. Heri betegner han sig selv som salafist, og derefter går han videre med at beskrive en ideologi, der lyder meget som Hizb ut-Tahrirs partiprogram.

Det er kommet frem, at mange unge muslimer i Danmark flirter med den voldelige islamisme og f.eks. hører cd'er, hvor terroristlederen *Al Zarqawi* opfordrer til *jihad* mod amerikanerne i Irak, og køber islamiske *snuff*-videoer, hvor man ser unge russiske tilfangetagne soldater få skåret halsen over af tjetjenske frihedskæmpere. I en islamisk rap-video, *Dirty Kuffar* („beskidte vantro“), som har været meget populær blandt unge muslimer, ser man f.eks. en såret russisk soldat blive aflivet af en skudsalve fra en AK-47. En uhyggelig fascination af vold og drab, der undertiden nærmer sig en seksuel afvigelse, synes at være et gennemgående fænomen blandt de voldelige unge islamister. Til eksempel kan

nævnes, at van Goghs morder på sin computer havde billeder af amputering af lemmer og af nekrofil.

Antropologen *Elliott Leyton* karakteriserer masse mordere som socialt udstødte mennesker, der ikke har fået deres ambitioner om karriere og status opfyldt, og de lægger skylden for deres fiasko på en bestemt gruppe mennesker (f.eks. kvinder eller jøder), som de føler er ansvarlige for at holde dem borte fra deres retmæssige plads i samfundet. De begynder at fantasere om at tage hævn over denne samfundsgruppe og ender til sidst med at realisere disse dagdrømme. Denne personlighedstype er blevet hyppigere i takt med samfundsudviklingen, som har gjort mange mennesker overflødige, samtidig med at medierne skildrer brutalitet som en mandig og legitim reaktion på frustration.⁶

Torben Rugbjerg Rasmussen, medforfatter til bogen *Hizb ut-Tahrir i Danmark*, betegner Hizb ut-Tahrir som et udtryk for en moderne europæisk, muslimsk nyfundamentalisme. Den er selvvalgt og ikke forankret i traditionen. Desuden er der ingen religiøse autoriteter. De unge er deres egen autoritet.

De melder sig ikke ind i Hizb ut-Tahrir, fordi forældrene presser dem til det, men snarere på trods af forældrene, som må være bekymrede ved tanken om, at deres børn tilslutter sig en radikal bevægelse, der er forbudt i deres eget moderland.

Mange unge muslimer respekterer og beundrer Hizb ut-Tahrir, fordi organisationen er så kompromisløs både i sine holdninger og i forhold til det danske samfund. Andre muslimer, f.eks. imam Abu Laban, har nedtonet deres retorik og er blevet mere forsigtige, efter at der er blevet skrevet om dem i aviserne. Hizb ut-Tahrir er bare ligeglade og udviser stor arrogance.

Mange unge andengenerationsindvandrere er frustrerede over, at det danske samfund konstant taler om integration, samtidig med at de selv oplever, at de bliver diskrimineret og holdt ude fra arbejdsmarkedet. Det er, som om de skal indordne sig under det danske samfunds værdier uden at få noget til gengæld. Når Hizb ut-Tahrir derfor taler imod assimilation, appellerer det til de unges stolthed.

Det vil komme, at de – efter muslimske forhold – er gode til at argumentere for deres synspunkter på en måde, som – for folk, der ikke er vant til at tænke kritisk – virker rationel og gennemtænkt. I de blindes rige er den enøjede som bekendt konge.

Ud fra de beskrivelser, der findes af Hizb ut-Tahrir-tilhængere, lyder det ikke som om, de er særligt charmerende mennesker. De beskrives i flere kilder som selvtrefærdige, arrogante, ucharmerende og trættekære.

Kvinderne i Hizb ut-Tahrir beskrives i bogen *Hizb ut-Tahrir i Danmark* som meget afvisende over for anderledes tænkende muslimer og nedladende og provokerende over for kvinder, der ikke tror på det samme som de selv.

MISSION BLANDT DANSKE UNGE

Muslimere elsker konvertitter og søger aktivt efter at skabe dem; det bekræfter deres egne overbevisninger og dulmer deres lurende usikkerhed ... [M]ine erfaringer med engelske og amerikanske konvertitter til sufismen havde givet mig en særlig aversion mod konvertitter. De fleste af de konvertitter, jeg kendte, tenderede til at være mere muslimske end muslimerne selv; hver eneste af dem syntes at have et anstrøg af noget stærkt puritansk og afgjort uappetitligt.

Ziauddin Sardar: Desperately Seeking Paradise, s. 206-7

Ve jer, skriftkloge og farisæere, I hyklere! I drager over sø og land for at hverve en enkelt proselyt. Og når det lykkes, gør I ham dobbelt så fortjent til Helvede som I selv.

Jesus i Matthæusevangeliet 23,15

Hizb ut-Tahrir er kendt for at have mange unge danskere, som er konverteret til islam. Den mest kendte er *Musa Kronholt*, der er uddannet som skolelærer.

Man skulle tro, at unge, som er vokset op i et åbent og frit samfund, ville have det svært med nogle af Hizb ut-Tahrirs dogmer, men organisationens succes med at tiltrække unge danskere skyldes bl.a., at den er en af de meget få, der underviser i islam på dansk.

Det skyldes sikkert også, at konvertitter har let ved at blive ekstremister. Når man tager springet, vil man have det hele med. I forbindelse med mit arbejde har jeg mødt mange konvertitter til outrerede religioner, og nogle af dem blev så intolerante og „frelste“, at selv de, der var født ind i religionen, ofte havde svært ved at snutte dem. Yngre mænd med lavt selvværd og behov for at hævde sig over for omgivelserne lader sig let lokke af radikale bevægelser.

Mange går ind i en sekt på et tidspunkt i deres liv, hvor de er særligt sårbare, f.eks. efter en skilsmisse, en firing eller i forbindelse med, at de flytter hjemmefra første gang. I sådanne overgangssituationer har man ekstra behov for fast grund under fødderne, og man falder let for karismatiske ledertyper, som hævder at have svar på alle spørgsmål. Sektmedlemmerne tilbringer megen tid sammen og udfører lange, gentagne ritualer, som hensætter dem i en mild psykedelisk trance, og deres sprog udarter sig ofte til mest at bestå af fordummende klicheer, der undertrykker enhver tvivl og kritisk tankevirksomhed. Der sker en gradvis påvirkning af den enkelte, indtil han til sidst er i stand til at gøre og tro på næsten hvad som helst, lederen fortæller ham, uanset hvor absurd det måtte virke for omverdenen.

Det er smertefuldt for forældre, når deres børn vælger at kaste vrage på deres baggrund og fortid og sågar skifter navn, men når de vælger at tilslutte sig en sekt, der oven i købet er berygtet, bliver det endnu værre. De unge danskere, der går ind i Hizb ut-Tahrir, mister ofte kontakten til deres forældre, fordi de ikke

vil være sammen med folk, der ikke lever efter islamiske principper.

I 2003 blev der oprettet en forening kaldet *Mennesker imod Fundamentalisme*⁷. Den består først og fremmest af forældre til danske børn, der gået ind i Hizb ut-Tahrir, og dens formål er at bekæmpe islamisk fundamentalisme.

Hizb ut-Tahrir har traditionelt været en lidt snobbet og „åndsaristokratisk“ organisation, men i 90'erne fik den i Danmark stor succes med at rekruttere kriminelle unge på Nørrebro, både andengenerationsindvandrere og danskere, for at gøre dem til lovlydige muslimer. Det fik en blandet modtagelse i det danske samfund. På den ene side løste Hizb ut-Tahrir et stort problem ved at få disse unge ud af kriminalitet, på den anden side skabte det frygt for, at de skal blive fremtidige terrorister.

Man kan let forestille sig, at ekskriminelle er mere åbne over for voldsmetoder end deres mere velfungerende trosfæller. På den anden side er det tvivlsomt, om deres omvendelser holder i det lange løb. Folk, der er meget impulsstyrede og spontane, vil sjældent holde ret længe i en sekt, fordi de har svært ved at overholde sektens regler. Derfor vil sekter ofte tiltrække kriminelle, misbrugere og ustabile, men de har svært ved at fastholde dem og få noget produktivt ud af dem. Begavede unge fra gode borgerlige hjem er de bedste konvertitter.

Nogle siger, at Hizb ut-Tahrir i Danmark siden er gået væk fra at rekruttere i det kriminelle miljø. Andre hævder, at det har været sådan en succes, at Hizb ut-Tahrir i England også er begyndt på det.

HIZB UT-TAHRIRS HISTORIE

Hizb ut-Tahrir („Frihedspartiet“) blev oprettet i Jerusalem i 1952/53 af en palæstinensisk *shariah*-dommer (en såkaldt *qadi*) ved navn *Taqiuddin an-Nabhani* (1909-1977). Nabhani blev født i Palæstina nær byen Haifa af stærkt troende muslimske forældre og blev uddannet på al-Azhar universitetet i Kairo i Ægypten. Han var oprindelig skolelærer, men opgav lærergerningen, fordi den efter hans mening var under for stærk indflydelse („korrumperet“) af vestlig tankegang. Jura betragtede han som et mere sikkert felt, fordi det udelukkende byggede på islamiske principper.

Nabhani var stærkt anti-britisk, og i sine yngre dage samarbejdede han med *Izz ad-Din al-Qassam*, en militant sufi-prædikant, som bekrigede englænderne. Hamas' militære gren er opkaldt efter ham (*Ezzedeen-al-Qassam* brigaderne). Han var også medlem af det Muslimske Broderskab og havde forbindelse med Sayyid Qutb.

Efter den første arabisk-israelske krig i 1948 flygtede han til Syrien, men vendte snart tilbage til Jerusalem, som nu var under jordansk kontrol. Der blev han nogle få år, hvorpå han slog sig ned i Amman i Jordan. Først samarbejdede han med kredse i ba'ath-bevægelsen (arabisk nationalsocialisme for både kristne og muslimer), men gik sine egne veje, da han ønskede et mere islamisk fokus.

Efter et mislykket kupforsøg, som begyndte (og endte) med drabet på Jordans kong *Abdullah* (1882-1951), besluttede Nabhani sig for at arbejde ad politisk vej og søgte om tilladelse hos de jordanske myndigheder til at oprette Frihedspartiet. Partiet blev straks forbudt, fordi myndighederne frygtede, at dets ideologi kunne true det jordanske samfunds stabilitet. Hizb ut-Tahrir ignorerede forbudet og fortsatte med at lave filialer rundt om i Mellemøsten.

Nabhanis efterfølger på posten som Hizb ut-Tahrirs *emir* (anfører), *Abdul Qadeem Zalloum*, holdt en lav profil, men den nuværende leder, *Ata Ibnu Khaleel Abu Rashta*, er tilsyneladende mere udadvendt og dynamisk. Partiets øverste ledelse holder til i Jordan.

PARTIETS AKTIVITETER I DANMARK

Hizb ut-Tahrir blev først kendt i Danmark i 90'erne under navnet *Khilafah* efter navnet på deres blad. De kendteste talsmænd for partiet er *Fadi Abdullatif* og *Musa Kronholt*.

Hizb ut-Tahrir i Danmark består af studiekredse med unge islamstuderende, de såkaldte *shahab*. Det er svært at få overblik over, hvor mange der er i disse studiekredse, eftersom det er en meget lukket bevægelse. Nogle skyder på 50 medlemmer og 300 sympatisører, men til stormøderne kommer der mange flere interesserede tilhørere, nogle gange op mod 1000.

Hvis unge københavnske muslimer ønsker at beskæftige sig intensivt med islam på et teoretisk plan, er det ofte Hizb ut-Tahrir, de går til. Der møder de jævnaldrende, og alting foregår ikke på arabisk – et sprog som mange ikke mestrer til fuldkommenhed.

Det forlyder fra flere sider, at de fleste unge Hizb ut-Tahrir-tilhængere har kontakt med partiet i en tid, hvorefter de dropper ud. Så at være aktiv i Hizb ut-Tahrir er kun et ungdomsfænomen. Spørgsmålet er, hvad der bagefter sker med de unge, som i en periode er kommet i Hizb ut-Tahrir. Bliver de mere moderate med tiden, eller bliver de ved med at have de samme radikale meninger? Går de over i endnu mere ekstreme bevægelser, som er parate til at bruge vold?

Ind imellem holdes der stormøder med flere hundrede medlemmer og sympatisører. To måneder efter 11. september 2001 holdt Hizb ut-Tahrir et møde i Nørrebrohallen i København, hvor der blev råbt slagord mod USA.

I modsætning til f.eks. Hamas har Hizb ut-Tahrir intet socialt arbejde. Den er hverken særligt spirituel eller asketisk. Dens medlemmer er antinationalister og internationalister – de accepterer kun den muslimske *ummah*.

Der er absolut kønsadskillelse til møderne, og kvinder kan naturligvis ikke opnå de højeste poster, men de kan være politisk aktive i kvindeafdelingen, så længe familielivet ikke kommer i vejen. Familiesynet er traditionelt. Manden er forsørger, og kvinden tager sig af husholdningen, så hun har reelt ikke de store karrieremuligheder, selv om nogle Hizb ut-Tahrir-kvinder har taget lange uddannelse, f.eks. til læge eller tandlæge.

PARTIETS IDEOLOGI

Islam er den eneste gyldige ideologi i denne verden... Islam er en omfattende ideologi, som organiserer alle livets anliggender.

Hizb ut-Tahrir, s. 9-10

Hizb ut-Tahrir lægger vægt på at være et politisk parti, ikke en åndelig, akademisk eller velgørende sammenslutning (i modsætning til f.eks. Hamas). Med andre ord betragtes islam som en slags politisk „videnskab“.

Og blandt jer skal der være en ummah (gruppe), som kalder til det gode (islam), og som påbyder ma'ruf (det rette) og forbyder munkar (det afskyelige), og disse er de succesrige.

Sura 3:104

Dette vers i Koranen er Hizb ut-Tahrirs motto eller program. De fleste religioner er i teorien modstandere af partivæsen og sekterisme, fordi det fører til splittelse, men Hizb ut-Tahrir tolker dette vers sådan, at man *skal* lave partier. Det er formentlig en fejlfortolkning, da ordet *ummah* normalt refererer til hele den islamiske menighed. Desuden lægger både det foregående og det efterfølgende vers vægt på, at der ikke må være splittelse blandt muslimerne. Tilhørerne i det pågældende vers er formentlig hele det arabiske folk.

At Hizb ut-Tahrir ligestiller „det gode“ med kaldet til islam, er en meget indsnævrende udlægning, som fjerner ethvert almenmenneskeligt eller almenreligiøst træk fra islam. Islam handler om at gøre det gode, men det gode er islam, altså handler islam om islam. Islam bliver derved sit eget højeste mål.

Hizb ut-Tahrirs erklærede mål er at genoprette det muslimske kalifat, som blev afskaffet i 1924. Det skal ikke ske med voldelige midler, men ved at udanne og oplyse muslimerne, så de indser, at det er den eneste rigtige vej. Når 70% af alle muslimer har tilsluttet sig Hizb ut-Tahrirs ideologi, regner de med, at det vil være en let sag at genindføre kalifatet. Den tænkemåde vidner om leninistisk påvirkning hos Nabhani.

Hizb ut-Tahrir er modstander af demokrati, og selv om kaliffen vælges ved en slags folkeafstemning, har styreformen intet med demokrati at gøre. Det er mere et teokratisk oplyst enevælde, hvor diktatoren vælges af den muslimske menighed ligesom de allerførste kaliffer.

Hizb ut-Tahrir har lavet et udkast til en konstitution for kalifatet, som måske ser tilforladelig ud for en muslim, men indeholder visse selvmodsigelser. F.eks. siger artikel 6, at alle indbyggere i staten skal behandles ens uanset race eller religion (køn nævnes ikke), men *kun muslimer* har mulighed for at vælge kaliffen og andre valgte repræsentanter (som naturligvis også skal være muslimer), og på flere områder gælder der forskellige regler for muslimer og ikke-muslimer

(art. 7). Kun islamiske partier er tilladte (art. 21).

Ikke-muslimer har ret til at følge deres egen religion, men er underlagt islamisk lov på visse punkter, f.eks. i forbindelse med klædedragt, og hvordan man må opføre sig offentligt. I realiteten har de ingen indflydelse på samfundets styrelse. *Frafald fra islam straffes med døden.*

I den islamiske stat skal det officielle sprog være arabisk (art. 8), og den islamiske tro (*aqidah*) vil naturligvis være statsreligion og den eneste kilde til lovgivning (art. 1). Statens primære funktion er at udbrede islam (art. 11).

Kaliffen skal (ifølge art. 31) altid være en voksen mand, muslim og fri (*hurr*, dvs. det modsatte af en slave – slaveri er åbenbart ikke forbudt i kalifatet!). Kaliffen udnævner og afsætter statens embedsmænd, inkl. ministre, guvernører, generaler, borgmestre og dommere. Han bestemmer statens politik og kan erklære krig og underskrive traktater. Han kontrollerer også statens finanser. Han er staten (art. 35). En kalif kan ikke afsættes af folket, når han er blevet valgt (art. 34), så han er reelt diktator på livstid. Han er kun forpligtet til at overholde islamisk lov, som han har ret til at fortolke (art. 36). De eneste, der kan afsætte kaliffen i tilfælde af f.eks. sygdom, inkompetence eller frafald fra islam, er en særlig domstol (art. 38-40).

Som ministre har kaliffen to „assistenter“ og en „jihad-minister“ (*amir of jihad*), som har ansvar for udenrigsministeriet, militæret, den indre sikkerhed og industrien (art. 51). Alle fabrikker skal etableres på baggrund af militærpolitikken (art. 55) – det betyder formentlig, at de skal tjene et militært formål. Militær træning er obligatorisk for alle muslimske mænd over 15 år, og det omfatter oplæring i muslimsk kultur (art. 56, 63). Generalstaben skal omfatte så mange officerer som muligt (art. 64).

Hizb ut-Tahrirs islam er en militaristisk religion. Det sorte banner, som er deres logo, er Muhammeds krigsstandard, som muslimerne bar foran sig i slaget. Traditionelt betragtes den ikke-muslimske verden som *dar al-harb* (krigens hus), mens den islamiske kulturkreds kaldes *dar al-islam* (islams hus, dvs. fredens eller underkastelsens hus). Meningen er naturligvis, at de ikke-muslimske folkeslag, der regnes for én stor samlet masse, på længere sigt skal besejres og underlægges islam.

Alle statslige embedsmænd skal være frie muslimske mænd. De skal desuden være pålidelige, kompetente, gerne fromme og ved deres fulde fem.

Ligesom i de fleste diktaturstater er der en valgt folkeforsamling (*Majlis ul-Ummah*), der i virkeligheden ikke har så meget at skulle have sagt. Alle er valgbare til denne forsamling, også kvinder og ikke-muslimer, men den har kun rådgivende funktion. Kaliffen kan vælge at konsultere den, men dens afgørelser er kun bindende i begrænset omfang. Denne praksis er baseret på Koranen (3:159; 42:38) og sharia og kaldes *shura* (konsultation). Ikke-muslimske medlemmer har ikke stemmeret og kan kun bruge forsamlingen som

et forum til at klage over embedsmænd. Kaliffen vælges blandt forsamlingens medlemmer (art. 101-107).

Kvindesyndet er yderst traditionelt. Kvindens primære rolle er at være hustru og mor. Kønsadskillelse skal altid opretholdes undtagen i forbindelse med handel og pilgrimsrejser. Kvinder må ikke fremvise deres ynder over for fremmede mænd og skal derfor altid være tildækkede i offentligheden. De må ikke være alene sammen med mænd, som de kan gifte sig med. En kvinde skal adlyde sin mand, og han skal sørge for hende. Hun skal lave det indendørs husarbejde, mens han laver det udendørs (art. 117). (Bemærk, at dette ikke er en Emma Gad for muslimer – det er indskrevet i grundloven!)

I tilfælde af skilsmisse må børn selv vælge, hvilken af forældrene de vil bo hos, med mindre den ene af forældrene ikke er muslim; i så fald *skal* muslimerne have forældremyndigheden (art. 118).

Islamisk lov kaldes *sharia* og har masser af regler, der regulerer menneskelivet, undertiden ned i de mindste detaljer. Shariaen bygger på Koranen og traditionen (*hadith*), som fortæller om Muhammeds ord og gerninger, som ikke kom med i koranen. Undertiden modsiger koranen og traditionen hinanden, og traditionen skærper ofte Koranens påbud, så det er en hel videnskab at kodificere shariaen. I Koranen er straffen for utroskab f.eks. piskning, men ifølge traditionen er den stening.

Muslimer taler om islam, som om det er en perfekt idé, uberørt af menneskehånd og ubesmittet af syndige menneskers fejltagelser. Når islam alligevel ikke fungerer, dvs. ikke skaber de forventede resultater (et perfekt samfund uden krig, kriminalitet, fattigdom, korruption osv.), skyldes det, at muslimerne er blevet korrumpere. Islams succes som samfundsmodel er altså afhængig af, at de muslimske indbyggere er moralsk fuldkomne.

Det svarer til en traditionel islamisk forestilling om det ideelle samfund (bl. a. hos *al-Farabi* † 950), der er hierarkisk opbygget med en hersker i toppen, som er moralsk og intellektuelt fuldkommen. I Vesten har vi lært, at magt korrumpere, og at det er meget risikabelt at give en enkelt person uindskrænket magt. Derfor har vi indrettet vore samfund, så at der er en magtdeling mellem den lovgivende, udøvende og dømmende myndighed, og demokratiske valg skulle gerne sikre, at inkompetente og korrupte ledere bliver udskiftet, uden at det er nødvendigt at ty til vold. En sådant system af *checks and balances* findes ikke i kalifatet. Hvis kaliffen er sindssyg eller inkompetent eller omgiver sig med dårlige rådgivere og intrigante hofsnoge, falder det hele til jorden i kaos, og sådan har det også fungeret i virkeligheden, som det kan ses ud fra kapitlet om kalifatets historie.

Grøndahl og Sinclair (medforfattere til bogen *Hizb ut-Tahrir i Danmark*) siger, at vi må gå i kritisk dialog med Hizb ut-Tahrir og tage deres samfundskritik alvorligt. Men hvordan skal man gøre det i praksis? Hizb ut-Tahrir er jo ikke

interesseret i dialog med det danske samfund. Faktisk interesserer man sig kun for at forvandle sekulariserede muslimer og danske konvertitter til fundamentalister. Og hvordan skal vi tage deres samfundskritik alvorligt, når de f.eks. hævder, at indtagelse af svinekød medfører øget promiskuitet? Eller at demokrati fører til pædofili, dyreseks, AIDS, narkomani, vold, kriminalitet osv.? En dialog på den slags præmisser kan næppe føre til kompromis eller forståelse.

Fadi Abdullatif mener f.eks. ikke, at man skal lægge så megen vægt på de drakoniske straffe i shariaen, f.eks. afhugning af legemsdele, stening og korsfæstelse, for når den islamiske idealstat er oprettet, vil folk være så fuldkomne, at de ikke mere vil have lyst til at begå de forbrydelser, som medfører disse straffe. Derfor vil der meget sjældent være behov for straffene:

I et islamisk samfund, som præges af islamiske livsopfattelser, værdier og normer, som befolkningen har taget til sig, vil overtrædelsen af disse lovgivninger og dermed individets udsættelse af sig selv for straf være ualmindelig og meget sjælden.

Pressemeddelelse 17.07.2002⁸

De fleste totalitære utopister regner med en overgangsperiode, hvor det er nødvendigt at udrense de mest reaktionære og umulige elementer, før fredsriget kan oprettes. Noget lignende må sikkert også gælde for det islamiske paradys på jord, hvis det nogensinde bliver realiseret.

Satanister, nynazister og scientologer er grupper, der åbent eller indirekte sætter sig uden for vores demokratiske kultur, fordi de hylder psykopatien og overmenneskefilosofien. I stedet for at behandle medmennesket som et ligeværdigt væsen, betragtes det som et objekt, der skal underkastes.

Islamismen er anderledes, fordi den trods alt (i teorien) betragter alle som ligeværdige over for Gud og appellerer til alle om at underkaste sig Gud (blot er der en stærk tendens til at ville gøre alle mennesker til arabere). Men på den anden side lider islam af samme sygdom som jødedommen, nemlig at man vil opdele verden (og dermed menneskene) i rent og urent. Det er blot en anden måde at dehumanisere/objektivisere medmennesket på.

Jesu lære er på mange måder et opgør med renhedstanken. Jesus erklærer f.eks. al mad for ren med et argument, som er nærmest rationalistisk og ikke spor religiøst. Han vælger simpelthen at sige, at Moseloven på dette punkt er ufornuftig og derfor forkert!

Kristendommen er i høj grad et opgør med farisæismen, mens islam viderefører nogle af farisæismens værste karaktertræk – blot er man lidt mindre pedantisk. Jødedommen har f.eks. regler for, hvor mange skridt, man må tage på en sabbat. Så langt går islam ikke, og religionen er heller ikke i samme omfang knyttet til ét bestemt folk.

Problemet med islamiske fundamentalister er, at de ikke kender til moderation. Giver man efter på ét punkt, kommer de tilbage med nye krav. Selv Muhammed måtte afbryde sin lytten til en skjalds sange, da han så den super-puritanske Omar komme gående. Det islamiske samfund er altså empirisk set ikke et harmonisk fredssamfund, men snarere et samfund, hvor høgene konstant vogter over duerne, og hvor det er høg over høg.

TERRORISME?

Moderation is a fatal thing. Nothing succeeds like excess.

[Mådehold er dødbringende. Intet er så effektivt som overdrivelse.]

- *Oscar Wilde*

The best in society seem to lack all conviction, the worst are full of passionate intensity.

[De bedste i samfundet synes fuldstændigt at savne overbevisning, de værste er fulde af lidenskabelig intensitet.]

- *Yeats*

And he whom you cannot teach to fly, teach to fall, faster!

[Lær den, du kan ikke lære at flyve, at falde hurtigere.]

- *Nietzsche*⁹

Muslimer skal ledes i hellig krig for Allahs sag. Vi skal have ledere i den muslimske verden, som reagerer med sværdet, før de reagerer med tungen. Rædslen skal fylde Europas hjerter.

- *Fadi Abdullatif*¹⁰

Hizb ut-Tahrir hævder konsekvent, at den er en ikke-voldelig organisation, som arbejder for at genoprette kalifatet gennem oplysning og agitation blandt muslimer. Den siger ligeud, at den betragter brugen af terror som en overtrædelse af shariah (pressemeldelse 5.1.2005). Hizb ut-Tahrir er dog ikke modstander af vold i alle situationer. Der er situationer, hvor shariah foreskriver vold, f.eks. mod folk, der begår overgreb mod muslimernes helligdomme (i virkeligheden er der mange situationer, hvor islamisk lov og Koranen foreskriver vold, f.eks. drab på frafaldne og modstandere af islam, men det glemmer de at sige). Som privatpersoner og muslimer er medlemmerne forpligtiget på at gribe til våben, f.eks. hvis et muslimsk land bliver invaderet af ikke-muslimer, eller hvis en muslimsk emir erklærer jihad:

I skal vide, at Allah (swt) har gjort jihad til en fard (forpligtelse) over jer for at befri hele Palæstina fra jødernes urenhed. Ligeledes har Han (swt) gjort det fard over jer og over alle muslimer at befri Al-Andalus (Spanien og Portugal), Tjetjenien og alle øvrige muslimske lande, som kuffar har frataget muslimerne med vold...

Til jihad kalder vi jer, o muslimer. Fjern fra jeres vej enhver regent, der er loyal over for kuffar, styrer med kufr (ikke-islamiske systemer og love) og forbyder jihad.

„Når et folk forlader jihad, vil de blive nedværdiget. Jihad for at befri Palæstina er fard over hele Egyptens befolkning“,

*Hizb ut-Tahrir pressemeldelse 11.10.2000*¹¹

Der er, så vidt jeg ved, ikke beviser for, at Hizb ut-Tahrir nogensinde var været involveret i terror eller væbnet krig. Derimod er de ofte blevet kategoriseret og forfulgt som en terrororganisation. Hvorfor er Vesten ikke henrykt over en islamistisk organisation, som entydigt tager afstand fra vold og terrorisme? Noget skyldes frygt og fordomme, andet skyldes deres frembrusende adfærd.

En fanatiker er, som Winston Churchill en gang har sagt, en person, der nægter at ændre mening og nægter at ændre samtaleemne. I Danmark er Hizb ut-Tahrir først og fremmest blevet kendt for at dukke op til offentlige møder og chikanere taleren ved lange monologer, når der bliver tid til at stille spørgsmål fra salen. Som regel lykkes det de unge aktivister at dominere mødet fuldstændigt.

Ser man på deres offentlige retorik, er det, selv for en moderat muslim, vanskeligt at se forskel på dem og lignende militante, ekstremistiske organisationer som det Muslimske Broderskab, Al-Qaida og Taliban. Eksempler er følgende udsagn om situationen i Irak:

Islam forbyder muslimer at blive venner med de vantro; den forbyder dem også at lave love, der ikke er født ud af den islamiske religion, som er baseret på Allahs bog og hans profets *sunnah* [skik, handlemåde].

Den amerikanske okkupation ... vil opdele Irak efter sekter og etnicitet under påskud af demokrati og frihed og andre begreber, som er i modsætning til islam og dens regler.

Deltagelse i dette valg ... er en synd, og synderen fortjener tortur i efterlivet og vanære i dette liv.

Hizb ut-Tahrir pressemeddelelse 1.11. 2004

Når en gruppe i teorien erklærer sig enig med terrorister og masse-mordere (i dette tilfælde de irakiske oprørere, som har dræbt mængder af civile irakere og offentliggjort videoer af sig selv, mens de skærer halsen over på vestlige nødhjælpsarbejdere), blot en smule mere modereret, er det svært for en udenforstående at tro på, at de ikke inderst inde sympatiserer med terroristerne. Selv om Hizb ut-Tahrir måske ikke selv kunne finde på at organisere terrorisme, er den med til at mobilisere unge muslimer og indoktrinere dem, så de eventuelt på et senere tidspunkt kan finde på at tilslutte sig en mere militant organisation.

I England er der allerede opstået en sådan splittelse, idet den forhenværende grundlægger af Hizb ut-Tahrir i England, en imam ved navn *Omar Bakri Muhammad*, brød ud og lavede sit eget uafhængige parti ved navn *Al-Muhajiroun* („emigranterne“). Denne fanatiker har bl.a. hyldet angrebet d. 11. september 2001 og forsvaret gidseltagningen i Beslan, hvor over 300 børn blev dræbt. Han har også sagt, at en vantro liv ikke er noget værd.

I 2004 blev Muhajiroun opløst, og medlemmerne gik over i henholdsvis „Frelsersekten“ (*The Saviour Sect*) og *Al Ghurabaa* („De Fremmede“). Det

antages, at Omar Bakri stadig er det reelle åndelige overhoved for disse to grupper. Det var *Al Ghurabaa*, der i 2006 arrangerede en demonstration foran den danske ambassade i London, hvor demonstranterne bar plakater, der opfordrede til at dræbe dem, der vover at fornærme islam, og truede Europa med kommende selvmordsbomber og et nyt holocaust. Blandt demonstranterne sås medlemmer af Frelsersekten.

I 2005 rejste Omar Bakri til Libanon af frygt for at blive tiltalt for forræderi i England, og indenrigsministeren har siden givet ham forbud mod at rejse ind i Storbritannien igen.

Michel Wieviorka har argumenteret for, at terrorisme først opstår, når en yderligtgående politisk bevægelse kollapser (Mark Juergensmeyer: *Terror in the Mind of God*, s. 212f.). Terrorismen er svar på en ydmygelse, f.eks. hvis en bevægelses politiske ambitioner bliver gjort til skamme og dens forhåbninger knust. Man kan diskutere, om den analyse altid holder, men så længe radikale bevægelser føler, at de kan opnå deres mål uden vold, afholder de sig som regel fra at anvende væbnet kamp og terror.

Overført på Hizb ut-Tahrir betyder det, at så længe de har fremgang og bliver ladet i fred af samfundet, vil de holde sig i ro og nøjes med at være en politisk-religiøs kaffeklub. Hvis de bliver ydmyget, f.eks. ved forbud og forfølgelse, vil de måske blive mere voldelige, eller der vil opstå endnu mere yderligtgående udbrydergrupper.

Juergensmeyer konkluderer, at marginaliserede grupper benytter terror som en ren symbolhandling. Inderst inde ved de, at de ikke kan vinde ved hjælp af terror, dertil er deres aktioner for ubetydelige, men gennem dem får de en følelse af magt. De bryder samfundets voldsmonopol og demonstrerer, hvor sårbar magtelisten og den offentlige orden er.

Derved får deres eget bud på en ny samfundsorden en teoretisk legitimitet. Al magtudøvelse er i sidste instans baseret på vold. Hvis folk nægter at betale skat, bliver de straffet med fængsel eller bøde. Det kan føles som et overgreb på den enkelte, men er nødvendigt, for at samfundet kan fungere.

Hvis en lille gruppe har held til at udfordre magthavernes voldsmonopol og tvinge omverdenen til at tage hensyn til dem, har de i teorien opnået ligestilling med de retmæssige magthavere, selv om det måske kun er på et afgrænset område. Terrorismen er en måde at sige på: „Her er vi, og I kan ikke ignorere os længere. I er nødt til at tage os alvorligt.“

Hizb ut-Tahrir har ganske vist bevisligt aldrig været indblandet i terrorhandlinger, men deres svulstige retorik på gebrokkent dansk, deres provokerende opførsel ved offentlige møder og den efterfølgende presseomtale er et forsøg på at udfylde den samme psykologiske funktion. Det skal give respekt i baglandet, omtale i resten af samfundet og ryste det politiske apparat.

Spørgsmålet, som vi må stille os selv, og som fremtiden vil give os svaret på, er, om demokratiet er en solid og naturlig styreform, eller om det moderne frie folkestyre er en skrøbelig konstruktion skabt og vedligeholdt af hvide protestanter – en konstruktion, der „fra tid til anden skal vandes med patrioters og tyranners blod“, som Thomas Jefferson en gang har sagt.

Hvis det første er tilfældet, skal vi ikke lade os skræmme af nogle få højtråbende originaler, så vi lader os radikalisere og derved indirekte går deres ærinde og bekræfter dem i deres verdenssyn. Derimod skal vi holde fast i vores frihedsprincipper i fast tro på, at de ikke så let lader sig ryste.

Hvis det sidste er tilfældet, hvilket mange ser ud til at tro, er der måske en realistisk fare for, at islamismen kan besejre os, hvis vi ikke gør modstand.

Billeder fra den Al Ghurabaa organiserede demonstration mod de danske Muhammed-tegninger i London i 2006

FORFØLGELSE OG FORBUD

Hizb ut-Tahrir blev forbudt i Tyskland i 2003 for at promovere antisemitisme. Forbudet blev fulgt op af en landsdækkende politioperation, hvor 80 bygninger blev udsat for razziaer, og hvor computere, bankbøger og dokumenter blev konfiskeret.

I England er Hizb ut-Tahrir nu forbudt på en række universiteter og uddannelsesinstitutioner på grund af konflikter med andre studentergrupper, herunder jøder, sikher og moderate muslimer. Der har også været tale om et nationalt forbud – senest i kølvandet på bombningen 7. juli 2005.

Hizb ut-Tahrir er forbudt i alle arabiske lande undtagen De Forenede Arabiske Emirater, Sudan, Libanon og Yemen.

I Usbekistan blev et oprør i 2005 mod det gammelkommunistiske styre kædet samme med Hizb ut-Tahrir og undertrykt på blodig vis af regeringen. Usbekistan har været plaget af selvmordsbomber, som regeringen har beskyldt Hizb ut-Tahrir og en anden gruppe ved navn *Usbekistans Islamiske Bevægelse* for at stå bag.

I Ægypten er Hizb ut-Tahrir forbudt, efter at partiet i 1970erne forsøgte at styrte regeringen. I 2004 blev tre britiske statsborgere, Ian Nisbet, Reza Pankhurst og Maajid Nawaz, idømt fem års fængsel for at forsøge at genoplive Hizb ut-Tahrir i Ægypten. Udover de tre briter blev 23 ægyptiske medlemmer dømt ved samme lejlighed.

Libyen, Irak og Syrien har også forfulgt Hizb ut-Tahrir og sat mange tilhængere i fængsel.

I 2002 blev partiets danske talsmand, *Fadi Abdullatif*, idømt 60 dages betinget fængsel for brud på racismeparagraffen. Partiet havde omdelt en folder, som opfordrede til drab på jøder og indeholdt flere antisemitiske udsagn, såsom:

Jøderne er et bagvaskende folk, og de er et folk, der forråder og bryder aftaler og pagter, og de opdigter løgne og fordrejer ord fra deres rette sammenhæng, og de fratager uretfærdigt rettighederne, og de har dræbt profeter og dræber uskyldige, og de er voldsommest i fjendskab til muslimerne, og Allah har forbudt os at tage dem til loyale venner.

Og drøb dem, hvorend I finder dem, og fordriv dem, hvorfra de fordrev jer.

Det er en forpligtigelse over jer at bevæge jer som de levende, ikke at sove som de døde, for at fjerne disse tyranner, som aflyser Allahs lovgivning og jihad for Allahs skyld, og fremdrive[r] disse hære til at marchere til slagmarken, hvor de vil vise jøderne deres styrke, drive dem, som står bag jøderne, på flugt og fjerne deres snavs fra Isra- og Miraj-jorden.

Danske politikere og eksperter er splittede i synet på, om man bør forbyde Hizb ut-Tahrir. Nogle mener, at de udgør en så stor fare for demokratiet, at foreningen bør opløses ved lov. Andre mener ikke, at det kan lade sig gøre rent juridisk.

Nogle synes at mene, at „den hund, der gør, bider ikke“, dvs. at Hizb ut-Tahrir godt nok taler med store ord, men det bliver kun ved snakken. Indtil videre er det endt med en slags „skærpet tilsyn“, idet Politiets Efterretningstjeneste har erklæret, at den vil holde et vågent øje med partiets aktiviteter.

ISLAM VERSUS KRISTENDOM

No culture can appear or develop except in relation to a religion.

[Ingen kultur kan opstå eller udvikle sig uden at have forbindelse til en religion.]

T.S. Eliot¹²

Efter grundlæggerens død begyndte Muhammeds efterfølgere at renskrive og standardisere hans lære, både talerne, som blev samlet i *Koranen*, og diverse mundtlige udsagn og handlinger, som blev samlet i et meget mere omfangsrigt værk kaldet *hadith* („traditionen“).

Hadith består af udsagn og anekdoter, som folk har fortalt om Muhammed. Mange af disse udsagn har lige så stor eller større vægt end Koranen. Muhammeds ord om, at frafaldne skal dræbes, findes f.eks. *kun* i traditionen, hvorimod Muhammed i Koranen siger, at der ikke må være tvang i religionen. Ligeledes påbyder Koranen kun muslimer at bede tre gange om dagen, hvorimod Muhammed ifølge traditionen i et syn fik påbud om at bede 50 gange om dagen, men han fik det forhandlet ned til fem. Muslimerne retter sig som regel efter de strengeste udsagn.

Først i 800-tallet begyndte man seriøst at evaluere og standardisere *hadith*. De to vigtigste *hadith*-samlinger hedder *al-Bukhari* og *Muslim* efter deres forfattere. Mange af dem modsagde hinanden, så det var nødvendigt at kunne klarlægge overleveringstraditionen. Den kunne f.eks. lyde således: Uthman har hørt fra Ali, som har hørt fra Omar, som har hørt fra Aisha, at profeten ved en bestemt lejlighed sagde sådan og sådan.

Når man ved, hvor svært mennesker har ved at huske detaljer korrekt, virker en sådan overleveringstradition noget usikker.

Et andet vigtigt arbejde for de tidlige muslimske lærde var at lave et lovsystem på grundlag af Koranen og *hadith*. Denne lov kaldes *sharia*, som ordret betyder „vejen, der leder til vand“. *Sharia* bygger i højere grad på traditionen og de skriftlærdes arbejde end på Koranen. Kun nogle få vers i Koranen er relevante i forhold til *shariaen*. Islam skelner ikke mellem religiøst og verdsligt (det arabiske ord for religion, *deen*, betyder „livsform“), så shariaen har regler for næsten alt lige fra spiseregler til kvinders påklædning. Den troende muslim lever hele sit liv under islams fortegn.

Fordi shariaen i den grad bygger på Muhammeds eksempel, minder islamisk lov strengt taget mere om en personlighedskult end en guddommeligt åbenbaret lov. Selv om Muhammed sagde, at han kun var et menneske, som Gud havde valgt som sit talerør, betragtes alt, hvad han har gjort og sagt, som værd at efterligne. F.eks. at det er bedst at sove på højre side, og at man skal tørre sig med et ulige antal sten, når man har været på toilettet (Muhammed brød sig ikke om de lige tal).

Kristendommen er på mange måder en religion, der går imod den menneskelige natur – specielt hvis man er en testosteron-ladet mand. Når man ser på, hvad den menneskelige natur er i stand til, er det sikkert ikke nogen dårlig idé (mange ser det jo som religionens opgave at hæve mennesket op på et højere stade), men det betyder også, at man aldrig vil kunne skabe en jordisk stat bygget på Jesu lære: Bjergprædikenen og næstekærlighedsbudet. Kriminelle elementer og fjendtlige nabolande ville overtage magten, med mindre engle steg ned fra Himlen for at beskytte samfundet.

Islam appellerer derimod til det naturlige menneske. Alle komplicerede dogmer er væk. Der er ingen treenighed, Guds Søn er ikke død for vores synder, frelsen afhænger af vore egne handlinger. Det, Paulus kaldte „korsets forargelse“, er fjernet. Der er én hellig tekst, ikke en samling bøger, som indimellem modsiger hinanden.

Mange tror derfor, at Koranen ikke har de samme problemer som Bibelen, men det holder ikke for en nærmere betragtning, for den er fuld af selvmodsigelser og sagn fra gamle dage.¹³ Hvis man ser på traditionen (*hadith*), bliver det endnu værre. F.eks. siger Koranen, at man ikke må dræbe krigsfanger og civile (*sura* 47:4, 2:190, 5:32), men alligevel tillod Muhammed, at alle våbenføre mænd i den jødiske *Banu Qurayza*-stamme (mindst 600) blev henrettet, selv om de havde overgivet sig (*Bukhari* 4:52:280).

I virkeligheden er islamisk tradition et tagselvbord, hvorfra man kan vælge enten at konstruere en moderne, tolerant islam, som appellerer til dannede, humanistiske vesterlændinge, eller en gammeldags, bagstræberisk islam, der gør det legitimt at begå masser af forbrydelser i Allahs navn, og ingen har tilstrækkelig autoritet til at sige, hvilken version, der er den rigtige.

Muslimere hævder, at Koranen er det ypperste eksempel på arabisk poesi. Den påstand kan jeg ikke verificere, da jeg ikke kan arabisk, men hvis det er rigtigt, lader den sig i alt fald ikke oversætte. Alle de koranoversættelser, jeg har set, fremstår som en gang ubehjælpsomt kaudervælsk. Forskeren Gerd-R. Puin hævder, at ca. hver femte sætning i Koranen er uforståelig. En anden tysk forsker hævder, at dele af Koranen simpelt hen er ekstempereret fra kristne aramæiske skrifter med fejl, som ændrer meningen totalt. F.eks. skulle de jomfruer (*houri*), der venter martyrerne i paradiset, oprindeligt have været „hvide rosiner“ (*hur*).¹⁴

Koranen er præget af formuleringer, som på arabisk er meget symmetriske (gentagende) og rytmiske. Når muslimer læser Koranen, sidder de ofte i skrædderstilling og vugger frem og tilbage, mens de læser teksten højt for sig selv. Dette giver en slags meditatív effekt, man bliver næsten „høj“ af det. I mange islamiske kulturer (f.eks. i ikke-arabiske lande) betragtes denne højtlesning som vigtigere end den intellektuelle tilegnelse af indholdet.

Muhammed var analfabet, så han har aldrig selv læst Bibelen, men han havde

en lærd ven ved navn *Waraq Ibn Naufal*, som var gået over til kristendommen, og som havde læst Bibelen på aramæisk. Det er sandsynligt, at Muhammed har hørt dele af Bibelen oplæst eller genfortalt. Der er også tegn på, at Muhammed har hørt en masse jødiske og kristne legender, som han har troet på og taget med i Koranen. Det forklarer, hvorfor der er så meget bibelsk materiale i Koranen, men at det ofte er ændret en hel del.

Et godt eksempel er historien om, hvordan Gud sender en ravn, der skraber i jorden for at vise Kain, hvordan han skal bære sig ad med at skjule sin bror Abels lig. Hvorfor i alverden skulle Gud ønske at lære en morder at skaffe sig af med beviserne på sin forbrydelse? I det jødiske skrift *Pirke Rabbi Eliezer* (8. årh.) finder vi en lignende historie, men her er det Adam og Eva, der får øje på ravnen, hvilket giver lidt bedre mening.¹⁵

Muhammed har sikkert i begyndelsen troet, at hans budskab var helt i overensstemmelse med jødedom og kristendom, men det gik snart op for ham, at jøderne og de kristne som hovedregel ikke godtog ham som en profet. De kunne naturligvis godt mærke, at han ikke var én af deres egne, og at hans kendskab til deres religion var overfladisk og mangelfuldt. I begyndelsen var de kristne mest åbne overfor ham, mens jøderne var de mest fjendtlige. Det har den dag i dag konsekvenser for muslimers forhold til disse religioner. (Når de f.eks. beskylder jøderne for at være traktatbrydere, går det helt tilbage til begivenheder i Muhammeds levetid for over 1000 år siden).

Muslimere hævder, at Bibelen er blevet ændret af jøderne og de kristne, og det forklarer forskellene mellem Bibelen og Koranen. Denne påstand udslynger de uden at forsøge at bevise den eller arbejde seriøst med de problemer, påstanden rejser. Men eftersom Muhammed levede 600 år efter Jesus, er det usandsynligt, at han skulle kunne bibringe os ny viden om Jesu liv.

Meget af Jesu lære er diametralt modsat Muhammeds, og som personer kunne de næppe være mere forskellige. Jesus talte om næstekærlighed og praktiserede det selv. Han forsvarede altid de svage og udstødte, specielt kvinderne. Da man bragte en kvinde til ham, som var blevet grebet i hor, forhindrede han, at hun blev stenet, sådan som Moseloven ellers påbyder. Da Muhammed befandt sig i en lignende situation, befalede han, at både manden og kvinden skulle stenes til døde – i overensstemmelse med Moseloven, men i modstrid med jødernes skik på det tidspunkt. Et øjenvidne fortæller, hvordan manden bøjede sig over kvinden for at beskytte hende mod stenene (*Bukhari* 6:60:79).

Selvom Jesus kort før sin korsfæstelse var blevet hyldet af mange af Jerusalems indbyggere som Messias, forsvarede han sig ikke, da soldaterne kom efter ham, men han ofrede sig selv og lod sig dræbe for at sone verdens synd.

Muhammed førte derimod krig mod sine fjender og lod mange af dem dræbe. Han blev enehersker over hele Arabien, men døde i sin seng allerede året efter. Han mente selv, han var blevet forgiftet af en jødisk kvinde som hævn for, at

han havde slået hendes familie ihjel.

Moderne historisk-kritiske bibelforskere regner med, at de bibelske grundtekster er blevet udsat for en vis redigering, og det er en hel sport at forsøge at finde frem til den „historiske“, autentiske Jesus. Det har sjældent ført til holdbare resultater, fordi udkommet altid bliver stærkt farvet af forskerens egne idealer. Den jødiske forfatter *Finn Abrahamowitz* har fremstillet Jesus som en jødisk rabbiner, der egentlig ikke var ude på at starte en ny religion. Den svenske socialist *Sven Wernström* skildrede ham i bogen „Kammerat Jesus“ som revolutionær guerillaleder, der forsøgte at rejse folket imod præsterne, de rige og den romerske kolonimagt. Når teologer forsøger sig, bliver det endnu værre. I USA lader det til, at den politiske korrekthed er blevet den bibeleksegetiske metode. Når man forkaster evangeliernes skildring af Jesus, ender man tilsyneladende altid i den rene vilkårlighed.

På trods af al denne uenighed og fantasifuldhed blandt de lærde har jeg aldrig hørt om én eneste bibelforsker, der har taget islams billede af Jesus seriøst eller ment, at man kunne bruge det til noget som helst.

Jo helligere man er som kristen, jo mere ydmyg skal man være (i teorien). Jo mere from, man er, jo mere bevidst er man om sine egne mangler. Sådant mentalitet er ikke beregnet på at tiltrække denne verdens mennesker, som de er flest, tværtimod er den et nåleøje, der holder hyklerne og de overfladiske væk.

Islam er en religion, der er som skabt for usikre mænd. Man får anerkendelse og respekt ved at være med. Der er et fasttømret broderskab. De strenge regler og gruppedisciplinen hjælper dem måske med at holde styr på visse af deres drifter. Familie- og kvindesyntet er konservativt, så pigen, man bliver gift med, kræver ikke så megen vedligeholdelse som danske piger, og hun løber ikke uden videre sin vej.

Idéen om hellig krig appellerer til krigerinstinkt, og den konstant underliggende trussel om vold holder visse urolige elementer på plads. Frygt skaber underkastelse, og underkastelse skaber enhed, som giver styrke. Det stærke sammenhold bliver vedligeholdt ved, at man føler sig i opposition til dem udenfor. Det forklarer måske, hvorfor der er så mange konflikter mellem unge muslimer og danske myndigheder

På afstand ligner islam en mægtig, monolitisk kolos, og muslimer betragter da også gerne sig selv som et verdensomspændende fællesskab på trods af alle race- og classeskel. Det er først, når man kommer tæt på, at man opdager revnerne og ridserne i lakken. Islam er en udadvendt religion, der vil forme sin omverden og gør krav på at blive respekteret. Nogle vesterlændinge bliver ofre for et Stockholm-syndrom¹⁶, når de møder islam første gang. Samtidig er det let at blive muslim, blive en del af fællesskabet og få de samme privilegier som de andre, man skal bare på arabisk udtale ordene: „Gud er én, og Muhammed er Hans profet.“ Gulerods- og stokkemethoden omsat til religion.

ISLAMISK ETIK

Da kristne missionærer, inklusive danske, begyndte at rejse ud til den muslimske verden, lagde de straks mærke til, hvor anderledes tankegangen var blandt muslimer. Syndserkendelse er et vigtigt element i specielt indremissionsk kristendom. For at forstå, hvorfor Jesus måtte dø for vore synder, må man først indse, hvor stor en synder man er, og hvor meget man har brug for Guds nåde. Det var f.eks. det Simon Peter lærte, da han fornægtede Jesus tre gange, selv om han havde lovet at gå i døden for ham.

Imidlertid fandt missionærene det meget vanskeligt at forklare dette for muslimerne, og de blev ofte meget frustrerede. Det kan man læse mange steder i deres beretninger. En gammel arabisk dame erklærer over for en kvindelig dansk missionær: „Jeg har et hjerte af guld, jeg bagtaler aldrig mine medmennesker, spørg bare de andre.“ Denne observation fik ligefrem en kristen dansk forfatter, Finn Jacobi, til at skrive en bog om „Islam og den kristne samvittighed“, hvori han hævder, at samvittigheden er et vestligt fænomen, som ikke kendes i islam. Det er nok at gå lidt for vidt. Alle mennesker har (forhåbentlig) en samvittighed, men der er naturligvis forskel på, hvor højtstående den er, og hvor meget folk lytter til den.

Til gengæld er begrebet „skyld“ ikke et fremtrædende element i islam. Ifølge islamisk etik er det tilladt at lyve over for sin kone, over for sin fjende og med henblik på at skabe forlig mellem to mennesker.¹⁷ Ifølge Ghazali er man ligefrem forpligtet til at fortie synder – sine egne og andres – for ikke at skabe ufred. Under sådanne omstændigheder bliver skyldfølelse i hvert fald ikke noget, man vedkender sig offentligt, og er man vant til aldrig at vedkende sig sine fejltagelser, ender man måske til sidst med selv at tro på løgnet.¹⁸

Det centrale element i arabisk tankegang er i stedet begreberne *ære* og *skam*. Det islamiske samfund er præget af en autoritær, patriarkalsk flokmentalitet. Lederens autoritet er absolut, og gruppen står over individet. Den enkeltes prestige er altafgørende for hans placering i hierarkiet og dermed for hans livskvalitet og personlige sikkerhed. At være æreløs er at være en levende død; alle foragter én, og ingen beskytter én. Drengene lærer tidligt at være aggressive og ikke finde sig i noget. Kun derved kan man forhindre offentlig ydmygelse. Det kan give problemer i det danske samfund, hvor folk (specielt arbejdere) er vant til en mere tvangfri omgangsform, hvor man kan sige nogle ting til hinanden uden nødvendigvis at blive uvenner. Hvis man mister sin ære, skal den genoprettes for enhver pris. Det er omtrent den samme mentalitet, man finder i sagaerne fra vikingetiden, men i den islamiske verden har det holdt sig til i dag.

Man kunne fristes til at tro, at dette kun gælder for arabisk kultur (hvorfra det oprindeligt stammer), men man ser det også i Tyrkiets kategoriske afvisning af at undskylde for folkemordet på armenierne. Tyrkiet er ikke et arabisk land.

RELIGION OG POLITIK

„Men,“ afbrød Ajmal Sahib, „som overbeviste muslimer føler vi et behov for at hævde vores identitet og befri vores personlighed fra det kvælertag, som Vesten har på os.“

„Præcis,“ sagde Kalim Sahib. „Vi gør dette ved at hævde islams overlegenhed. Vi erklærer, at islam er overlegen, men ved ikke hvorfor. Vi erklærer, at islam kan løse alle vores individuelle og kollektive problemer, men ved ikke hvordan. Når vi prøver på at løse vores problemer, ender vi med noget, der ligner enten den kapitalistiske og demokratiske model eller den socialistiske, marxistiske model eller en variant af begge dele. Vi går derefter over til at 'islamisere' vores valgte model ved at kalde den 'islamisk'.“

„Vi er nødt til at finde ud af, hvordan vi kan gøre praktisk brug af vores islamiske viden,“ sagde jeg, „[... v]ed at lave detaljerede ... planer for en fremtidig muslimsk civilisation.“

Ziauddin Sardar: Desperately Seeking Paradise, s. 160

I Europa har vi i nyere tid kæmpet mod to totalitære „ismer“: fascismen og kommunismen. Begge kunne have opslugt os med forfærdelige konsekvenser, men alligevel skortede det ikke på folk, der gik ind for en *appeasement*-politik (ensidig nedrustning, NATO-modstand og den slags). I dag, i bagklogskabens klare lys, er vi tilbøjelige til at betragte disse sikkert velmenende mennesker som „nyttige idioter“ eller direkte skadelige.

På trods af historien er det desværre ikke sådan, at alle europæere er blevet grundigt immuniserede mod totalitarisme og racisme. Hukommelse er noget flygtigt noget.

Vi bliver alle sammen påvirket af vores omgivelser og medierne. I et land med en fri meningsudveksling har man lov til at være meget selektiv med, hvilke oplysninger man får, og hvilken vinkel på nyhederne man foretrækker. Mange læser kun de aviser, som bekræfter dem i deres politiske ståsted.

Endnu værre er det med folk, der lader sig indrullere i en subkultur, hvor de konstant bliver udsat for en ensidig påvirkning fra folk, der alle grundlæggende er enige, som f.eks. om, at jøderne kontrollerer verdensøkonomien, eller at USA er indbegrebet af alt ondt. I sådanne grupper kan selv de mest uvirkelige påstande trives. Afvigende meninger eller forsøg på at nuancere gruppens verdensbillede accepteres sjældent. Hvis det kommer udefra, betragtes det som et overgreb. Hvis det kommer indefra, er det forræderi og kætteri. Angreb tilbagevises på det heftigste – ofte med brug af argumenter, der virker overbevisende på de troende, men som ved nærmere analyse ofte viser sig at være logiske fejlslutninger.¹⁹ Efterhånden bliver man overbevist om, at gruppens påstande er selvindlysende sandheder. Man møder jo aldrig et fornuftigt menneske, der siger det modsatte.

I den jødisk-kristne (abrahamitiske) kulturkreds (men også f.eks. hos de gamle nordboere) betragtede man i gamle dage de sociale strukturer som en pagt, som Gud har indgået med sit folk.²⁰ Vi overholder reglerne, og Gud beskytter os og giver os gode år. Hvis vi (eller blot nogen af os) bryder reglerne, risikerer vi at blive straffet.

I moderne samfund betragter man samfundsordenen som en pagt, vi mennesker indgår med hinanden.

Fælles for begge modeller er, at når de religiøse og politiske institutioner mister tilslutning i befolkningen, taber de autoritet. Denne legitimitetskrise opleves som et meget personligt og smerteligt nederlag af de folk, som har bygget deres liv og identitet op omkring systemet. Tabet er så stærkt, at det kun kan tolkes, som om onde kræfter står bag – en kosmisk kamp mellem det onde og det gode. Ofret føler sig magtesløst og omgivet af fjender og forrædere. Specielt regering og myndigheder betragtes som redskab for ondskab og kaos.

Islamismen har en pointe i, at religion og politik aldrig kan adskilles helt. Religionen (og for de intellektuelles vedkommende filosofien) styrer i høj grad, hvilke moralske værdier der er gældende i samfundet. Disse værdier er med til at bestemme politikken, hvis man lever under et parlamentarisk styre. Hvis der ikke er flertal for én bestemt religion, kan man blive enige om at gøre myndighederne religiøst neutrale, som de principielt er det i USA, hvor de ti bud er forbudt på domhuset, men hvor det at være ateist anses for at være uforeneligt med at være patriot.

Uden det moralske kompas, som en fælles religion udgør, bliver samfundet udelukkende styret af snævre særinteresser, økonomiske hensyn eller bestemte etniske grupper, og der optræder ikke noget andet etisk korrektiv end modstand fra de grupper, som bliver trådt på.

Det multikulturelle samfund er ikke altid så let at forene med et folkestyre, som folk tror. Hvor to folkeslag lever under samme tag, vil ét af dem ofte føle sig underlegent, og dét vil altid gnave i dem. Nogle af de mest tåbelige eksempler på dette er opløsningen af Tjekkoslovakiet og færingernes selvstændighedsbevægelse. Tragiske eksempler er der også masser af, man kan bare nævne Jugoslavien, Indien og Pakistan, Pakistan og Bangladesh, Nagorno-Karabakh, Abkhasien og 117 andre glemte konflikter.

„KAFIR“-SYSTEMET

Kafir betyder vantro eller hedning og er et groft skældsord i islamisk kultur. Roden *kpr* betyder oprindelig „landsby/landsbybeboer“²¹ og er en mellemstlig parallel til det latinske *paganus* („bonderøv“) og det danske hedning (hedeboer). En *kafir* er en primitiv, dyrisk person, som er blottet for anstændighed og moral, et a-religiøst eller afgudsdyrkende, ukultiveret menneske. Begrebet kan let få racistiske overtoner. Strengt taget er jøder og kristne og tilhængere af de andre bogreligioner ikke *kafir*, men det er der ikke mange muslimer, der tager sig af.

Demokrati, liberalisme og kapitalisme betegnes i Hizb ut-Tahrirs retorik som kafir-systemet, fordi de som ideologier er baseret på menneskelig fornuft og ikke på Guds åbenbarede lov.

Kapitalismen er dybest set værdineutral og pluralistisk. Det er lige meget, om en forretningsmand hedder Bill Gates eller Mohammed al-Fayed, bare han har penge. Det er også lige meget, om han har tjent sine penge på opfindelser eller våbenhandel. Kapitalismen har ingen etik og ingen andre regler, end at man ikke må stå i vejen for kapitalen. Kapitalister er modstandere af begrænsninger af den frie handel – med mindre det gavner dem selv. I så fald er de for.

På grund af denne neutralitet kan den kapitalistiske samfundsmodel ikke tilfredsstillende menneskets søgen efter mening. Den kan kun appellere til de mest primitive følelser i mennesket, så som begær og grådighed. Til gengæld stiller kapitalismen sig ikke i vejen for, at folk kan finde mening andre steder, f.eks. i religion. Kapitalismen kan sagtens eksistere side om side med (de fleste) religioner, men det er ikke altid, at det modsatte er tilfældet.

Det kapitalistiske system foretrækker folk, som arbejder hårdt og fester hårdt, fordi det holder hjulene i gang. I alt fald hvis man skal tro reklamerne. Kapitalismen kan muligvis trives ligeså godt i et korrump og kaotisk samfund som i et ordenssamfund, så længe myndighederne blot beskytter ejendomsretten for den rige.

Religioner dyrker helt andre værdisæt og har helt andre verdenssyn. De ser livet ud fra evighedens synsvinkel.

Religioner føler sig let undermineret af det kapitalistiske system og dets følgevirkninger, f.eks. pluralismen, nydelsessygen, nihilismen og forbrugerismen. Pluralismen og den frie bevægelighed nedbryder de fordomme og den os-og-dem tænkning, som mange reaktionære religiøse institutioner benytter sig af for at fastholde sine mere primitive og ulærde medlemmer. Eksempler er f.eks. den franske katolicismes fordomme om frimurere og den russisk-ortodokse kirkes antisemitisme.

Konspirationsteorier er populære i alle samfund, men nogle grupper er nærmest afhængige af dem for at fastholde deres medlemmer i en paranoid tussmørkeverden, så de ikke får øje på den virkelige korrupsion.

At kalde kapitalismen for *haram* – et urent system – er lige så ufornuftigt som at kalde en hund for et urent dyr. En hund kan hverken være uren eller syndig, den er bare en hund. Den opfører sig som naturen og dermed Skaberen har programmeret den. Dens hjerne er for lille til, at den kan have fornuft og fri vilje.

På samme måde er kapitalismen bare den naturlige måde, folk vil opføre sig på, hvis man lader være med at lægge alt for mange hindringer i vejen for dem. Man kan undertrykke kapitalismen, men lige så snart undertrykkelsen begynder at svækkes, vender tingene tilbage til deres naturlige orden, og folk begynder igen at handle med hinanden og samle formuer sammen.

ISLAMIS SYSTEM

Et helt centralt spørgsmål må nødvendigvis være: Hvis islams system er så meget bedre, som traditionelle muslimer hævder, hvordan kan det så være, at den islamiske verden ikke er et bedre sted at leve? Set fra Vesten virker det jo næsten lige som det kommunistiske „paradis“, som alle helst ville forlade. Det virker, som om langt de fleste muslimer, inklusive fundamentalisterne, foretrækker at leve i det dekadente Vesten.

Islamisterne forklarer dette med, at de islamiske lande er blevet korrumpere af vestlige idéer som demokrati og frihed. Da den vestlige imperialism var på sit højeste, lå det islamiske imperium i ruiner. Den islamiske civilisation var kommet bagud på alle områder: teknologisk, politisk, militært og kulturelt. Den tid, hvor den islamiske kulturkreds lå forud for Europa, hvor muslimske filosoffer påvirkede europæiske tænkere, og hvor muslimske hære trængte så langt frem som til Wiens porte, var kun et fjernt minde.

Når muslimske intellektuelle i det 19. århundrede forsøgte at redde deres kultur fra den totale undergang, lod de sig inspirere af vestlig civilisation. Det betød, at Tyrkiet blev en sekulariseret stat, og at man f.eks. gik over til det latinske alfabet i stedet for det arabiske. Hvis ikke Kemal Atatürk var trådt frem og havde reddet Tyrkiet med hjælp fra vestmagterne, er det svært at vide, hvordan det var gået. Måske var Tyrkiet blevet indlemmet i det sovjetrussiske imperium.

Når man ser på den nyere verdenshistorie, ser det faktisk ud som om, at jo mere islamisk et lands styre er, jo dårligere går det, og jo mere undertrykt og fattigt er folket. Med mindre landet sidder oven på et hav af olie. Både Iran og Irak har potentialet til at udvikle sig til moderne stater ligesom Irland, Grækenland og Korea, men i stedet har de seneste årtiers udvikling været præget af diktatur, overbefolkning og håbløshed.

Mange muslimer bekender islams overlegenhed med munden, men med fødderne stemmer de på USA og den vestlige kultur. De priser et paradis, som ingen af dem – hvis det kom til stykket – ville bryde sig om at leve i.

Islam er en religion, der på mange punkter er forældet i forhold til den moderne verden, og den er tæt knyttet til en kultur, som er agrunddybt forskellig fra vores moderne virkelighed.

Ligesom jødedommen opstod islam på et tidspunkt, hvor menneskeliv ikke havde ret megen værdi, hvor kvinden var mandens ejendom, og hvor det var tilladt at overfalde andre folkeslag og stammer, dræbe dem, der forsvarede sig, og gøre de andre til slaver og røve deres ejendom. Islam har aldrig gjort grundlæggende op med disse grimme ting, og hvordan kunne de også det, når selve profeten Muhammed undertiden benyttede sig af disse metoder med henvisning til Det gamle Testamente? Man kan diskutere i lang tid om, hvorvidt islam forbedrede nogle forhold, f.eks. om kvinder var endnu mere undertrykte i det før-islamiske samfund, men noget tilbundsgående, radikalt brud med barbariet

finder man ikke.

Mange muslimer i vore dage tror, at der engang i islams første tid har eksisteret en islamisk idealstat. Da muslimer havde erobret en stor del af den tids civiliserede verden, herunder Perserriket, Nordafrika og Mellemøsten, fik de også en mængde ressourcer, kultur og civilisation med i købet. Da Romerriket samtidig var ved at falde fra hinanden på grund af pres fra folkevandringerne, var de i nogle århundreder langt foran europæerne på mange områder, bl.a. inden for videnskab, filosofi, medicin, militær og teknik. Uheldigvis blev de stående på dette stadium, mens europæerne langsomt overhalede dem.

Generobringen af Spanien og den mislykkede belejring af Wien var det militære vendepunkt, og industrialiseringen og oplysningstiden i Europa gjorde resten. Herefter begynder den islamiske civilisation mere og mere at ligne en spændende og eksotisk, men middelalderlig anakronisme.

ISLAMISK PROSELYTISME

Religiøse mennesker kan virke meget selvsikre, fordi de har en stærk tro og et stærkt indbyrdes sammenhold. Det tiltrækker nogle unge vesterlændinge, som er rodløse og forvirrede, og som higer efter tryghed og sammenhold. Mange unge europæere har et negativt syn på kristendommen og de vestlige samfund og nogle romantiske ideer om, at islam ikke lider af de samme sygdomme, som de ser i deres egen kultur.

Konvertitter kan være mange slags: Romantikere, ensomme, religiøst søgende, rådvilde, naive, udstødte, opportuniste, rodløse, forelskede piger med store blå øjne, utilpassede kværlanter (der partout skal være anderledes), folk med en personlighed, der passer perfekt til arabisk mentalitet osv. osv. Påvirkning fra muslimske venner spiller næsten altid en afgørende rolle.

Leopold Weiss (1900-92) var en tysk jødisk journalist, som var blevet skuffet over jødedommen, zionismen og den vestlige civilisation og endte med at konvertere til islam og tage navnet *Muhammad Asad*. Som konvertit blev han varmt modtaget af det saudiske kongehus som en slags spindoktor over for de vestlige aviser, der ofte skrev meget negative artikler om den islamiske verden. Imidlertid blev han også desillusioneret over Kong Ibn Saud og skrev om kongen, at han ganske vist havde skabt ro og orden, men kun ved at indføre strenge love og straffe og ikke ved at indgyde indbyggerne en idé om borgerpligt. Han gjorde intet for at opbygge et retfærdigt og progressivt samfund. Kongen og hans omgivelser hengav sig til den mest ekstravagante luksus, kongen selv var blottet for selvkritik og omgav sig med et slæng af snyltere, som intet gjorde for at modarbejde denne tendens. (Disse kritiske kommentarer blev fjernet i senere genoptryk, da Ibn Sauds efterfølger, hans søn Faysal, tilbød at sponsorere Weiss' oversættelse af koranen til engelsk.)

I 1934 offentliggjorde han et kampskrift mod vestlig materialisme kaldet „Islam ved en korsvej“. Heri trak han en linje fra korstogene frem til imperialismen og kritiserede vestlige orientaler for at give et forvrænget billede af islam. Dette skrift fik stor indflydelse på den islamiske fundamentalisme, og særlig Sayyid Qutb. Senere skrev han bogen „Vejen til Mekka“, som har inspireret utallige konvertitter. På sine gamle dage gav han udtryk for en vis skuffelse over udviklingen i den islamiske verden, bl.a. revolutionen i Iran.

Som så mange andre vestlige konvertitter var det ikke den faktiske islam som et nutidigt fænomen, Weiss faldt for, men en romantisk drøm om, hvad islam engang havde været og kunne blive til, hvis den blev reformeret og samlet under en karismatisk lederskikkelse. Han så et potentiale i islam, som ikke har manifesteret sig.

Da amerikanerne gik ind i Afghanistan, fangede de flere unge vestlige konvertitter, som kæmpede på talibanernes side. De viste, at det ikke kun er en moderne, tolerant euroislam, der tiltrækker unge europæere og amerikanere,

men – utroligt nok – *old school* fundamentalistisk islam.

Et eksempel er den 20-årige amerikaner *Johnny Walker Lindh*, som blev fanget af amerikanske soldater i Afghanistan. Han var vokset op i et meget liberalt hjem i USA. Moderen var konverteret fra katolicismen til buddhismen, og faderen forlod hende i 1997 for at leve som homoseksuel. Gennem hele sin opvækst var Johnny Lindh blevet opdraget til tolerance og frisind. Hans mor opfordrede ham til at være åben over for andre religioner. Desuden blev han forkælet af sine slappe forældre, som næsten aldrig satte spørgsmålstejn ved hans ord og handlinger (efter at han var arresteret som terrorist, sagde hans far til medierne, at han havde lyst til at give sønnen „et stort knus og et lille spark bag“). Alligevel valgte Johnny at tilslutte sig én af de mest bagstræberiske bevægelser i verden.

„Jihad Johnny“ sidder i dag i fængsel for landsforræderi og terrorisme og skal i alt sidde der i 20 år. Hans mor hævder, at han var offer for hjernevask. Det er sikkert ikke helt forkert. Som konvertit i et ekstremt antiamerikansk miljø langt hjemmefra har han haft et særligt behov for at demonstrere sin loyalitet. Men man må også stille sig selv spørgsmålet, hvorfor han blev tiltrukket af fundamentalismen. Nogle siger, han ønskede et disciplineret og ordnet liv. De liberale i USA hævder, at det amerikanske samfunds fordomme mod bøsser fyldte ham med skam og destruktivt selvhad, hvorfor hans omvendelse til radikal islam skal ses som et ulykkeligt oprør mod faderen efter pres fra omverdenen. De konservative derimod siger, at hans forældre undlod at indprente ham solide gammeldags værdinormer: Unge har brug for voksne, der kan gå foran og sætte tingene på plads – ikke voksne, der gør alt, hvad de kan, for ikke at gå i vejen for dem. Finder de ikke dette hos deres forældre, finder de det andre, undertiden knap så heldige, steder.

Prisen for sammenhold er konformitet, men den pris er mange unge parat til at betale, specielt hvis alternativet er ensomhed og lavt selvværd.

I islam ligger truslen om vold ofte nærmere overfladen, hvilket tydeligt kom frem i konflikten om Muhammedtegningerne. Frafald og bespottelse af profeten og religionen straffes ifølge Koranen med døden, og undertiden sker det også i praksis. Personer, som har ovovet at kritisere islam offentligt, må leve i stadig frygt for attentater, hvorimod det er helt gratis at bespotte kristendommen og den vestlige kultur. På en mærkelig måde medfører det, at islam bliver mere respekteret end kristendommen. Det er noget af det, der kan gøre én pessimistisk på menneskehedens vegne.

Ægteskaber mellem en muslim og en kristen medfører som regel, at den kristne konverterer til islam, og hvis pigen er muslim, er det ligefrem en betingelse. Æresdrab forekommer ofte i islamiske miljøer, selv i Vesten, så unge piger løber en stor risiko ved at blive for vestliggjorte. Det er med til at holde sammen på familierne, så de forbliver muslimske.

I shariaen er der dødsstraf for adskillige seksuelle synder, herunder utroskab og homoseksualitet. Paradoksalt nok er skilsmisse tilladt og meget let at opnå, så forskellen på liv og død er et stykke papir fra en dommer. I Iran og Egypten er det også tilladt at indgå et kortvarigt, tidsbestemt (måned eller timer) ægteskab uden de sædvanlige juridiske forpligtelser, og sammenholdt med, at mænd må have flere koner, betyder det, at mænd i realiteten ikke behøver at lide afsavn på det seksuelle område.

Mange unge muslimer har en idé om, at islam er en mere rationel religion end f.eks. kristendommen. Muhammed gjorde ingen mirakler og oprejste ingen fra de døde som Jesus, men Koranen indeholder alligevel mange sentenser og historier, som fundamentalistiske muslimer forventes at tro på, f.eks. beretningen om syndfloden og Noas ark, og at Solen om aftenen går ned i en mudret bæk (*sura* 18,87).

Der er også en mængde historiske fejl i Koranen. F.eks. kan man læse i samme *sura*, at Alexander den Store (han kaldes *Dhul Qarnian* i Koranen) byggede en mur af jernblokke overhældt med smeltet kobber for at holde folkeslagene *Gog* og *Magog* ude (to folkeslag nævnt i Johannes' Åbenbaring 20,8, som vil kæmpe på Satans side mod de hellige i endetidsslaget). Nær *Derbent* i Dagestan findes rester af en mur, som kaldes Alexanders mur, men den var dog ikke lavet af jern (ellers ville den jo være rustet væk for længe siden).

Hvad lærdom og kosmologi angår, var Muhammed i høj grad et barn af sin tid. Muslimer kan med andre ord ikke med rette hævde, at islam som religion er mere acceptabel for mennesker med et rationalistisk verdenssyn. Den påstand holder kun for en meget overfladisk betragtning.

ISLAM OG DE KRIMINELLE

Hizb ut-Tahrir i Danmark har forsøgt sig med at omvende småkriminelle andengenerationsindvandrere på Nørrebro til at blive gode (lovlydige?) muslimer. Derved er de hoppet med på en populær trend.

Islam har altid haft en vis succes med at tiltrække kriminelle og skruppelløse individer. I takt med Muhammeds stigende militære succes gik mange arabere over til islam for simpelthen at være på den sejrende side og få del i krigsbyttet. I middelalderen og senere var der mange kristne „renegater“ (*renegado* = en fornægter), der konverterede til islam og gik i muslimsk krigstjeneste som lejesoldater eller nordafrikanske pirater (de såkaldte „korsarer“). Muslimsk sørøveri var så udbredt, at den danske regering blev nødt til at betale beskyttelsespenge til sultanen.

Den mest kendte i nyere tid er nok alfonsen og småforbryderen Malcolm „X“ Little, som blev muslim, mens han sad i fængsel. Han udviklede sig til en meget karismatisk prædikant, og med sin indignation, selvbevidsthed og frækhed over for de hvide ændrede han den måde, unge sorte i USA så sig selv på. Hvis folk er blevet mishandlet, kan de undertiden føle en vis befrielse og tilfredsstillelse ved selv at blive den, der mishandler. I 1992 blev der lavet en stor film om hans liv, som på nogle punkter var lidt af et skønmaleri, og hans selvbiografi skrevet af Alex Haley er en klassiker. I 1965 blev han myrdet af sine tidligere trosfæller i den muslimske sekt *Nation of Islam*, fordi han havde brudt med dem og åbent kritiseret lederens hykleri og sektens absurde vranglærdomme (bl.a. at den hvide race blev skabt af en ond, sort videnskabsmand).

Islams fremgang blandt sorte amerikanere har været et tveægget sværd. Deres yderligtgående holdninger, f.eks. deres antisemitisme, har øget de hvides mistro over for de sorte. *Black muslims* er også i nogen grad blevet synonym med underklasse og kriminalitet. Ca. en tredjedel af alle sorte indsatte i landets fængsler er muslimer, og de sorte muslimer har samme magt i fængslerne som Hell's Angels og Bandidos herhjemme. Det er heller ikke altid, at folk holder op med at være kriminelle, bare fordi de bliver muslimer.

Bokseren *Mike Tyson* gik over til islam (uden at blive et bedre menneske af den grund), mens han sad i fængsel for voldtægt, og da popsangeren *Michael Jackson* kom for retten anklaget for pædofili, søgte også han hjælp hos *Nation of Islam* og sin bror, *Jermaine Jackson*, der er konverteret til islam. De sorte muslimer synes meget optaget af at gentage succesen med bokseren *Muhammad Ali* og at få fat i så mange sorte *kendisser* som muligt, men kvaliteten af konvertitter har været støt nedadgående.²²

På øen Trinidad i Caribien forsøgte en muslimsk sekt ved navn *Jamaat al Muslimeen* under ledelse af *Yasin Abu Bakr* i 1990 at gennemføre et kup ved at tage hele regeringen og parlamentet som gidsler i seks dage, mens øens fattige befolkning plyndrede hovedstaden. De opgav deres forehavende, efter at

regeringen havde underskrevet en erklæring om amnesti. Utroligt nok bestemte retten, at amnestien skulle gælde, så ingen blev straffet for kupforsøget, selv om et medlem af parlamentet og over 20 andre blev slået ihjel. Det lykkedes sågar Abu Bakr at få tilkendt ca. to mio. kroner i erstatning for de skader, der skete på sektens bygninger i forbindelse med optøjerne.

Siden er gruppen blevet kædet sammen med organiseret kriminalitet, bl.a. svindel med dagpenge, mord og kidnapninger. For tiden sidder Abu Bakr i fængsel for at have beordret mord på afhoppere og for i sin årlige tale ved *eid*-festen at have truet muslimer, som ikke tilhører hans bevægelse, med vold, hvis de ikke betalte skat (*zakat*) til ham. Politisk set er de tunge på vægtskålen og er dermed uundværlige for regeringspartiet. Officielle tal siger, at muslimer udgør 5-15% af befolkningen.

KVINDENS STILLING I ISLAM

Traditionelt hævder muslimer, at islams fremkomst var et stort fremskridt for kvinder generelt. Muhammed afskaffede f.eks. arabernes skik med at begrave pigebørn levende (*sura* 16,58-59). På det tidspunkt var det dog kun i Mekka, at denne skik endnu blev holdt i live.²³

I patriarkalske samfund betragtes kvinder som en belastning. De bidrager ikke så meget til familiens økonomi (fordi deres løn er lavere, de er udelukkede fra mange gode jobs, og fordi fædrene skal betale for at få dem gift med en god mand) og sikkerhed (fordi de skal beskyttes) som mændene, og hvis de får børn uden for ægteskabet med en mand, som ikke kan eller vil forsørge dem, lægger de en stor byrde på familien, hvorimod manden kan rende fra det hele.

Faderen og ægtemanden må hele tiden leve med faren for, at de bringer skam over slægten ved at gå i seng med den forkerte mand eller blive voldtaget, hvilket er næsten lige så slemt. En blot og bar mistanke er nok til, at folk snakker, og så er ens gode rygte ødelagt for altid, medmindre man foretager sig noget drastisk. Når arabiske mænd i førislamisk tid nogle gange begravde deres døde levende, kunne det lige så meget være for at undgå en sådan vanære, som det var fødselsbegrænsning.

Den pakistanske fritænker *Younus Shaikh* (som har siddet i fængsel, dømt til døden for blasfemi, men siden er blevet løsladt) skriver i sin artikel *Islam and the Woman* („Islam og kvinden“)²⁴, at arabiske kvinder i før-islamisk tid generelt var aktive og respekterede medlemmer af samfundet. De kunne selv vælge deres ægtemænd og tog del i det offentlige liv. Det bedste eksempel på dette er Muhammeds første kone *Khadija* – en velhavende, fraskilt forretningskvinde, som giftede sig med den meget yngre Muhammed. De mest populære guddomme var gudinderne *Al-Uzza*, *Al-Lat* og *Manat*, hvorimod dyrkelsen af den strenge *Allah* blev forsømt. Arabisk poesi lovpriste kvindens skønhed, og der fandtes kvindelige poeter. Flerkoneri var ikke udbredt, og det var nogle gange tilladt for en kvinde at have flere mænd på én gang.

Arabien var meget varieret. Det gølge nord var beboet af barske og krigeriske nomader, det frugtbare syd var mere civiliseret og urbant.

Muhammed tillod mænd at have op til fire koner, og han betragtede det ikke som en synd at have sex med de kvinder, som man „ejer med sin højre hånd“, dvs. krigsbytte (*sura* 23,5-6). Araberne tog ofte kvinder med i krig, så de kunne sørge for mændene og virke som „heppekor“. Hvis krigerne tabte eller flygtede, blev deres kvinder fjendens krigsbytte, så på den måde var de ekstra motiveret for at kæmpe. Hvis araberne erobrede en fjendtlig by, var det skik, at man dræbte de krigsførende mænd og bagefter delte deres ejendom og deres koner og døtre imellem sig. Den barbariske skik anså Muhammed det ikke som nødvendigt at afskaffe, tværtimod var det et mønster, der gentog sig overalt, hvor de sejrige islamiske hære kom frem. Da muslimerne besejrede en jødisk

stamme i slaget ved *Khaibar*, fulgte han selv denne skik ved at tage høvdingens datter, den smukke *Safiyah*, til hustru, efter at både hendes mand og hendes far var blevet slået ihjel.²⁵

Den moderne islamisme ønsker generelt ikke, at kvinden skal spille nogen rolle i samfundet. Hun er mest et risikomoment, som skal tildækkes og gemmes væk, så hun ikke gør mændene liderlige. Hun har kun eksistensberettigelse som hustru og mor. Derfor kan det synes mærkeligt, at Hizb ut-Tahrir har en stor kvindefdeling, og at de tillader kvinder at være aktive inden for bevægelsen.

Ifølge bogen *Hizb ut-Tahrir i Danmark* er mange af dem unge piger, der tidligere gjorde oprør mod deres muslimske opvækst, men som nu har fundet tilbage til islam. En forklaring, som bogen peger på, er, at de unge kvinder finder relativt større frihed i Hizb ut-Tahrir, eftersom Hizb ut-Tahrir ikke er helt så traditionalistisk som forældrene. F.eks. er det tilladt at ryge og høre popmusik, og det er sågar tilladt at mødes med folk af det modsatte køn, så at man selv kan finde en ægtefælle i Hizb ut-Tahrir. Så slipper man for et tvangsægteskab med en fætter fra hjemlandet. Og det uden at den unge kan blive anklaget for at vende ryggen til islam. Faktisk giver Hizb ut-Tahrir de unge nogle redskaber til at gå imod deres forældre, som ofte er uvidende kulturmuslimere. Nogle af pigerne bruger ifølge kilder nærmest Hizb ut-Tahrir som en slags ægteskabsbureau.

Prisen er, at man er nødt til at leve som fanatisk muslim med alle de begrænsninger, det giver i den personlige frihed. Hvis en ung muslimsk pige vælger at leve som en sækulariseret dansker, bliver hun mødt med fordømmelse og udstødelse, og i ekstreme tilfælde risikerer hun at blive slået ihjel af sin far eller brødre (æresdrab). Hvis hun derimod går ind i Hizb ut-Tahrir, er hendes familie nødt til at respektere hende samtidig med, at hun får lidt mere spillerum, end hvis hun var nødt til at lade sig knuse under husfaderens tyranni. Ved at spille med på mændenes spil, får hun en illusion af at have en vis medbestemmelse over sit eget liv.

Hizb ut-Tahrir tror, at man kan afskaffe sex udenfor ægteskabet ved strenge straffe, ved at folk går kedeligt klædt og ved kønsadskillelse, men det er nok at undervurdere menneskets syndige natur.

ISLAM OG RACISME

Selv om islam ofte af vesterlændinge som *Arnold Toynbee* og *Marmaduke Pickthall* er blevet fremhævet som en religion, der ophævede alle raceskel, viser en kritisk efterprøvning, at det langt fra altid er tilfældet.

Muhammed var ikke racist. Flere af hans første tilhængere var af afrikansk herkomst. Hans budskab henvendte sig til folk af alle racer, men han var heller ikke just politisk korrekt. Der var mange slaver i Arabien, og de fleste af dem var sorte fra Afrika, så sorte mennesker var ofte slaver eller underklasse. Det arabiske ord for slave (*abd*) var nærmest synonymt med „sort“. Muhammed ejede selv neger-slaver, bl.a. havde han en etiopisk (koptisk) slavinde, som han holdt som elskerinde eller medhustru. En slaveejer havde naturligvis fuld råderet over sine slaver, også sexuel.

At have sort hud betragtedes i arabisk kultur generelt som noget negativt, og ligeså det at have blå øjne. Det at se alt for anderledes ud, er i de fleste overtroiske kulturer noget skidt.

På dommedag skal de fortabtes ansigter ifølge Koranen blive sorte, mens de retfærdiges skal blive hvide (*sura* 3,106). Det prøver nogle muslimer at bortforklare som, at deres ansigter henligger i hhv. lys og mørke, men det er mere sandsynligt, at der er tale om en racistisk præget forestilling.

Muhammed brød sig heller ikke om folk med blå øjne: „På den dag, da skal der blæses i trompeten. Og vi vil forsamle de syndige på den dag, de blåøjede“ (A.S. Madsens oversættelse, 20,102(3)).

I Mellemøsten og Middelhavsområdet har man en forestilling om „det onde øje“, dvs. at nogle mennesker kan kaste en forbandelse på andre bare ved at stirre vredt eller misundeligt på dem, og blå øjne (som er ret sjældne i det område) betragtes som særlig potente i den forbindelse, både til at forbande og som amulet til at afvende en forbandelse.²⁶ Ifølge en *hadith* troede Muhammed fuldt og fast på det onde øje (*Bukhari* 7,636).

Når et menneske dør, opsøges det, ifølge Muhammed, i graven af to uhyggelige dødsengle ved navn *Munkar* og *Nakir*, som er helt sorte og har blå øjne. Disse engle efterprøver den dodes tro. Hvis han var en god muslim, får han lov til at hvile i fred til dommedag, mens hvis han ikke var muslim eller en hykler, vil jorden trække sig sammen omkring ham og knuse ham (eller de slår ham i hovedet med en forhammer, afhængigt af hvilken version, man foretrækker).²⁷ Muhammed har naturligvis valgt denne fremtoning, fordi det var den mest skræmmende, han kunne komme i tanke om.

Selv om Muhammed var inklusivist, er det ret tydeligt, at han stadig var påvirket af de kulturelle fordomme, som var gængse blandt araberne (og i det meste af den hellenistiske verden) i 600-tallet. Derfor er det noget af en tilsnigelse, når nogle sorte amerikanere vil gøre islam til en „sort“ religion.

Historisk set har den islamiske verden behandlet de sorte lige så dårligt, som

europæerne har gjort. Den eneste forskel er, at det ikke kun var sorte, der risikerede at blive gjort til slaver, men også andre folkeslag, som blev undervunget af muslimerne. Selv i vore dage trives negerslaveriet i visse muslimske lande i Afrika, f.eks. Sudan og Mauretanien.

KONKLUSION

Ideologisk set er Hizb ut-Tahrirs argumenter så ulogiske og uigennemtænkte, at det ikke er nogen udfordring at gennemhulle dem, som jeg har forsøgt i denne bog. Desværre er det ikke gået op for mange muslimer i Danmark, selv meget veluddannede unge muslimer, men det tog jo også tid for danske unge i 70'erne at finde ud af, at kommunismen ikke var en farbar vej.

Man må faktisk medgive Hizb ut-Tahrir, at de (i modsætning til mange unge på venstrefløjens engang og de mere lukkede og pressesky salafitter, som ifølge Omar Shah udgør flertallet af unge danske muslimer, om man så skal tro på det eller ej) ikke går ind for terror, så hvad skal vi sige? Er det en naturlig udvikling, som store ungdomsgenerationer skal igennem, at flirte med totalitarismen som svaret på alle det frie, dekadente samfunds problemer? Kan vi forlange, at de unge skal lære af historien, eller er ethvert slægtled nødt til at gøre sine egne smertelige erfaringer? Skal Hizb ut-Tahrir straffes for at sige det, som mange muslimer inderst inde tænker, eller er det ikke mere gavnligt, at de er ude i det åbne, så vi kan analysere deres tanker og argumentere imod dem?

Efter min mening ville et forbud være en fejltagelse, både fordi det vil kompromittere det danske samfunds demokratiske principper, og fordi islamisterne vil gå under jorden, hvor det vil blive meget sværere for os at holde øje med dem og gå i dialog med dem, hvis det ellers lader sig gøre. Det bedste våben mod en ekstremistisk gruppe er kritisk information, og denne kritiske information er meget lettere at skaffe, når der er en vis grad af åbenhed i gruppen, f.eks. åbne møder, hjemmesider, publikationer og talsmænd, som står offentligt frem. Der er ikke noget vanskeligere end at indsamle informationer om en fuldstændigt lukket gruppe, og uden disse informationer fremstår ens argumenter ikke som troværdige.

Hizb ut-Tahrir er aldrig på overbevisende måde blevet sat i forbindelse med terrorhandlinger i Vesten. Når der sker terrorhandlinger, er det næsten altid Al-Qaida eller en gruppe, som man aldrig har hørt om før, der står bag. Al-Qaida er iøvrigt ikke så meget en centraliseret organisation, men mere et netværk af ligesindede islamister, som er indstillede på at bruge vold og terror i kampen for at udbrede islam. I forbindelse med de seneste terrorhandlinger i England ser det ud til, at ingen af de involverede har haft kontakt med Hizb ut-Tahrir, men derimod med en gruppe ved navn *Tablighi Jamaat* (*tablighi* = omvende, skabe proselytter, *jamaat* = gruppe). Det tyder på, at det vil være en fejltagelse at bruge for meget krudt på at forbyde Hizb ut-Tahrir, da vi risikerer at overse nogle grupper, som vi istedet burde holde øje med.

Det gælder for islamiske terrorister, at den, der lever skjult, lever godt. Derfor ville det være tåbeligt, hvis Hizb ut-Tahrir begyndte at planlægge bombeterror og lignende, eftersom alles øjne i forvejen hviler på dem. Det ville formentlig være meget svært at holde den slags skjult. Man kan naturligvis ikke udelukke,

at unge muslimer lader sig inspirere af Hizb ut-Tahrirs propaganda til at tilslutte sig andre grupper, der har den samme ideologi, men som er parat til at gå et skridt videre og føre væbnet kamp i Europas hovedstæder, men det er tvivlsomt, om man kan undgå dette ved at forbyde Hizb ut-Tahrir.

Faderhuset

Aarghh... uagghhh... [*lyder som en kvinde, der føder*]
GUDSFRYGT! ...uargghhh... HAV GUDSFRYGT!
VÅGN OP, DU SOM SOVER... VÅGN OP, DU SOM SOVER ...
Dagen er nær ... Han kommer ... Han kommer virkelig ... Han KOMMER!
Det er kun, hvis du lever et helligt liv ... du kommer med...
Han er KOMMET ... for at kaste ild på jorden ...
Han deler ... ned imellem rækkerne ...
HAN SKILLER FÅRENE FRA BUKKENE ...
Herrens dommedag er NÆR!
VÅÅÅGN OOOOP!
REJS DIG!
BLIV LYS!
FOR DIT LYS ER KOMMET!
Herrens herlighed er oprundet over dig! Du Guds menighed, REEJEJS DIIIG!

Omvend dig. Omvend dig. Du kommer ikke med, hvis du står med et ben i hver lejr.
Du skal være hellig. Som Han er hellig. Han ofrede alt. Han gav ALT!
Han blev naglet. Han blev pisket. Han blev MARTRET... da Han hang på korset.
Det er EN OMVENDELSENS PLADS!
JEG ER TRÆT AF FALSK TILBEDELSE! SIGER HERREN!
JEG BRÆKKER MIG OVER DE LUNKNE! De lunkne hjerter!
Omvend jer. Tag imod mig. Jeg ofrede alt for dig.
Omvend dig. Mens det endnu er TIID!
MENS DER ENDNU ER NÅDE! OMVEND DIG!
Der er kun én kristen. Det er en Kristi efterfølger.
DER ER KUN ÉN SLAGS KRISTENDOM.
Det er dem, som har omvendt sig fra verden. Og lever helligt. Følger Jesus. GØR
OP MED SYND I SIT LIV. Og vasker sine klæder. Og gør sig klar. Gør sig klar.
Til, at jeg kommer, siger Jesus. For jeg kommer snart ... og henter dem hjem ...
som har vasket sine klæder ... i mit blod.

*- fra CD'en „A WAKEUP CALL“,
sunget og indspillet af Faderhusets lovsangsgruppe*

Ovenstående er en prædiken, man ikke skal vente at høre i en almindelig folkekirke søndag formiddag. Den stammer fra en lille kristen frikirke kaldet *Faderhuset*. Det er nok den frikirke, der har været mest i mediernes søgelys i de seneste år. Det skyldes dens køb af Ungdomshuset i København og dermed følgende slagsmål med de autonome, dens støtte til Moses Hansens „korstog“ mod

muslimerne på Nørrebro, og de mange, der har forladt Faderhuset i protest.

Faderhuset er en menighed med meget „gang i den“. Den tiltrækker mange unge, som lever et radikalt kristenliv i fuldtidstjeneste for Jesus. Forkyndelsen er også meget radikal, hvilket tiltrækker kristne, som er trætte af lunkenhed og stagnation i kirken. Musikken er kristen rock, og gudstjenesterne er præget af dans og ekstase. I en periode plejede kirkekoret at lovsynge Gud iført brudekjoler og militærstøvler for at vise, at de er Kristi brude og soldater for Herren.

Jeg kender til flere personer, som har været i Faderhuset, men er gået ud, fordi de ikke kunne klare den ekstreme form for vækkelseskristendom, Faderhuset praktiserer. Alle har fået psykiske mén i større eller mindre grad – måske en slags posttraumatisk stress?

Jeg har også hørt om pårørende, som har mistet deres børn til sekten eller har været nødt til fysisk at hente dem ud fra sekten. På baggrund af disse beretninger betragter jeg Faderhuset som én af de mere destruktive sekter i Danmark.

Men hvem er disse mennesker?

Mange københavnere har oplevet deres gadeevangelisation på Strøget, hvor de optræder højtråbende og provokerende og er vanskelige at diskutere med. Folk, som har forsøgt at argumentere med dem på gaden, har oplevet at blive udsat for dæmonuddrivelse m.m.

FADERHUSETS HISTORIE

De [ægteparret Evensen] havde nogle flotte visioner. Dengang syntes jeg, at her var der for en gangs skyld en frikirke, der tog fat på et stykke vigtigt socialt arbejde.

- Sognepræst Niels Underbjerg

Frikirken Faderhuset blev startet 1. oktober 1990 af Ruth og Knut Evensen. De var oprindelig med i en hjemmegruppe under frikirken *Kristent Center* i København og havde deres åndelige rødder i den hippieagtige Jesus-bevægelse i 70'erne. Kristent Center under ledelse af Johannes Facius opstod på basis af *Unge Kristnes* arbejde blandt narkomaner og hippier i ungdomsoprørets tid.

Ruth Bøjstrup Evensen har været med i bestyrelsen for *Women's Aglow*, en karismatisk, tværkirkelig kvindeorganisation, så parret er kendte folk i frikirkekredse. I slutningen af 80'erne fik de en vision om at starte deres egen menighed og fik Kristent Centers velsignelse til det. Med sig bragte de 17 mennesker, som havde været i deres hjemmegruppe. *Knut Evensen*, som er nordmand og læreruddannet, blev kirkens leder og pastor.

I begyndelsen var Faderhuset en almindelig karismatisk frikirke, præget af socialt arbejde og omsorg for de svage i samfundet. De lagde også stor vægt på at tage sig af folks psykiske og åndelige problemer, og et prominent medlem af menigheden var forfatterinden *Brita Krarup*, som har skrevet bøger om sjælesorg og åndelig rådgivning, og hvis far var en kendt indremissionsk vækkelsespræst. Derved tiltrak de mange mennesker med særligt behov for psykologisk rådgivning og hjælp.

En tid samarbejdede de med Ole Skjerbæk Madsen, der dengang var præst i Betlehemskirken, men som i dag er leder af *I Mesterens Lys* – et kristent arbejde, der vha. en mild form for synkretisme prøver at nå ud med det kristne evangelium til folk, der har en baggrund i New Age-miljøet.

Faderhuset holdt flere stævner med en englænder, *Peter Horrobin*, som har udformet en mærkelig lære om dæmoners indflydelse på mennesker. Det skal jeg komme ind på senere. I 1996 tog Ruth og Knut på et kortere ophold på Horrobins bibelskole i Canada. Her fik de efter eget udsagn en profeti om, at de ville komme til at stå i centrum for en ungdomsvækkelse i løbet af få år.

Menigheden drev en børnecafé ved navn „Kongens Hjerter“, som tilbød lektiehjælp og kreative aktiviteter til børn i alderen 6-12, mange af dem børn af indvandrere og flygtninge. På det tidspunkt holdt man til i Skt. Johannesgården på Blegdamsvej på Nørrebro og senere i Griffenfeldtsgade 7A. Nu for tiden holder de deres gudstjenester på deres friskole i Rødovre.

Da tilslutningen var højest (fra 1995 til 1997/98), havde Faderhuset ca. 120 medlemmer.

Hvorfor jeg forlod Faderhuset er svært at beskrive kort. Der var mange hændelser, som blev stykket sammen til den beslutning. Men jeg så to faktorer, der fik menigheden til at ændre retning markant, som jeg ser det. Den ene var, at Trosbevægelsen blev lukket ind, i starten langsomt og med „de gode sider“ (glæde, nidkærhed for evangeliet). Senere fik vi så den anden side at se, „pisker“. Det er ikke godt nok, det, du gør for Gud, hvis du ikke underordner dig ... osv. Den anden faktor var, at pastorens kone tog over og blev menighedens præst, og så kom der et net af magtbegær, manipulation og hovmod frem. Jeg gjorde det ultimativt „fatale“: jeg tillod mig at vise, at jeg ikke var enig med hende.

- Et tidligere medlem af Faderhuset

I slutningen af 90'erne begyndte Ruth og Knut at bevæge sig mere og mere i retning af Trosbevægelsen og *Københavns BibeltræningsCenter* (KBC), hvis leder hedder Jens Garnfeldt. De blev venner med evangelisten *Christian Hedegaard*, som tog dem med til Ukraine, hvor de blev vidne til en vækkelse af afrikansk tilsnit, som påvirkede dem stærkt. Christian Hedegaard har været en kraftig inspirationskilde for Ruth og Knut. Han er en kontroversiel og frembrusende trosprædikant, som mange gange har skabt splittelse i det kirkelige landskab.¹

Oprindeligt var Ruth mest begejstret for Trosbevægelsen, og Knut trak i modsat retning. Men da de kom hjem fra Canada, gav Knut efter, og de begyndte at samarbejde med KBC i 1997. Det accelererede i 1998 med afholdelse af fælles møder.

I foråret 1998 meddelte Ruth sin forbløffede menighed, at hun nu skulle være pastor i stedet for Knut, og at der skulle indføres en helt ny stil. Der skulle gøres op med lunkenhed og terapisme (sikkert en skjult kritik af Brita Krarup). Nu skulle det hele handle om vækkelse. Medlemmerne skulle omvende sig fra synd og leve et kompromisløst kristenliv. Gud havde talt til hende om, at det skulle være sådan, så hvis man ikke var enig, gik man imod Gud.

Hvor vægten før havde ligget på samtale, rådgivning og forståelse, blev mottoet nu: „Det er ikke godt nok!“ Før plejede lederne at være et team, der kunne snakke sammen. Nu fik Ruth pludselig instrukser direkte fra Helligånden. De ledere, der blev tilbage, måtte ikke længere drikke vin, og de skulle være sammen hver dag og gå på bibelskole sammen.

Konkret nulstillede Ruth alle medlemmer, inklusive lederskabet, med henblik på at lave en ny struktur. De, som fortsat ville være med, skulle melde sig ind igen og skrive under på, at de accepterede hendes lederskab. Det brød de fleste sig ikke om, så alle de gamle medlemmer – 57 i alt, omtrent 2/3 af menigheden – valgte med tiden at gå deres vej. Tilbage blev ca. 30, mest unge mennesker og nogle af deres forældre, som var kommet ind i menigheden gennem evangelisation. De fleste kom til at bo i Faderhusets kollektiv i *Villa Patris* på Skelvej

i Hellerup – en stor, hvid herskabsvilla med en høj mur udenom og en meget massiv jernlåge.

HØJE KRAV

Faderhuset ønsker at efterligne de første kristne, som ifølge Apostlenes Gerninger alle levede sammen og havde alt fælles. Problemet er blot, at det let går sådan, at nogle bliver mere lige end andre ligesom i bogen „Kammerat Napoleon“ af George Orwell.

Faderhuset lægger megen vægt på lydighed og underkastelse. Man skal skrive under på, at man vil underordne sig lederskabet, hvis man vil være medlem. Menigheden er opbygget som et hierarki med Jesus i toppen og Ruth Evensen som dén, der modtager direktiver direkte fra Herren. Dernæst kommer de underordnede ledere, hvis kerne består af Ruths egen familie. I bunden befinder de menige medlemmer sig. De er nødt til at underkaste sig ledelsen med krop og sjæl, fordi den med Ruth i spidsen er Guds repræsentant.

Folk, som har forladt Faderhuset, har fortalt om forholdene i menighedens bofællesskaber. Der blev stillet store krav til de unge. De skulle arbejde meget og fik ikke megen søvn (to timer pr. døgn ifølge et eksmedlem). Ruth Evensen ejer et rengøringsfirma ved navn *Ruthemor*, hvor de unge i bofællesskaberne arbejder (hun har tidligere ejet en frisørsalon, *King's Bride*, hvor alle ansatte var kristne kvinder, så det er en model, hun har prøvet før). Faderhuset ejer to-tre store bofællesskaber, hvor de unge bor sammen, så menigheden kan ikke være helt fattig.

Hvis man tillod sig at være kritisk eller skeptisk over for ledelsens påbud, blev man omringet af lederne og fik læst og påskrevet. Et tidligere medlem fortæller, at han blev truet med Helvedes flammer, hvis han vovede at gå imod ledelsen. Kritik og negativitet blev behandlet som oprør mod Guds vilje.

Det var svært at få lov til at forlade menigheden. Et andet tidligere medlem har fortalt, at hun måtte anskaffe sig hemmeligt nummer, efter at hun havde meldt sig ud, fordi hun blev kimet ned af medlemmer af Faderhuset. Et tredje eksmedlem oplevede at blive udsat for et tre timer langt krydsforhør, da hun meddelte, at hun ønskede at forlade menigheden.

ET FAMILIEFORETAGENDE

I dag ligner Faderhuset meget en familiekoncern. Knut Evensen er formand for kirkens friskole, Samuelskolen. Ruth Evensen overlod i april 2004 ledelsen af Faderhuset til sin søn Simon Peter, som nu er menighedens pastor. Ruths niece *Kristina Bøjstrup Djarling* er gade- og ungdomspræst.

Simon Peter hed oprindeligt kun Simon til fornavn, men det er ikke ualmindeligt, at folk i Faderhuset skifter navn, så de får mere bibelske navne. Simon var

den fremmeste af Jesu disciple, og Jesus gav ham tilnavnet Peter (*petros* betyder „klippe“ på græsk) med ordene: „På den klippe vil jeg bygge min kirke“ (Matt. 16,18). Der ligger temmelig meget signalværdi i sådan et navneskift.

Simon Peter Evensen er oplært af sin mor og har gået på KBC's bibelskole, så umiddelbart ser det ud til, at Faderhuset fortsætter i samme skure. Han ville oprindeligt være musiker og røg en del hash, også mens han var medlem af Faderhuset. Det kan derfor virke paradoksalt, at netop han blev udnævnt til kirkens præst, når man tænker på, hvor megen vægt Ruth lægger på syndfrihed og helliggørelse. I et radioprogram har han selv fortalt om, hvor store problemer hans forældre havde med ham, da han var yngre.² Et tidligere medlem fortæller: „Dengang kunne Simon det ene øjeblik være vildt kristen og åndelig, og det næste kunne han ryge hash med sine venner – det var frustrerende.“

Ruth Evensen selv fungerer nu som „apostel“ og supervisor for menighedens arbejde. Hun har trukket sig tilbage fra den daglige ledelse, men ser stadig sig selv som menighedens overhoved. For tiden fokuserer hun sin energi på at få et internationalt arbejde op at stå i Israel. Som mange kristne af den amerikanske, „evangelikale“ type er hun stærkt pro-Israelsk og ser genoprettelsen af staten Israel som et svar på Bibelens profetier og et tegn på, at verdens undergang og Jesu genkomst er nært forestående. Faderhuset har lejet et hus dernede, hvori en stor del af menigheden har boet i perioder, og hvor de bl.a. laver fjernsynsprogrammer.

KONTROVERSER

Ruth Evensen har ikke haft megen succes som leder af Faderhuset. Hun har ret konsekvent skudt sig selv i foden. I sit forsøg på at lave menigheden om til „vækkelsens stormtropper“ har hun gjort ubodelig skade på en masse mennesker. Nogle har forladt den kristne kirke, og andre kæmper med følelsesmæssige traumer efter at være forrådt og svigtet af personer, de stolede på.

Medlemstallet er gået op og ned. De få gange, jeg har besøgt dem, fik jeg indtryk af, at en del af de nuværende menige medlemmer var såkaldt „ressourcetsvage“ personer.

Faderhuset har været indblandet i den ene skandale efter den anden, siden Ruth overtog styringen. Det har medført mange skriverier i dagspressen og har gjort frikirken berygtet. Ud over de mange frafaldne, der har fortalt om manipulation og gruppepres, har der været tre vigtige sager: Ungdomshuset på Jagtvej, Moses Hansens korstog og Samuelskolen, som flere gange har været i pressens søgelys.

UNGDOMSHUSET

... de virkede som en flok syrede tosser, der ikke er helt klar over, hvilken varm kartoffel Ungdomshuset egentlig er.

- „Jakob“ fra Ungdomshuset

I 2002 købte Faderhuset Ungdomshuset på Jagtvej 69. „Ungeren“ (tidligere Folkets Hus) har i over 20 år været fristed for det venstreorienterede miljø i København, siden den daværende BZ-brigade i 1982 fik brugsret til det af kommunen. Det benyttes i dag af folk, der arbejder med international solidaritet, punkere, anarkister, socialister, hippier, cirkusartister, teaterinteresserede og andre. Det har i alle årene symboliseret modstand mod „kapitalistiske“ interesser og forretninger som McDonalds og 7-Eleven, der med mellemrum har måttet lægge ruder til, når der var demonstrationer på Nørrebro. De radikale venstrefløjsaktivister benytter fortsat huset som mødested og kulturelt centrum i København. I januar 2000 valgte kommunalpolitikkerne at sætte Ungdomshuset til salg, efter at man flere gange forgæves havde forsøgt at lukke det. Man havde fået nok af de autonome.

Faderhuset var en de få, der bød på huset, men blev ikke betragtet som en seriøs køber. Det så ud til, at salget ville gå i vasken, men i sidste øjeblik meldte der sig en ny køber: Selskabet *Human A/S* ved advokat *Inger Loft*. Kommunen skyndte sig at sælge for 2,6 mill. kr. (uden autonome ville huset være ca. syv mill. kr. værd) i november 2000, selv om der var mange ubesvarede spørgsmål om køberen og hendes motiver. I september 2001 overtog Faderhuset selskabet *Human A/S* fra Inger Loft. Samtidig opsagde frikirken de hidtidige beboere i

Ungdomshuset med tre måneders varsel og erklærede, at de ville lave stedet om til et kristent ungdomshus.

Ruth Evensen har fortalt, at Gud gav hende besked på at købe Ungdomshuset. En dag kom hun forbi og så et banner, de unge havde hængt op: „Til salg inklusive 500 stenkastende, autonome voldspsykopater fra Helvede,“ stod der. „Så begyndte den åndelige adrenalin at pumpe,“ fortæller hun. „Jeg oplevede det som en hån mod Gud og vores samfund.“

På det tidspunkt havde Faderhuset allerede budt på Jagtvej 69, og de unges banner var en bevidst provokation, fordi de havde hørt, at en kristen sekt var nævnt som køber. Så Ruths udlægning af begivenhederne må bero på en erindringsforskydning (det er typisk for mange prædikanter indenfor pinsebevægelsen, at de sjældent går af vejen for at pynte lidt på fakta for at fortælle en god historie).

Nu er Faderhuset på papiret ejer af Ungdomshuset, men de har ikke haft held til at smide de unge ud, selv om de har forsøgt. En tidlig decembermorgen i 2001 tiltvang menighedsmedlemmer sig (ulovligt) adgang til Ungdomshuset ved hjælp af låsesmede, men der opstod håndgemæng, og de blev smidt ud af de unge. Til gengæld har de autonome gentagne gange begået hærværk mod Faderhusets kirke i Griffenfeldsgade med rudeknusning og graffiti. Faderhuset har bedt politiet sætte Ungdomshusets nuværende brugere på gaden, men det kan ikke ske, så længe der ikke er en endelig afklaring af de juridiske forhold. Hvis politiet får besked på at rydde huset, bliver det uden tvivl en bekostelig og voldsom affære, som ingen virkelig ønsker.

Selv om Faderhuset ikke har haft glæde af huset, skal Human A/S stadigvæk betale alle udgifter undtagen elregningen. Derfor har sekten sagsøgt fire navngivne brugere af Ungdomshuset for 834.671 kr.

7. januar 2004 gav Byretten Faderhuset medhold i, at de nuværende brugere (de autonome) ikke længere har brugsret til Ungdomshuset, og at de skulle forlade ejendommen. Retten fandt dog ikke, at de fire brugere, Faderhuset specifikt havde lagt sag an imod, skulle betale erstatning for den tid, de unge har brugt huset ulovligt. Begge parter ankede dommen til Østre Landsret, og det medførte, at de autonome kunne blive i huset, indtil der faldt endelig dom i sagen.

28. august 2006 blev Byrettens dom stadfæstet i Landsretten, og dette medførte store uroligheder og gadekampe i det indre København mellem politi og demonstranter. Det vides ikke, hvordan Faderhuset har tænkt sig, at dommen skal føres ud i livet. Ungdomshusets fremtid er dags dato endnu uafklaret.

KORSTOG MOD MUSLIMER

En 5. kolonne arbejder dag og nat på at omdanne Nørrebro til et rent muslimsk område, hvor Allah og islamisk lov regerer. Og eftersom Allah er en lyvende,

uren, blodtørstig, religiøs dæmon, går Nørrebro en sort fremtid i møde, hvis islams plan lykkes.

- *Moses Hansen*

5.-8. august 2002 arrangerede evangelisten Mogens „Moses“ Hansen et såkaldt „korstog“ mod muslimerne på Nørrebro under mottoet „Nørrebro tilhører Jesus og er ikke til salg“. Baggrunden var et muligvis forfalsket (dets oprindelse ligger hen i det uvisse) brev, som var kommet i hans besiddelse, og som opfordrede muslimerne til at gøre Nørrebro til en rent islamisk bydel, hvor de kunne leve i fred for „druk, narko, nøgne danske piger, pølseboder, dårlige bodegaer og alle mulige andre danske ting“. Brevet, skrevet på dårligt dansk, skulle være omdelt af islamiske fundamentalister til flere islamiske institutioner på Nørrebro.

Moses besluttede at gennemføre sin demonstration, selvom både Københavns biskop og 12 præster havde erklæret, at han var uønsket. Han mødte også massiv modstand fra beboerne på Nørrebro, både „gamle“ danskere, autonome og indvandrere. Korstoget blev overdænget med „sten, æg, tomater, vand, urin, spyt og potteplanter“ og overalt mødt med ukvemsord og „skråt op“-tegn. Der måtte hver dag næsten 600 kampklædte betjente til for at beskytte optoget.

Korstoget blev gennemført i samarbejde mellem Faderhuset og Moses Hansen (hvis søn har været medlem af Faderhuset, men siden er trådt ud), og Ruth Evensen vandrede selv ved siden af Moses noget af vejen. Optoget begyndte med bønnemøde hver dag i Faderhusets kirke på Nørrebro.

Brugen af ordet „korstog“ var måske lidt uheldig, da de historiske korstog var en blodig affære, som huskes med afsky af muslimer (og af jøder og ortodokse kristne³). I Moses Hansens korstog deltog flere fremmedfjendtlige personer fra det højreradikale miljø, bl.a. antisemitten Bo Warming og medlemmer af Den Danske Forening, herunder en person i en trøje med teksten: „Odin lever“.

Det er ikke positivt, når gadens parlament undertrykker den demokratiske ytringsfrihed, men på den anden side kunne Moses Hansen have valgt sine medkæmpere bedre og belagt sine ord med mere omhu. Som det er, har hans aktion nok gjort mere skade end gavn.

SAMUELSKOLEN

Hvorfor lige navnet Samuelskolen? Samuel var den profet i Bibelen, som startede profetskoler med henblik på at højne det åndelige klima i det gamle Israel, så de 12 desillusionerede stammer igen kunne begynde at arbejde sammen for det samme mål og fuldføre den opgave, der var dem betroet flere hundrede år forinden. Allerede som femårig lærte Samuel at lytte til Gud og handle på det ... den bibelske Samuel [demonstrerer] en livsførelse i tro og handling, som udgør et udmærket forbillede for den opvoksende generation af kommende „Samueller“...

- *fra Samuelskolens hjemmeside*

Samuelskolen er Faderhusets privatskole. Den har til huse i en stor, grå, firkantet bygning i et industrikvarter i Rødovre. Knut Evensen er formand. Skolen er opkaldt efter profeten Samuel i Det gamle Testamente. Han blev som lille dreng givet af sine forældre til tabernaklet, for at han kunne blive oplært til at være en Guds mand. Han blev siden kaldet af Gud til at være profet. Skolen er en del af Faderhusets vision om at gøre Danmark til et mere kristent land.

En mor til en tidligere elev fortæller, at børnene hver onsdag morgen deltog i en halvanden times gudstjeneste, der blev mere og mere hysterisk: „[Lærerne] gik nærmest i trance og råbte ‘Amen’ og ‘Jesus’ i én uendelighed.“

Ved en lejlighed skulle børnene lære at helbrede hinanden ved bøn. I visse karismatiske kredse er det almindeligt, at børn bliver inddraget i gudstjenesten og falder om på gulvet under forbøn og lignende. Jeg har selv 2 gange været vidne til, hvordan en kendt evangelist fra udlandet profeterede over en lille dreng, at han skulle blive en stor prædikant, når han blev voksen.

Samuelskolen benyttede oprindeligt en særlig undervisningsform kaldet *Accelerated Christian Education* (ACE), også kaldet *School of Tomorrow*, men gik bort fra dette system i august 2004. ACE stammer fra USA, hvor den første skole blev dannet af Donald T. Howard i 1969. I dag er der over 10.000 skoler i 120 lande.

Amerikanske skoler har generelt store problemer med manglende bevillinger, ringe disciplin, mobning, vold og kriminalitet (hvis man skal tro medierne). Årsagen er ifølge mange konservative, at skolerne er for liberale. Der undervises i Darwins udviklingsteori og i prævention, og al religiøs aktivitet er strengt forbudt pga. adskillelsen mellem stat og kirke. Det er f.eks. ikke tilladt at bede en bøn eller lave et krybbespil. Derfor er mange konservative kristne familier gået over til at undervise deres børn hjemme (*home schooling*). ACE er tydeligt inspireret af denne tendens.

ACE ønsker at føre børnene tilbage til Gud, forældrene, individet og det basale og give dem en kristen opdragelse. Undervisningen bygger på Bibelen og troen på Gud. Forældrene forventes at følge med i deres børns undervisning og ikke overlade opdragelsen til pædagogerne. Der bliver lagt en undervisningsplan for hver enkelt elev. ACE søger at begrænse antallet af fag til de basale: dansk, regning, orientering, videnskab og engelsk, så man ikke underviser i emner, som hører til i familien eller i kirken.

ACE er et opgør med gruppe- og klasseundervisning. Hver elev får individuel undervisning, der passer til elevens niveau. Klasselokalet er afskaffet til fordel for et „lærecenter“, hvor eleverne sidder ved borde ud mod væggen. Nogle af eleverne har en skillevæg på hver side, så de ikke kan tale med sidemanden. Hver elev har sin egen arbejdsplads som i en kontorvirksomhed, hvor de sidder hver for sig og løser opgaver fra et lille undervisningshæfte (kaldet PACE). Når de har løst deres opgaver, skal de selv rette dem ud fra en facitliste. Hvis én vil

i kontakt med læreren, skal han eller hun hejse et lille flag på sin arbejdsplads. Der er to slags lærere – en monitor og en supervisor. Kun supervisoren (vejlederen) er en kvalificeret lærer, monitoren (overvågeren) er en slags praktisk medhjælper.

Undervisningsmaterialerne er i høj grad baseret på Bibelen. F.eks. anvendes der eksempler fra Bibelen, hvad enten faget er dansk eller matematik.

Den danske folkeskole lægger traditionelt megen vægt på gruppearbejde, selvstændig stillingtagen og at opdrage eleverne til at være kritiske og dialogiske, så de kan blive gode borgere i vores demokrati. ACE's filosofi går diametralt modsat, så et sammenstød er næsten uundgåeligt.

Samuelskolen har ikke haft så gode resultater som andre skoler, men det skyldes ifølge skolen selv en overvægt af „tunge“ elever snarere end ACE-systemets kvalitet. I 2003 fik Samuelskolens elever dårligere karakterer end gennemsnittet på andre skoler, men ledelsen forklarer det med, at 60% af eleverne „var tosprogede, havde generelle indlæringsvanskeligheder eller vidtgående indlæringshandicaps“.

I 2004 forlød det fra undervisningsminister Ulla Tørnæs (Venstre), at Samuelskolen ville miste sit statstilskud (to mill. kr. årligt) på grund af en rapport fra Rødovre Kommune, der sagde, at undervisningen var for dårlig. Tabet ville reelt have gjort det umuligt for skolen at fortsætte. Skolen klagede og fik medhold fra en professor i forvaltningsret, som mente, at skolen var blevet bedømt efter en forkert lov, nemlig Folkeskoleloven. Mindre end en måned senere fik skolen sit tilskud tilbage, bl.a. efter pres fra Dansk Folkepartis uddannelsesordfører Louise Frevert. Ifølge Dansk Folkepartis Søren Krarup handler hele sagen om, at Undervisningsministeriet har lukket nogle muslimske friskoler, og derfor vil man „i lighedens navn“ lukke en kristen skole.⁴ Skolen fik lov at fortsætte, men under direkte tilsyn af Undervisningsministeriet.

Samtidig skrottede skolen ACE-materialet og ansatte nye lærere for at leve op til ministeriets krav – før havde de fleste af lærerne ikke nogen pædagogisk uddannelse, men var blot tilfældige medlemmer af Faderhuset. Hvis der er tale om en friskole, er der ingen formelle krav til lærernes uddannelse, så i teorien kan man sætte en rengøringskone til at undervise, uden at det er ulovligt.

Undervisningsministeriet overtog opsynet og offentliggjorde 8. august 2005 en meget kritisk rapport, der bekræftede kommunens vurdering. Der lægges bl.a. vægt på, at Samuelskolen havde mange elever, der krævede specialundervisning (19 ud af 67 – 28%). Tre af disse var svært handicappede. Skolen modtog kun økonomisk støtte fra kommunen til 12 af disse elever. Dertil kom, at mange årgange var slået sammen, således at børnehaveklassen og 1. klasse var slået sammen, og ligeså 3.-4., 6.-7., 7.-8. og 8.-9. klasse. En så stor spredning i klasseelevernes forudsætninger stiller store krav til lærerens evne til at levere en differentieret undervisning – krav, som de ikke levede op til. I realiteten endte

det med, at de svage og de stille elever fik lov til at passe sig selv og ikke blev draget med ind i undervisningen. Mange af lærerne virkede heller ikke kompetente nok:

Der er store forskelle fra fag til fag, fra klasse til klasse og fra lærer til lærer. Generelt er niveauet ikke højt og tempoet i underkanten af, hvad man kan forvente i folkeskolen. I nogle tilfælde svarer niveauet ikke til, hvad man kan forvente i folkeskolen. I andre tilfælde er det fuldt på højde med [det].

Rapport om Undervisningsministeriets yderligere tilsyn med Samuelsen, s. 15.

Nogle af lærerne var simpelthen for dårlige fagligt og pædagogisk. En dansklærer kendte f.eks. ikke reglerne for sammensatte navneord, og en matematiklærer var så dårligt forberedt, at vedkommende ikke var i stand til at gennemføre undervisningen. Igen og igen nævnes det, at et par stærke elever får lov til at dominere, mens de svage elever overlades til sig selv. Rapporten slutter med at konkludere:

Det er Undervisningsministeriets vurdering, at der ikke er tilstrækkelig sikkerhed for, at den undervisning, der finder sted på Samuelsen, ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

ibid., s. 24

På den baggrund besluttede nyudnævnte undervisningsminister Bertel Haarder for anden gang at fjerne statstilskuddet, men det vakte stor modstand fra flere sider i Folketinget, og det lykkedes skolen at få en udsættelse dels pga. den lange behandlingstid (der gik otte måneder fra tilsynet fandt sted (oktober-december 2004), til rapporten forelå (august 2005), og da havde man allerede påbegyndt et nyt skoleår og brugt en del ressourcer på at rette de mangler, som tilsynet havde påpeget), og dels fordi der tilsyneladende mangler klare regler omkring tilsyn af friskoler.

Undervisningsministeriet har undladt at oplyse skolen om, hvilke retningslinjer de tilsynsførende arbejder efter, men ministeriet hævder, at deres tilsynsmanual er et internt arbejdspapir og ikke et juridisk bindende dokument. Dvs. at de tilsynsførende ikke har begået deciderede fejl, hvis de ikke har fulgt manualen til punkt og prikke.

Skolens leder, Agner Dalgaard, har hævdet, at Undervisningsministeriets tilsyn var for tilfældigt og bar præg af „blodtørst“. ⁵ Ydermere beskyldte han ministeriet for at have udsat lærerne for „psykisk tortur“ og bebudede, at han vil rejse en sag om brud på arbejdsmiljøloven. ⁶ Der har åbenbart hersket en dårlig stemning mellem skolens ansatte og embedsmændene. (Det er nok også de færreste skolelærere, der ville bryde sig at blive udsat for så grundigt tilsyn.)

Muligvis har Samuelskolen sågar forsøgt at samarbejde med Scientologi, hvis friskoler sandsynligvis er de næste, der står for tur, hvis Undervisningsministeriet får held til at gennemføre en mere restriktiv linje i forhold til friskolerne. I et læserbrev til Kristeligt Dagblad 8. oktober 2005 beskriver „menneskeretsforkæmperen“ Hans Kristian Neerskov, hvorledes han har været til samtale hos *Applied Scholastics* (en Scientologi-dækorgansiation, se. kapitlen om Scientologi) og er blevet „præsenteret for en række uhyrligheder, som [ministeriets tilsyn] havde udsat lærere og elever for, samt en del urimeligheder, som har fundet sted“.

Den endelige beslutning om lukning af skolen blev udsat gang på gang, da specielt Dansk Folkeparti gik i brechen for den og gjorde sagen til en varm kartoffel. I juli 2006 kom den endelige dødsdom, da ministeriet meddelte skolen, at de ville blive frataget deres tilskud, fordi undervisningen ikke var god nok. Skoleledelsen med Agner Dalgaard i spidsen har dog ikke opgivet at kæmpe, bl.a. har de tænkt sig at klage til ombudsmanden, og de udelukker ikke, at skolen kan genopstå, hvis forældrene ønsker det.

Følgende friskoler har været ACE-skoler:

- *Gideonskolen* i Vallensbæk (som er fælleskirkelig, men vist udsprang af Pinsekirken)
- *Københavns Kristne Friskole* (Pinsekirken)
- *Billesborgskolen* i Køge
- *Nordjyllands Kristne Friskole* (tilknyttet den fremgangsteologiske menighed Aalborg Menigheds Center)
- *KBC-Skolen* (tilknyttet Københavns BibeltræningsCenter, også fremgangsteologisk)
- *Samuelskolen*
- *Friskolen Thy*

Københavns Kristne Friskole, Billesborgskolen og Samuelskolen har afskrevet ACE og benytter almindelige undervisningsmaterialer. KBC-Skolen er lukket. Tilbage er Gideonskolen, Nordjyllands Kristne Friskole og Friskolen Thy (Kilde: Foreningen af Kristne Friskoler).

FADERHUSETS TEOLOGI

Gud er nemlig Gud – og han gør lige, hvad han vil! Vi kan ikke putte ham i en „teologisk“ kasse og regne ham ud.

- Ruth Evensen: *En vækkerrøst*, s. 19

Faderhuset er en type karismatisk („neo-pentekostal“) frikirke, der ikke holder sig til en bestemt tradition, men henter inspiration fra mange forskellige kristne retninger. Der sker ofte en sammenblanding af traditionel pinsevækkelse, fremgangsteologi, Toronto-vækkelse og andre strømninger fra udlandet. Som regel er disse menigheder fuldstændig autonome, så de ikke står til ansvar over for nogen, men indgår i løse netværk med ligesindede organisationer og menigheder.

Deres teologi minder om et kludetæppe, og det er næsten en uoverkommelig opgave at udrede alle de tråde, som tæppet består af. Tit er de end ikke selv klar over, hvor deres dogmer oprindeligt stammer fra, for de låner hyppigt fra hinanden uden kildeangivelse. På deres bogborde finder man de mest forskellige forfattere, lige fra C.S. Lewis til Benny Hinn – folk, der hverken teologisk eller stilmæssigt har ret meget tilfælles. Skidt og kanel blandes i én pærevalling.

De er mere bundet af oplevelser end af traditioner. De kan finde på at ændre deres teologi på meget kort tid, hvis de føler, at Gud leder dem i en anden retning. En sådan menighed kan ændre sig radikalt i løbet af en enkelt sommerferie, så man skal være parat til at hive teltpælene op, ligeså snart man begynder at lægge mærke til en uheldig udvikling.

Holdningen blandt dem er generelt, at man kan vælge og vrage i forkyndelsen. At lytte til en prædikant er som at spise fisk: Man spiser kødet og spytter benene ud, dvs. at man tager det til sig, man synes om, og går uden om de ting, som man ikke synes er i overensstemmelse med Guds ord. De ignorerer derved Bibelens forbud mod at befatte sig med en kætter: „*Enhver, som går ud over Kristi lære og ikke bliver i den, har ikke Gud; men den, der bliver i hans lære, har både Faderen og Sønnen. Hvis nogen kommer til jer og ikke fører denne lære, så tag ikke imod ham i jeres hus, og byd ham ikke velkommen; for den, der byder ham velkommen, gør sig delagtig i hans onde gerninger.*“ (2 Joh 1,9-11)

Det er en naturlig tankegang for et postmoderne menneske, at der er frit valg fra alle hylder, at man fra situation til situation selv kan vælge, hvad man vil tro på, men det er ikke i Bibelens ånd. Den taler derimod om, at „en lille smule surdej gennemsyrer hele dejen“. En sand forkyndelse kan ikke være f.eks. 70% kristendom og 30% vranglære. (Her skelner jeg naturligvis mellem centrale elementer i den kristne lære såsom forsoningslæren og de mere perifere elementer, i teologien kaldet *adiafora*).

De nytestamentlige forfattere var yderst skeptiske overfor al ny spændende teologi: „For der vil komme en tid, da folk ikke vil finde sig i den sunde lære,

men skaffe sig lærere i massevis efter deres eget hoved, fordi det kildrer deres ører“ (2 Tim 4,3).

Mange karismatiske kristne er skeptiske over for teologisk uddannelse af frygt for at blive rystet i deres overbevisning. De vil hellere dyrke „teo-luk-op“ end „teo-luk-i“, så deres viden om Bibelen og kristendommen er undertiden for mangelfuld og ensidig til at gennemskue en forkert lære om Gud. Samtidig har de let ved at blive begejstrede og revet med af en stemning, og de er meget loyale over for „deres egne“. Resultatet er, at mange er åbne over for en hvilken som helst ny lære eller trend, bare de „føler“, at den kommer fra Gud.

At træde op imod en kristen forkynder, som er vant til at blive adlydt og respekteret, kræver modenhed og styrke. De, der forlader en menighed som Faderhuset, er ofte de, der tør tænke selv og har en vis livserfaring og uddannelse.

Ingen af lederne i Faderhuset har nogen nævneværdig teologisk uddannelse, men er selvlærte. Ruth Evensen har overhovedet ingen uddannelse, men har haft diverse job i servicesektoren. Knut er skolelærer og den bedst kvalificerede. Deres søn Simon Peter har gået på Trosbevægelsens bibelskole (*Københavns BibeltræningsCenter*), men har efter eget udsagn ikke ukritisk overtaget alt, hvad han lærte dér.

Faderhuset har sin blandingsteologi fra trosbevægelsen, discipelskabsbevægelsen og hellighedsbevægelsen (syndfrihedslære), hvorfra pinsebevægelsen og den karismatiske bevægelse oprindeligt er udsprunget. Desuden er det lykkedes dem at samle på nogle af de mest usunde og ekstreme elementer i den karismatiske bevægelse og give dem en tand ekstra. I det følgende vil jeg give et kort rids af disse tendenser i karismatisk teologi og deres baggrund.

1. TROSBEVÆGELSEN

Every Christian is a god ... You don't have a god in you, you *are* one.
[Enhver kristen er en gud. ... Du har ikke en gud inden i dig, du *er* en.]

- *Kenneth Copeland*

Every man who has been born again is an incarnation... The believer is as much an incarnation as was Jesus of Nazareth.

[Ethvert menneske, som er blevet genfødt, er en inkarnation (dvs. Gud i menneskeskikkelse)... Den troende er ligeså meget en inkarnation som Jesus af Nazareth var det.]

- *Kenneth Hagin: The Incarnation, s. 12*

Jesus er ifølge traditionel kristen teologi Gud selv, der lod sig føde som menneske. Det faldne menneske kunne ikke selv vende tilbage til Gud, så Gud valgte at blive kød og kom til os og tog vor lidelse på sig. Men ifølge teosofi og New Age var Jesus et menneske, der blev fyldt af Guds kraft eller realiserede sit guddommelige potentiale, og du og jeg ville kunne gøre de samme mirakler som Ham, hvis vi var på det samme åndelige udviklingstrin.⁷ Forskellen mellem Gud og menneske udviskes. Jesus bliver til en vejviser, som hjælper dig til at hjælpe dig selv.

Det samme sker til en vis grad umærkeligt i Trosbevægelsens teologi (af kritikere kaldet *fremgangsteologi* eller *herlighedsteologi*). Der er så meget fokus på de kristnes overnaturlige evner og autoritet, og især lederens autoritet, at dét egentlig bliver det centrale i bevægelsens kristendom i stedet for blot at tro på Jesus og sige: „Din vilje ske“.

Trosbevægelsen hævder ligefrem, at Jesus har overdraget sin magt på jorden til menigheden, så det ikke giver mening at bede ham om et mirakel. I stedet skal vi selv skabe mirakler ved at befale og proklamere. Korset er blevet skiftet ud med en trone.⁸

En historisk analyse af fremgangsteologien afslører da også, at den muligvis kan have rødder i tidlig amerikansk New Age. De „metafysiske bevægelser“ eller *New Thought*, som de blev kaldt, opstod i USA midt i 1800-tallet. De benyttede bibelsk og kristen terminologi og havde mange præster som medlemmer, men grundlæggende var deres idéer *ikke af kristen oprindelse*, men stammede fra gnosticisismen og østlig religion, herunder hinduistisk monisme.⁹

De lærte bl.a., at den skabte verden er en forlængelse af Gud. Alting er Gud. Der er ingen forskel på Skaberen og det skabte. Jesus var et almindeligt menneske, der gjorde mirakler ved hjælp af „kosmiske energier“ og den rigtige måde at tænke på, og vi kan lære at gøre de samme ting. Gud er en upersonlig kraft. Derfor kan vi ikke synde imod Ham – kun mod vores medmennesker. Bibelen skal ikke læses på sine egne præmisser, men som et esoterisk skrift,

der indeholder skjulte budskaber for de indviede.¹⁰

New Thought var forløber for megen moderne New Age-spiritualitet, Christian Science-kirken, Scientologi og den såkaldte *human potential movement* („den menneskelige formåens bevægelse“). New Thought fortæller os, at den materielle verden omkring os er en illusion, og at vi i virkeligheden er åndelige væsner af samme stof som Gud, så vi – ved at erkende dette og lære nogle mentale teknikker – kan forme omverdenen efter vores vilje, herunder helbrede sygdom.

E.W. KENYON

Som ungt menneske og nyomvendt kristen blev *Essek William Kenyon* (1867-1948) prædikant i Methodistkirken, men efter nogle år begyndte han at tvivle, og han gennemgik en periode, hvor han betragtede sig selv som agnostiker. I denne periode var han meget søgende. Han interesserede sig for unitarismen og gik et år på *Emerson School of Oratory* i Boston for at blive uddannet til skuespiller.¹¹ Lederen af skolen, *Charles Wesley Emerson*, var unitarpræst, og skolen var præget af New Thought tankegange. I 1893 blev Kenyon frelst for anden gang i en baptistmenighed og blev antaget som baptistpræst kort tid efter.¹²

På papiret var Kenyon herefter modstander af unitarisme, New Thought og Christian Science, og han kritiserede dem ved flere lejligheder, men samtidig kommer man ikke udenom, at der er utrolig mange ligheder mellem hans lære og New Thought. Hvor meget tankegods Kenyon tog med sig fra den tid, hvor han var i kontakt med de metafysiske bevægelser, er et omstridt spørgsmål.¹³

Derimod er der ingen tvivl om, at Kenyon har haft stor indflydelse på Trosbevægelsens fædre. *Kenneth Hagin* og *T.L. Osborn* overtog og plagierede Kenyons spekulative teologi og omsatte den til en form, der appellerede mere til almindelige pinsevenner. Kenyon var dog ikke deres eneste inspirationskilde – mange af trosbevægelsens læresætninger, f.eks. læren om den troendes autoritet, fandtes også i den såkaldte *Keswick-* eller *Higher Life-*bevægelse.¹⁴

Trosbevægelsen (*Word of Faith movement*) gør ikke op med centrale kristne dogmer i så høj grad, som New Thought gør det, men flytter vægten fra syndserkendelse, næstekærlighed og ydmyghed over på mirakler, tro på succes, fremgang og sejr for den enkelte kristne.¹⁵ Ligesom New Age er det en selvcentreret og individualistisk religion. Typisk deler de kristenheden op i to grupper: almindelige, kødelige kristne og åndsfulde, frie kristne, som har sejret over synden. Når man har sejret over synden ved at give sig over til Gud, er man også sat fri fra syndens konsekvenser såsom sygdom, død og ulykke.

Tro er i trosbevægelsen ikke bare tillid til Gud, men lige så meget en fast overbevisning om, at man er helbredt, at man allerede har fået det, man har bedt om, osv. Tro bliver en form for guddommelig energi. Det, man tror, bliver til virkelighed.

På overfladen ser fremgangsteologien for ubefæstede sjæle ud som ny vin, men ved nærmere eftersyn viser den sig at være et gammelt råddent træ i Guds vingård.

SEJR OG ØKONOMISK FREMGANG

Jeg tror, at Gud kommer til at føre os ind i overflod også økonomisk.

- *Simon Peter Evensen: Frisk manna*

Fremgangsteologien lægger vægt på, at kristne ikke behøver at være fattige og svage, som f.eks. Bjergprædikenen og andre steder i Bibelen kunne give indtryk af. I stedet lærer den, at Gud vil, at vi skal være stærke og fremgangsrige og sunde. Hvis vi bare har en ret indstilling til Gud, vil Han give os rigdom, godt helbred og en dejlig familie. Gud kan finde på at straffe os for at gøre os ydmyge, men når vi har omvendt os og er blevet frelst, genopbygger Han det hele menneske – også vores økonomi og fysiske kroppe og relationer til andre mennesker.

Hvis vi ikke bliver helbredt og genopbygget, er det vores egen skyld (fordi vi ikke er ydmyge og lydige nok?). Alt godt, som sker os, er fra Gud, og alt det onde er vores egen skyld.

Hvis man giver sine penge til kirken, får man dem igen af Vorherre og mere til. Jo mere man putter i indsamlingsbøssen, jo mere får man igen. Dermed ophører kristen godgørelse med at være næstekærlighed i praksis og bliver til en slags investeringsmagi. Har man ingen kontanter, kan man skrive et gældsbevis.

Mange fattige mennesker drømmer om den store gevinst, så man kan nyde livets goder uden at skulle knokle i sit ansigts sved. Måske er det derfor, at trosbevægelsen har haft så stor succes i Afrika, Sydamerika og Asien, hvor de fleste er nødt til at kæmpe for det daglige brød, og hvor det sociale sikkerhedsnet ofte mangler.

I tilfældet Faderhuset har en del unge mistet mange penge i den tid, de har været medlem. Mange sælger deres huse og lejligheder og giver pengene til menigheden, når de bliver medlemmer.

„*DIN MUND ER EN TRYLLESTAV*“

Fremgangsteologien lærer, at „ordet skaber, hvad det nævner“. Gud skabte verden ved sit ord (1. Mosebog 1), og det skabende ord har Han overdraget til de kristne.

Bibelen siger, at Jesus opstod fra de døde og fór til Himmels og satte sig ved Guds højre hånd. Derfra sendte han Helligånden til kirken på pinsedagen. De reformerte (dvs. næsten alle protestanter på nær lutheranerne) har en meget bastant tolkning af dette. De mener, at Jesus på en meget konkret måde befinder

sig i Himlen og ikke kan være på jorden på samme tid (som om Himlen var et sted, man kan udpege på et landkort).

Derfor skal nadveren og skriftsteder som „*hvor to eller tre er forsamlet i mit navn, dér er jeg [Jesus] midt iblandt dem*“ (Matt 18,20) og „*jeg er med jer alle dage indtil verdens ende*“ (Matt 28,20) forstås symbolsk: Jesus er ikke åndeligt til stede blandt os, sådan som bl.a. Luther lærer – han er oppe i Himlen sammen med bedstemor og bedstefar. Det er Helligånden, der er hos os.

Hvis man giver den en tand ekstra og forstår Helligånden mere som en kraft end som en virkelig person i Treenigheden, bliver vi pludselig alene her på jorden. Vi har fået overdraget Guds kraft, og det er op til os, hvordan vi bruger den.

Den åndsfulde kristne kan ifølge Trosbevægelsen udtale ord, som bliver til virkelighed, fordi Gud har givet os autoriteten til det. Man må ikke udtrykke sig negativt, for det kommer også til at gå i opfyldelse. Det gør, at man får svært ved at kommunikere med sin omverden og søge hjælp, hvis man har det dårligt. Hvis man beder om noget, skal man opføre sig, som om man allerede har fået det. Hvis man f.eks. er blevet „helbredt“ for en sygdom, skal man tro og proklamere, at man er rask, selvom symptomerne stadig er der. Hvis man ikke gør det, er man ikke troende nok, og så risikerer man at miste sin helbredelse.

POWER-RELIGION

Min erfaring er, at teologi sier kraften ud af Guds ord. Teologi er menneskers lære om Gud, og det har vi ikke brug for.

- *Christian Hedegaard: Evangelist nr. 2, 2004*

Megen nyreligiøsitet er „power-religion“. Det gælder først og fremmest om at få magt og kraft til at gøre sig til herre over sit eget liv (og dermed indirekte også de andres). Man vil ikke finde sig i at være et stakkels offer. Man vil ud af depression og mindreværd, om man så skal sparke sig fri. Som regel betyder det, *at man er nødt til at blive egoist*, indtil man er så stærk, at man har overskud til at give til andre (og så må man jo håbe, at den dag kommer på et eller andet tidspunkt).

Fremgangsteologerne elsker ordet *power*. Evangelisten Christian Hedegaard (Ruth Evensens inspirator) kalder konsekvent Bibelen for „Powerbogen“ og har oprettet en bibelskole/rehabiliteringshjem kaldet „Powerskolen“. De interesserer sig så meget for, hvad Gud kan gøre for mennesker i dag (helbredelse, økonomisk fremgang osv.), og hvilke store oplevelser, de kan få, at Jesu død på korset og andre centrale elementer i den kristne tro glider i baggrunden.

Vækkelse staves l-y-d-i-g-h-e-d.

- fra Faderhusets hjemmeside

Trosbevægelsen har afskaffet demokratiet i menigheden til fordel for et teokratisk hierarki, hvor pastoren har sin autoritet („salvelse“) direkte fra Herren. Det er endnu et eksempel på, hvordan mennesker bliver til små guder i fremgangsteologien. Navnet „Kristus“ betyder nemlig „den salvede“.

Israels konger blev indsat ved at blive salvet med olie af en profet. Denne salvelse betød så meget for israelitterne, at David nægtede at dræbe kong Saul, da han fik chancen for det: „Hvem kan ustraffet lægge hånd på Herrens salvede?“ (1. Sam. 26,7ff).

Det udlægger trosforkynderne på den måde, at man ikke må kritisere en leder i menigheden. At stille spørgsmål til lederens dispositioner er at gøre oprør mod Herren, ligesom da Datan og Kora gjorde oprør mod Moses og Aron, og jorden åbnede sit gab og slugte dem (4. Mos. 26,9f). Pastoren er den salvede „Guds mand“, og salvelsen flyder gennem ham ud til menigheden.

For nogen medfører det til sidst, at man identificerer pastoren med Kristus: „At kende pastor X er at kende Kristus“.¹⁶

Mange, som har vovet at kritisere en karismatisk leder, har oplevet at blive truet og advaret om, at Gud ville lade dem falde døde om ligesom Ananias og Safira i Ap.G. 5. Det skete også for mig, da jeg tillod mig at stille kritiske spørgsmål til den herostratisk berømte danske evangelist Torben Søndergaard (medvirkende i tv-programmet „Syg med Jesus“) i forbindelse med min research til denne bog.¹⁷

„Underordning“ er et nøgleord i Trosbevægelsen. Man skal ære, respektere og underordne sig autoriteter både i hjemmet, kirken og samfundet. Det betyder, at mennesker skal underordne sig Gud, borgerne skal underordne sig øvrigheden, kvinder skal underordne sig deres ægtemænd, og menigheden skal underordne sig sin pastor. Det skal ifølge læren føre til fred, større velsignelse fra Gud og et længere liv.

Idéen om et langt liv og materiel fremgang som løn for at følge Guds bud forekommer flere gange i Det gamle Testamente, men i Det nye Testamente forekommer det kun én gang, i Efeserbrevet 6,1-3, hvor det knyttes sammen med budet om at ære sin far og sin mor. Derimod forbereder Jesus sine disciple på, at de skal være beredt på forfølgelser og trængsler og endog at miste livet for deres tros skyld.

Adlyd jeres ledere og ret jer efter dem, for de våger over jeres sjæle, da de ved, at de skal stå til regnskab...

- Hebræerbrevet 13,17

Det nye Testamente taler ganske vist om, at man skal adlyde og påskønne ledere både i samfundet (Rom 13.1) og menigheden (1 Thess 5,12), men samtidig stilles der store krav til dem, der vil være ledere: „*Mine brødre, kun få af jer skal være lærere; I ved, at vi får en særlig hård dom*“ (Jakob 3,1).

Jesus formanede disciplene til ydmyghed og broderkærlighed for at forhindre ethvert tilløb til tyranni og prestigejageri (Matt. 20,20-28). At kirken efterhånden udviklede sig til et hierarki, skyldes udelukkende menneskets syndige natur, som har svært ved at administrere for megen frihed. Den topstyrede kirke var på det tidspunkt nødvendig for at bekæmpe vranglære og sikre kirkens enhed. Da reformationen kom, var den lige så meget et opgør med tyranni som et opgør med falsk lære, der havde sneget sig ind i kirken. Katolikkerne og statskirkerne var før i tiden som regel monarkister, mens frikirkerne og de „lavkirkelige“ var demokrater. Det var f.eks. en lavkirkelig nonkonformist, Oliver Cromwell, der sikrede demokratiets overlevelse i England ved at hugge hovedet af kong Charles I. Så ved at vælge en autoritær ledelsesform er Trosbevægelsen faktisk i strid med sin egen frikirkelige tradition.

Selv i Det gamle Testamente var det kun under protest, at profeten Samuel gik med til at give Israel en konge: „*Herren svarede [Samuel]: »Alt, hvad folket forlanger af dig, skal du føje dem i. Det er jo ikke dig, de forkaster; men de forkaster mig som deres konge*«“ (1. Sam. 8).

Embedssynet i trosbevægelsen er en tilbagevenden til katolicismen men med den lille forskel, at enhver præst kan udnævne sig selv til pave for sin menighed.

EN FREMMED LÆRE

Jesus siger om sine disciple, at fårene kender hyrdens røst og følger ham, men en fremmed vil de flygte fra, fordi de ikke genkender stemmen. Hvis en New Age-forkynder som Asger Lorentsen kom til en kristen frikirke, ville de flygte fra ham, fordi hans tale er så fremmedartet. Trosforkyndere som Christian Hedegaard kender derimod de rigtige adgangskoder (*shiboleet* er kaldes de i teologien efter Dommerbogen 12,5-6) såsom „vækkelse“, „Åndens kraft“ osv., og de kan tale i tunger og (tilsyneladende) helbrede syge. Derfor – og fordi de har en meget kraftfuld og dominerende optræden – lader mange kristne sig overbevise og skubber deres dårlige fornemmelser til side.

Alvorlige og ofte langvarige psykiske problemer er blevet registreret hos forhenværende elever ved Livets Ords bibelskole. Af 43, som blev interviewet, havde næsten halvdelen psykoselignende symptomer, og hver fjerde havde forsøgt at begå selvmord. Angst, skyldfølelse og emotionelle forstyrrelser var almindelige. Viden om bevægelsen og dens lære er væsentlig for, at man skal kunne forstå patienternes krise.

- „*Vanlig med psykiske vansker hos forhenværende medlemmer af Livets Ord*“
Lækartidningen, volum 88, nr. 24, 1991

Desværre er mange blevet psykisk syge af at være i en trosmenighed. Folk, der har det svært med sig selv, leder ofte efter en overnaturlig mirakelkur eller et sted, hvor de kan finde fællesskab og forståelse. En karismatisk menighed er et attraktivt bud, men de mange følelsesudsving i forbindelse med en stærkt oplevelsesorienteret forkyndelse kan gøre mennesker uligevægtige.

Den ressourcetsvage har svært ved at leve op til kravet om at være en hellig og sejrende kristen, og folk med maniske eller patologiske tilbøjeligheder finder ikke den ro og tillid, de trænger til for at opretholde deres psykiske balance. De er tiltrukket af fællesskabet og løfterne om helbredelse, værdighed og lykke, men har svært ved at indordne sig under kirkedisciplinen og en tyrannisk ledelse.

Når de uundgåeligt dropper ud af fællesskabet, ender de i et psykisk frit fald, fordi de mister den sidste rest af emotionel støtte. Ofte har de haft ægte religiøse oplevelser i menigheden, så når de forlader den, oplever de det, som om de også vender ryggen til Gud, selvom de måske stadig tror på Ham. Af en eller anden grund sidder det dybt i deres tankegang, på trods af al sund fornuft, at man kun kan være kristen ved at være et fuldgyldigt medlem af netop denne menighed, uanset hvor tung og usund den måtte være.

Nogle syge oplever at få det bedre i en periode eller får en stærk religiøs oplevelse, når de bliver bedt for. Derfor oplever de en stor indre krise, hvis helbredelsen viser sig ikke at holde.

Bibelen har nogle meget krasse udsagn om dem, der falder fra troen. F.eks. siger Hebræerbrevet 10,26ff: „*For synder vi med vilje, efter at vi har lært sandheden at kende, findes der ikke længere noget offer for synder, tilbage er kun en frygtelig forventning om dom... Det er frygteligt at falde i den levende Guds hænder.*“ Hvis folk læser sådanne bibelcitater i den forkerte kontekst, kan de blive meget syge.

„Tag jer i agt for farisæernes surdej, deres hykleri.“

- *Lukas 12,1*

Fremgangsteologien har gennemsyret store dele af den karismatiske del af kristenheden i større eller mindre grad. For mange karismatiske kristne er den simpelthen en del af børnelærdommen. Mange sværmeriske og rodløse „svingdørskristne“ vil gerne prøve det hele og skifter ubesværet mellem en trosmenighed og en almindelig karismatisk kirke.

Mange karismatiske frikirker er påvirket af fremgangsteologien, men udelader de ting, som de trods alt kan se, ikke er i overensstemmelse med Bibelen. F.eks. læren om, at Jesus fik Satans natur, da han hang på korset. Eller at han døde åndeligt i Helvede. Eller at Gud er bundet til at gøre de ting, vi bekender, fordi han har overdraget sin autoritet til de kristne. Problemet er blot, at hele systemet i sit udgangspunkt er et fremmedelement i forhold til en historisk kristen tradition.

Faderhusets forkyndelse er på mange områder klassisk fremgangsteologi. Sekten tror, at Gud velsigner kristne økonomisk, og at der er dæmoner overalt, som vi skal kæmpe imod, og de har også overtaget Trosbevægelsens tankegang, radikalitet og syn på lederen.

Den klassiske Trosbevægelse er i Danmark først og fremmest repræsenteret af evangelisten *Christian Hedegaard*, *Københavns BibeltræningsCenter* ved pastor Jens Garnfeldt og *Aalborg MenighedsCenter* ved pastor David Hansen.

2. DISCIPELSKABSBEVÆGELSEN

I må ikke lade jer kalde rabbi; for én er jeres mester, og I er alle brødre. Og I må ikke kalde nogen på jorden jeres fader; for én er jeres fader, Han, som er i himlen. I må heller ikke lade nogen kalde jer lærer; for én er jeres lærer, Kristus. Men den største blandt jer skal være jeres tjener.

- *Matthæusevangeliet 23,8ff.*

Hvert eneste medlem af Faderhuset får tildelt en *mentor*. En mentor er en kombineret rådgiver og indpisker. En personlig mentor kan være en stor hjælp for en ny kristen, men forholdet kan let udvikle sig til åndeligt diktatur og sindelagskontrol. Folk kan blive mandsopdækket så tæt, at de ikke er i stand til at tænke selv. Ofte er der også en stikkerkultur i menigheden, så éns synder eller manglende entusiasme bliver rapporteret til ledelsen, hvorefter man bliver kaldt til samtale.

Mentormodellen stammer fra discipelskabs- eller hyrdebevægelsen (*discipling/shepherding movement*), som kom frem i USA i 1970'erne (inspirationen stammer oprindeligt fra kineseren *Watchman Nee*). Den fik meget stor succes, men skabte til sidst så megen kontrovers, at kendte amerikanske pinseprædikanter offentligt måtte advare imod den pga. dens autoritære tendenser.¹⁸

Problemet med modellen er, at den meget let bliver *for* effektiv. Alt i menneskers liv kommer til at handle om Jesus og kristendom. Der bliver næsten ikke tid til andet end gudstjenester, bibelstudier, evangelisation m.m. Det går tit ud over studier (hvilket er grunden til, at discipelskabskirker er blevet bortvist fra mange store universiteter) og karriere, familie, venner og unge menneskers naturlige sociale udvikling.

Mange af medlemmerne bliver med tiden isolerede og indadvendte. Lederne og de andre i menigheden begynder at gå dem på nerverne, hvilket er en naturlig psykologisk reaktion i den situation, men samtidig helt i modstrid med gruppens teorier. Det er meningen, at man skal vokse åndeligt, og menigheden skal vokse i antal, men i stedet opdager de efter en periode med begejstring, at de ikke rigtig kommer nogen vegne. Efterhånden begynder oprøret at ulme mere og mere i deres indre, indtil situationen bliver så uholdbar, at de forlader kirken, hvilket sker for rigtig mange medlemmer af en discipelskabskirke.

Menigheder, som bruger en discipelskabsmodel, oplever i begyndelsen en høj vækstkurve, der imidlertid flader ud, til der bliver en jævn gennemstrømning af medlemmer. Selv om der hele tiden kommer nye til, ligger medlemstallet konstant, fordi lige så mange falder fra.

Teknisk kaldes sådanne fællesskaber for *high-pressure groups* (højpressionsgrupper), og på amerikanske universiteter er man meget bevidst om at advare studenterne imod dem.¹⁹

Teologisk holder discipelskabslæren ikke, fordi Bibelen siger, at kristne er

disciple af Jesus – ikke af hinanden. Jesus siger, vi skal være brødre og hinandens tjenere. Discipelskabskirker har dermed ligesom Trosbevægelsen en tendens til at foretrække et teokratisk hierarki, hvor pastoren (*pastor* betyder hyrde) har sin autoritet direkte fra Gud og uddelegerer den til de enkelte ledere.

Et eksempel på en discipelskabskirke i Danmark er *Kristi Kirke København*, som er en dansk afdeling af *International Churches of Christ*, også kaldet *Boston Church of Christ* efter moderkirken i USA.

3. HELLIGHEDSVÆKKELSEN

Efter at have kendt pinsevækkelsen i ca. 20 år ... kan jeg ikke se rettere end, at den virkelige grund til rivningerne og splittelserne er ... den systematiske hudfletning af de vaktets sjæleliv, der forekommer, når de nidkære prædikanter forlanger anger, selvransagelse, bod, helligelse ud over alle grænser, hvorved ofrenes skyldbevidsthed oppiskes til så patologiske sindstilstande, at de ofte tager skade på deres sjæleliv for livstid.²⁰

- Tage Juhl Lassen: *Tunger af ild*, s. 77

Pinsevækkelse og syndfrihedslære er desværre ofte gået hånd i hånd. Faktisk er pinsevækkelsen historisk udsprunget af den metodistiske hellighedsvækkelse (*Holiness Movement*) i USA i 1800-tallet. Den kom også til Danmark og skabte splittelse i Indre Mission, hvilket man kan læse mere om i en 1000 siders bog ved navn *De frigjorte og trællefolket* af Elith Olesen (1996). Frikirken *Apostolsk Kirke* i Danmark stammer oprindeligt fra de missionsfolk, der forlod Indre Mission pga. denne strid.

Det centrale punkt i Hellighedsvækkelsens teologi er læren om „den anden velsignelse“ (*second blessing*): Almindelige kristne er kun døbt med vand, men gennem bøn kan man tillige blive døbt med Helligånden (Ap.G. 1,5; 8,14-17), hvorved man bliver i stand til at leve et helligt liv uden synd.

Andre kristne kirkesamfund, f.eks. Folkekirken, siger, at man får Helligånden, når man bliver døbt, selvom dåben ikke ledsages af ydre fænomener (Ap. G. 2,38). Det er Helligånden, der ved evangeliets forkyndelse skaber troen i mennesker og lader åndens frugter (dvs. kærlighed, renhed og gode gerninger) vokse frem, så Helligånden virker også i mennesker, selvom de ikke kan profetere eller tale i tunger eller har stærke religiøse oplevelser. Religiøse oplevelser er værdifulde for den enkelte, men en oplevelse er ikke bevis for noget som helst (de forekommer også i ikke-kristne religioner).

Teologisk flytter hellighedsbevægelsen og de fleste af de vækkelsesbevægelser, som er udgået fra den, vægten fra kirkens sakramenter til den personlige oplevelse. Dåb og nadver bliver i realiteten overflødige, og specielt barnedåben mister sin berettigelse. De kommer til at hænge og svæve frit i luften.

Hellighedsbevægelsen hævder altså, at det genfødte, kristne menneske har mulighed for at blive fuldkommen syndfrit (*entire sanctification*). Argumentet, som går tilbage til metodismen, er, at Gud ikke ville give os befalinger, hvis vi ikke var i stand til at opfylde dem. Det er imidlertid en total misforståelse af evangeliet. Hvilke befalinger er der tale om? Er det Moseloven, som kristne er forpligtet til at overholde? Eller er det Bjergprædikenens bud, som intet menneske har en levende chance for at overholde? (f.eks.: „*Enhver, som bliver vred på sin broder, skal kendes skyldig af domstolen; den, der siger: Raka! [= idiot] til sin broder, skal kendes skyldig af Det store Råd; den, der siger: Tåbe!*

skal dømmes til Helvedes ild.“ Eller: „Enhver, som kaster et lystent blik på en andens hustru, har allerede begået ægteskabsbrud med hende i sit hjerte.“ (Matthæus 5)

I Det nye Testamente kritiserer Jesus farisæernes rigoristiske lovreligion og fremholder i stedet næstekærligheden som det væsentligste. Næstekærlighedsbuddet kommer nemlig ofte i konflikt med den gammeltestamentlige Moselov, og i sådanne tilfælde vælger Jesus altid næstekærligheden. Kærlighed kan aldrig sættes på faste formler. Et åbenbar synder kan undertiden udvise mere kærlighed og medmenneskelighed end en person, der udadtil lever et respektabelt og moralsk liv, og nogle gange er vi nødt til at bryde loven for at vise næstekærlighed²¹.

I Galaterbrevet siger Paulus, at loven er givet os som en „tugtemester“ for at afsløre os i vor grænseløse syndighed, så vi bliver rede til at modtage nåden ved Jesus Kristus (Gal. 3,3; 3,19-26; 5,14; Rom. 7,7-13).

Som menneske kan man aldrig blive fuldkommen i den Almægtiges øjne, uanset hvor kedeligt et liv, man lever, eller hvor meget man beder og går i kirke og læser i Bibelen, men man kan lære at elske sin næste, og det er vigtigste (1. Kor. 13,1-3).

SYNDFRIHED I FADERHUSET

Hvis man er blevet frelst og forstår, hvad Jesus har frelst én fra og frelst én til, har man ikke lyst til at synde... Et evangelium, der kun taler om nåden, frelser ikke mennesker.

- Ruth Evensen: En vækkerrøst, s. 28

Det frelste menneske behøver ifølge Ruth ikke længere at leve efter det gamle jugs lyster og begær. Et evangelium, som kun taler om nåden, frelser ikke mennesker. Hvis man ikke forstår det, er man blot „religiøs“, ikke kristen, og man lever et pseudoliv uden kraft og sejr. „Jesus har aldrig kaldt syndere for sine venner“, siger Ruth Evensen, det var hans modstandere, der kaldte ham „synderes ven“!

Luther derimod siger, at du er både synder og retfærdiggjort ved Jesu død på Golgatha. Vi bliver sat fri ved, at vi ikke længere skal leve i frygt for Guds vrede.

En lære om, at man her i livet kan blive fri for synd, fører uundgåeligt til selvretfærdighed, hykleri og selvbedrag. Så behøver man nemlig ikke længere at betvivle sine egne motiver, og hvis folk angriber én for at gøre noget forkert, er det let at afvise dem: Det er, fordi de ikke har forstået noget. „Jeg handler jo ikke længere ud fra min gamle syndige natur, for jeg er et nyt menneske, der handler ud fra Gud.“ En person, der siger sådan, kan let komme til at handle og tænke på samme måde som en psykopat. Det er meget svært virkeligt at kom-

munikere med folk, når de er derude.

Bibelen taler om helliggørelse, men det er en livslang strid, hvor man bestandig må kæmpe mod sin gamle, syndige natur, og hvor selv den frommeste kristne kan risikere at falde: „Jeg ved, at i mig, altså i mit kød, bor der intet godt. Viljen har jeg, men udføre det gode kan jeg ikke. For det gode, som jeg vil, det gør jeg ikke, men det onde, som jeg ikke vil, det gør jeg“ (Rom 7,18-19). „I skal aflægge det gamle menneske, som hører til jeres hidtidige levned... I skal fornyes i sind og ånd og iføre jer det nye menneske, skabt i Guds billede med sandhedens retfærdighed og fromhed“ (Efeserbrevet 4,24). „Jeg er hård ved min krop og tvinger den til at lystre, for at jeg, der har prædikeret for andre, ikke selv skal blive forkastet“ (1 Kor 9,26). „Mine børn, dette skriver jeg til jer, for at I ikke skal synde. Men hvis nogen synder, har vi en talsmand hos Faderen, Jesus Kristus, den retfærdige; han er et sonoffer for vore synder, og ikke blot for vore, men for hele verdens synder“ (1 Joh 2,1-2).

Ruth skriver, at Gud er *vred* på os pga. vores synd og lunkenhed. Det nytter ikke noget at snakke så meget om Guds faderkærlighed. Den kan vi nemlig først forstå, når vi indser, hvor meget vi fortjener at blive straffet.

Ruth er imod „venskabsevangelisation“: „Venskab med verden er fjendskab med Gud“ (Jakobsbrevet 4,4). Når man kommer til tro på Jesus, bliver man taget ud af verden. For mange medlemmer af Faderhuset betyder det, at man mister kontakten til familie og venner. Man må kun være sammen med ikke-kristne, hvis man har kontrol over situationen, og hvis de tager imod evangeliet. Hvis det „degenerer“ til at blive hygge og selskabelighed, er man ved at blive for verdslig.

Det siger sig selv, at når man skal leve så stærkt i det kristne budskab, som Faderhuset gør, er der ikke plads til menneskelig svaghed. At leve i et sådant univers må føles tungt og hårdt og usundt – som at leve under en konstant tordensky.

Vil vi slides op af vækkelse? Vil vi gennemsyres af Guds ild, så vi næsten brændes op?

- Ruth Evensen: *En vækkerrøst*, s. 20

Ruths kristendom lægger megen vægt på det store „før“ og „efter“. For at blive moden til vækkelse skal det syndige menneske først brydes ned, og derefter skal man omvende sig, for at man til sidst kan blive udrustet med åndelige gaver og tjenester. Først får man det skidt, fordi man tvinges til at se sin synd i øjnene. Det kaldes syndenød. Når man er blevet helt knust, omvender man sig og bliver genopbygget til at være en sand soldat for Herren. Det minder lidt om militærets måde at gøre rekrutter til soldater på.

Denne Guds renselse, som er en skrap proces, fører til en hellig frimodighed, som ifølge Ruth let kan misforstås som hovmod, men i virkeligheden er udtryk

for, at man har modtaget Guds kraft, så man kan føre „hellig krig“ mod synden og ondskaben i vores nation.

PINSEVÆKKELSEN

I Apostlenes Gerninger læser vi om, hvordan disciplene på pinsedagen blev fyldt med Helligånden og pludselig kunne tale fremmede sprog, og hvordan kirkens ledere derefter blev i stand til ved Guds kraft at profetere, helbrede syge og uddrive dæmoner. Disse „nådegaver“ (*karismata*) fra Gud omtales også i Romerbrevet 12,3-8 og 1 Korinterbrev 12, hvor der bl.a. nævnes: at meddele visdom og kundskab, at helbrede, at gøre mægtige gerninger, at tolke profetisk eller i tunger, at udlægge tungetale og at bedømme ånder.

Der er efter min mening intet bibelsk belæg for at hævde, at disse fænomener ikke hører til i en moderne kirke, eller at det var med rette, at de gled ud af oldkirken (hvilket i øvrigt skete meget langsomt). Hvis kristne vil praktisere disse nådegaver, er det fuldt forsvarligt og til stor velsignelse for menigheden, så længe de overholder Paulus' påbud i samme kapitel, nemlig at et ord fra Gud talt ved et menneske skal bedømmes af kompetente personer, og at gudstjenesten skal foregå i ro og orden. Begge dele har det desværre tit knebet med, hvilket nok forklarer, hvorfor oldkirken endte med at undertrykke karismatikerne.

Pinsevækkelsen startede, da nogle amerikanske hellighedsmetodister under ledelse af en prædikant ved navn *Charles Fox Parham* genopdagede tungetalens nådegave.²² Det var nærliggende for dem at identificere denne gave med den metodistiske *second blessing* (Ap.G. 19,2-6).

En af Parhams tilhørere var en sort prædikant ved navn *William Joseph Seymour*, som startede en vækkelse i *Asuza Street* i Los Angeles.²³ Det var oprindeligt en sort menighed, men den tiltrak mange hvide (til stor fortørnelse for racisten Parham²⁴). Gudstjenesterne i Asuza var præget af råben, dans, klappen i hænderne og trampen i gulvet. Mange religionsforskere er enige om, at denne form for ekstatiske gudsyndyrkelse oprindeligt stammer fra afrikansk religion, og at slaverne tog den med sig, da de kom til Amerika og blev kristne. Det er der i sig selv intet odiøst i, eftersom kristendommen altid har indoptaget elementer af de omvendte folks kultur og religion, f.eks. helgendyrkelse, ikoner og deslige, men som vi skal se, er den slags ekstatiske fænomener før forekommet i den kristne religion.

EKSTATISKE FÆNOMENER

Hos os har [forbønnen] fra tid til anden udartet sig på en aparte måde. Somme tider ser det ud, som om mennesker er gået fra sans og samling – og det er de Guds lov også.

- Ruth Evensen: *En vækkerrøst*, s. 12

Allerede i Det gamle Testamente hører vi om „profetisk henrykkelse“, og kristne vækkelser har ned gennem historien ofte været fulgt af ekstatiske fænomener som tungetale, profeti, ufrivillige spasmer, ukontrollable latteranfald, falden om på gulvet osv. Disse fænomener optrådte i den første kristne menighed og senere blandt kristne grupper som *montanisterne*, engelske og franske protestantiske grupper før og efter Reformationen, Luthers modstandere *sværmerne*, *jansenisterne*, *irvingianerne*, *hernnhuterne*, de store vækkelser i USA og England i 1700- og 1800-tallet og naturligvis pinsevækkelsen. Selv i den tidlige Indre Mission forekom disse fænomener undertiden:

Det skete også, at nogle af deltagerne blev grebet af krampetrækninger, der kunne kaste dem om på gulvet, hvor de kunne ligge og vride sig i en slags latter. Dette blev opfattet som et tegn på, at Gud fyldte dem med sin ånd.

(Beskrivelse af nogle vækkelsesmøder i Indre Mission i 1897)
- Egon Clausen: *Guds knaldepisk*, s. 213

Eftersom overnaturlige fænomener og ekstase altid har fulgt kristendommen, er det ikke forkert at sige, at det er en del af den kristne tradition, og tilhængere af denne tradition knytter specielt an til Apostlenes Gerninger med dens beskrivelser af den ældste menighed og pinsedag. Det var f.eks. den begivenhed, at Cornelius' husstand begyndte at tale i tunger og lovprise Gud, der overbeviste apostlene om, at evangeliet også var kommet til hedningerne (Ap.G. 10). Et af de positive elementer ved den karismatiske vækkelse er, at den altid har været god til at nedrive skel.

Op igennem meget af kirkehistorien har der fundet en kamp sted mellem „de frie ånder“ (spiritualister/sværmere/entusiaster) og de kirkelige dogmatikere („de religiøse“, „farisæerne“). Måske finder vi den allerede i Det nye Testamente i de antignostiske (1. Tim. 6,20f) og antilibertinske (Johs. Åb. 2,20) udsagn.

Desværre ved vi som regel for lidt om de frie ånder til at sige præcis, hvad de egentlig troede på, og den information, vi har, er tit polemisk og mangelfuld. Derfor er det for fristende at smide dem alle i samme gruppe, som nogle forskere har gjort, bl.a. den katolske teolog *Ronald Knox*.²⁵ De „overåndelige“ kristne kan række lige fra usunde karismatikere, som udelukkende lader sig lede af deres indskydelser, over til kristne gnostikere som Jakob Boehme og Asger Lorentsen.

Som altid ligger sandheden et sted midt imellem. Kristendommen er ikke ren dogmatik. Følelser og åndelige oplevelser hører med til et levende kristenliv. Men de skal ikke herske over os, og de skal ikke føre til uafbrudt jagt på nye, store oplevelser. De må ikke blive et mål i sig selv – så afsporer de. Kristendom er ikke videnskab eller ritualer eller blind lydighed mod en guddommelig orden åbenbaret ved profeter. Den er levende tro, håb og kærlighed.

Gud er ikke forvirringens, men fredens Gud... alt skal gå sømmeligt og ordentligt til.

- 1. Korinterbrev 14,33+40

Den etablerede kristendom har som regel rystet på hovedet af ekstatikerne og har forsøgt at undertrykke eller neddysse dem, fordi de skabte forvirring blandt de troende og gav de vantro anledning til at gøre nar af religionen. Derfor døde den slags vækkelser tit ud igen. Desuden viste det sig, at sådanne bevægelser havde meget let ved at løbe af sporet og ende i splittelse, sekterisme og vranglære. Hvor det religiøse bliver afsporet, kører det seksuelle også tit af sporet, så disse grupper fik også let ry for umoralitet.²⁶

I middelalderen opstod der ikke sjældent social uro i vækkelsens kølvand, fordi de vakte småfolk pludselig fik mod til at gøre oprør mod deres undertrykkere – ikke mindst de gejstlige af slagsen. Det styrkede selvfølgelig ikke deres troværdighed hos den institutionaliserede kirke.

Med tiden bliver mange pinsemenigheder mere „borgerlige“ og satte i takt med medlemmernes alder, og ekstasen viger til fordel for ro og orden, men med visse mellemrum kommer der nye vækkelser med en tilbagevenden til „den første kærlighed“ (Åb. 2,4).

I *Toronto Airport Vineyard*-menigheden valgte man at fokusere på det fænomen at blive „slået til jorden af Ånden“ og betragtede det som det ydre bevis på, at man havde modtaget en ny velsignelse, som Gud havde valgt at udgyde over sin kirke i de sidste tider. I virkeligheden var der tale om gammel vin på nye flasker, men eftersom der overalt hersker stor uvidenhed om den karismatiske bevægelses historie, endog i egne rækker, gik dét ikke op for de fleste.²⁷

Torontovækkelsen vakte stor modstand fra konservative kristne kredse, da den kom til Danmark i 80'erne, men mange menigheder tog imod den. Disse menigheders gudstjeneste blev præget af ubehersket opførsel: råben og skrigen og hoppen og dansen, og det har efter sigende også præget Faderhusets gudstjenester. Den ene gang, jeg personligt har overværet én af deres gudstjenester, virkede den nu forholdsvis afdæmpet, men det skyldtes måske tilstedeværelsen af fremmede.

ÅNDELIG KRIGSFØRELSE

Thi for os står kampen ikke mod kød og blod, men mod myndigheder og magter, mod verdensherskerne i dette mørke, mod ondskabens åndemagter i himmelrummet.

- Efeserbrevet 6,12

Nogle pinsefolk tror, at de fleste sygdomme (og ligeså afhængighed af bl.a. cigaretter og alkohol eller seksuelle afvigelser) skyldes dæmoner, så en helbredelse foregår ofte ved, at de tager autoritet over den dæmon, der er skyld i personens tilstand, og driver den ud (eksorcisme). Fysiske virkninger har en åndelig årsag. Hvis en person mod forventning ikke bliver helbredt, må vedkommende nødvendigvis tro, at han/hun er besat af en dæmon, som prædikanten ikke har magt til at uddrive. Som regel sørger prædikanten dog for at vende det om og siger, at *den syge selv* er skyld i, at han ikke er blevet udfriet. Årsagen kan være manglende tro eller en synd, som vedkommende ikke har gjort op med. Nu skal den syge så kæmpe med angst og skyldfølelse oven i sin sygdom.

Den overdrevne vægtlægtning på dæmoner påvirker medlemmerne psykisk. Specielt børn kan blive meget angste. Børn i Faderhuset får f.eks. at vide, at Pokemon og Halloween er dæmoniske, og at man risikerer at blive besat, hvis man ikke holder sig fra den slags. I ugeavisen Udfordringen beretter Faderhusets ungdomspastor om, hvordan hendes lille dreng bliver skræmt fra vid og sans på gaden af en uhyggelig maske:

Min mand og jeg og vores på det tidspunkt 2-årige søn var ude at gå tur. Kl. var 21.30 en hyggelig sommeraften, vi havde besøgt nogle venner og var på vej hjem. Vores lille søn var stadig vågen. Han gik og slentrede nogle meter bag os. Vi havde ikke den mindste mistanke om, at noget skrækeligt skulle ske lidt efter, som skulle komme til at præge vores lille søn i godt og vel et år.

Lige pludselig, hører vi et brøl og et panikskrig. Lige bag os står vores søn sammenbøjet, i chok og skrig, jeg når at se et glimt af en sort skikkelse, iført en scream-maske, stående med armene ud over vores 2-årige lille søn. Det næste sekund er figuren væk. Jeg finder mig selv løbende hen imod den port, figuren løb ind ad og forsvandt igennem, jeg sparker på porten, men den er lukket. Jeg løfter min søn op, han skriger stadig og er i choktilstand. Vi sætter os op ad et hus og forsøger at trøste, men det er umuligt. Min mand har i mellemtiden fået fat på „figurens“ storesøster, „figuren“ var en dreng på 9 år, som var iført en udklædning fra filmen „Scream“. Vi prøver at få fat i masken for at vise vores søn, at det kun var en maske, men det var til ingen nytte. Han var så bange, at vi ingen kontakt kunne få. Vi talte med søsteren, og hun sagde, at hendes bror selv var blevet så bange, så han lå og græd. Min mand fik forklaret om virkelige åndsmagter og fik sagt, at vi tilgav drengen.

Der gik ca. halvandet år med at bearbejde denne hændelse med vores lille dreng. I dag er han 3½ år gammel, og først nu kan han tale om det uden at være bange. Han har nu fået en erfaring af Jesus som sin beskytter. Denne lange tid med bearbejdning, fordi det er et lille sundt sind, der bliver udsat for overgreb rent psykisk. Tak og lov for Guds store nåde og kraft til at sætte mennesker fri.

Udfordringen uge 44/2004²⁸

Vi ser her et eksempel på, hvorledes en forholdsvis uskyldig og banal hændelse

bliver til et alvorligt traume for et lille barn, fordi forældrene kører det op i et plan, hvor det ikke hører hjemme.

I Afrika bliver disse idéer ofte blandet sammen med traditionelle afrikanske forestillinger om hekse og onde ånder. Blandt afrikanske immigranter i England er det sket, at børn er blevet mishandlet i kristne menigheder i forbindelse med eksorcisme, fordi de var mistænkt for at være hekse.²⁹

En konsekvens af deres vægtlægning på dæmoner er læren om „åndelig krigsførelse“. Den er udledt af Paulus’ brev til Efeserne 6,12, men hvor Paulus bruger det som et billede på at stå fast i troen, bliver det i Trosbevægelsen til en angrebskrig, hvor våbnet er bøn og lovsang. Det giver en meget militant „os-dem“-mentalitet i menigheden, som derved bliver mere isoleret i forhold til omgivelserne. Dermed bliver den også mere sårbar for manipulation fra lederen.

De lokaler i Griffenfeldtsgade, hvor Faderhuset i dag har sin kirke, var tidligere en New Age-højborg, og Faderhuset siger selv, at de fik den nedlagt ved at vandre bedende gennem kvarteret og jage de onde ånder væk. Det skete under inspiration af en nu afdød svensk prædikant ved navn *Kjell Sjøberg*, som rejste rundt og holdt „bønnekonferencer“.

Faderhuset fik også besøg af en englænder ved navn *Peter Horrobin*, som lagde megen vægt på udfrielse fra onde ånder. Han lærte dem bl.a. om „slægtsånder“ og „dæmoners indgange og udgange“. Almindelige syndige mennesker er fyldt med dæmoner, og deres psykiske og fysiske problemer er ofte en konsekvens af denne dæmonbesættelse eller dæmonisering. Hvis man har samleje med en person uden for ægteskabet, åbner man sig for alle de dæmoner, vedkommende har i sig plus alle dem, som han eller hun har samlet ved at have sex med andre. Det er angiveligt derfor, Bibelen advarer så kraftigt mod sex udenfor ægteskabet.³⁰

Et tidligere medlem af Faderhuset har fortalt mig, at han blev sat til at lave en liste over alle piger, han havde haft samleje med, hvorefter de dæmoner, de pågældende piger havde overført til ham, skulle uddrives én efter én:

Jeg blev skræmt og fik besked om at skrive op alle navne på alle, som jeg havde haft en seksuel relation med. Tidligere levede jeg et ret så frit og promiskuøst liv, så det var ret mange, og når jeg mødtes med Ruth og Stig til bøn, var det i princip et åndelig krigsførelse mod alle disse dæmoner, som jeg havde åbnet mig op for gennem at have sex uden for ægteskabet. Og præcis hver gang jeg havde været igennem denne „uddrivelses-scene“, som var inspireret af Horrobins lære, følte jeg mig bundet og fastkædet i mig selv.

- Et tidligere medlem af Faderhuset

Der var dog også falske profeter i folket, ligesom der også blandt jer vil komme falske lærere, som vil indsmugle ødelæggende vranglærdomme og tilmed fornægte den Herre, som købte dem. De nedkalder en brat tilintetgørelse over sig selv, men mange vil følge dem i deres udsvævelser, og sandhedens vej vil komme i vanry på grund af dem. I deres griskhed vil de søge at udnytte jer ved hjælp af opdigtede historier; men dommen over dem er fældet for længe siden, og deres fortabelse slumrer ikke.

- 2. Petersbrev 2,1-3

En profet er en person, der af Gud får at vide, hvad han/hun skal sige. Profeter nævnes både i Det gamle og Det nye Testamente. I Apostlenes Gerninger nævnes to gange en kristen profet ved navn Agabos, der forudsiger en hungersnød (hvilket senere går i opfyldelse) og apostlen Paulus' tilfangetagelse med ordene: „Dette siger Helligånden...“ (Ap.G. 11,28; 21,10). I 1. Korintherbrev 12,10 nævnes profetisk tale som én af nådegaverne til menigheden.

Profeti er imidlertid ikke en uproblematisk gave. Bibelen taler også om falske profeter, som leder folk vild. Jesus siger, at fremkomsten af mange falske profeter er et tegn på de sidste tider og det store frafald i endetiden: „...for der skal fremstå falske kristus'er og falske profeter, og de skal gøre store tegn og undere for om muligt at føre selv de udvalgte vild“ (Matthäusevangeliet 24,24).

I den karismatiske bevægelse er det almindeligt, at man får profetier om dette og hint. Mange af deres profetier er ikke særligt spændende eller opfindsomme, men indimellem støder man på opsigtsvækkende ting.

Selv var jeg en gang vidne til en amerikansk profetinde ved navn Cindy Jacobs, som var inviteret til at prædike i Pinsekirken i Århus. Først holdt hun en tale, som ikke havde meget teologisk indhold, men hendes stil var meget livlig og underholdende. Derefter begyndte hun at profetere over nogle af de tilstedeværende, og her gik det efter min mening helt galt. Hun profeterede, at en lille dreng, der løb og legede foran scenen, ville vokse op og blive „en slags messias“ (!) eller reformator for Kirken i Danmark. At dømme efter hans forældre så det ikke ud, som om det var en særlig realistisk forudsigelse.

Dernæst spurgte hun præsten, om han havde mistet (*lost*) sin kone (tolken stammede lidt og oversatte det som: „Har du tabt din kone?“). Præsten svarede beskæmmet, at hun var derhjemme. Profetinden gik hurtigt videre og profeterede over forskellige mennesker i kirken, at de ville få en stor tjeneste for Herren, de ville få biler og huse og alt, hvad de behøvede osv. osv. Til sidst endte det med, at folk lå udstrakt på gulvet, og alle de unge stod og hoppede op og ned på scenen i ekstase, mens de svingede med et stort dannebrogssflag. Det var lidt mærkeligt at være vidne til.

Mindre harmløst gik det for sig i 1970'erne, da en folkekirkelig karismatisk

menighed i Aalholm løb helt af sporet. En profetinde ved navn Lone Eriksen fik så stor magt over præsten, at hun kunne køre hans kone ud på et sidespor, så hun kunne overtage hendes plads i præstegården og i ægtesengen. Efter sigende forsøgte hun oven i købet at manipulere præstekonen til at begå selvmord, så denne måtte flygte for sit liv. Efter beskrivelserne at dømme må Lone have været en klassisk psykopat. Menigheden gik ud af Folkekirken og levede videre som en lille sekt, efter at hovedparten af medlemmerne havde forladt den. Parallellen til Faderhuset er ikke tilfældig. Det er samme mønster, der gentager sig.

Den folkekirkelige karismatiske *Oasebevægelse*, hvor mange af lederne dengang havde kontakt til Aalholm, indtil det tydeligt gik over gevind, er i dag skeptiske overfor profeti eller *kundskabsord*, som det undertiden kaldes. Det bygger uden tvivl på bitter erfaring.

Ruth Evensen beskyldes for at have brugt profetiske budskaber til at manipulere sine undersåtter i Faderhuset. Ifølge Simon Peter Evensen er også Faderhuset blevet mere tilbageholdende overfor (uautoriseret) profeti: Det er temmelig upraktisk, når folk i menigheden får profetier om, at de f.eks. skal tage til Afrika og være missionærer, hvis det ikke passer ind i ledelsens planer.

BEDØMMELSE AF PROFETI

Bibelen taler om, at profetier og profeter skal *bedømmes*. Når Paulus taler om gudstjenesten, siger han, at maksimalt „to eller tre kan tale profetisk, og de andre skal bedømme, hvad de siger“ (1 Kor. 14,29). Med andre ord er profeti ikke noget, man skal acceptere ukritisk. Ruth Evensen er ikke udelt begejstret for dette bibelske princip. Hun afsender følgende missil mod de „farisæere“, som ikke bryder sig om hendes profetier:

Den religiøse ånd dræber alt nyt og ægte liv. Hver gang Gud gør noget nyt, man ikke kender, skal det kritiseres, mistænkeliggøres, udsættes for bagtalelse og dom. Det skal bedømmes, som det så smukt hedder! ... „De gudløse har ingen fred“. De er evigt på jagt for at afsløre dem, der lever i den profetiske dimension, og som lever i vækkelse.

- Ruth Evensen: *En vækkerrøst*, s. 34-35

Ruth mener også, at profeti kan bruges til at ændre den kristne lære, som vi har fået overleveret fra fædrene. Det kan f.eks. være en ny måde at fortolke et bibelcitater på. Hvis vi modtager en åbenbaring fra Herren, der rækker ved vores gamle fundament, skal vi være villige til at lade os „forny“.

Det strider mod Paulus, som skriver: „Men om så vi selv eller en engel fra himlen forkyndte jer et andet evangelium end det, vi har forkyndt jer, forbandet være han“ (Galaterbrevet 1,8).

PROFETVÆLDE

I Danmark snakker man nogle gange om, at vi har ekspertvælde... Men i Guds rige ... har vi profetvælde. Så er det dem, der hører fra Gud og formidler Guds hjerte, det er dem, som har indflydelse. Og sådan bør det også være i et land. Gud Han ønsker, at dem som virkelig kender Gud, dem som hører Gud, de skal have indflydelse i landet, det bliver dem, man lytter til.

- *Simon Peter Evensen: Frisk manna, prædiken fra Faderhusets hjemmeside*

Mange sekter og ekstreme grupper har en vision om en dag helt eller delvist at overtage magten i samfundet. Ifølge deres teologi er der jo ingen grænser for, hvor langt de kan nå, da de har Gud på deres side. Det gælder også Faderhuset. Simon Peter drømmer om et samfund, hvor profeter som hans mor bliver konsulteret af regeringen, som man i dag konsulterer økonomer og andre eksperter (akkurat som i det gamle Israel). I fremtiden vil trosmenigheder uden tvivl søge at skaffe sig indflydelse i samfundet ved at gå efter politiske poster ligesom deres amerikanske fundamentalistiske forbilleder.

KONKLUSION

Da Ruth overtog lederskabet af Faderhuset og smed alle de medlemmer ud, der ikke ville underkaste sig hendes guddommelige ledelse, blev hun fordømt fra flere sider. Den kristne ugeavis *Udfordringen* skrev f.eks. en leder, hvor de kritiserede hende – dog på en måde, så man skulle læse mellem linjerne for at se, hvem der var tale om. I karismatiske kredse kritiserer man næsten aldrig „sine egne“ offentligt, og i hvertfald ikke med navns nævnelse. Siden er Faderhuset blevet taget til nåde igen (hvilket der også er tradition for), og i dag er Udfordringens holdning, at Faderhuset blot er en ekstrem frikirke.

Siden ikke alle mener, at Faderhuset er en sekt, lad os derfor bruge lidt tid på at analysere Faderhuset ud fra min definition på en sekt (i kapitel 1).

Ruth Evensen har altid været en dominerende skikkelse i Faderhuset, selv da hendes mand var pastor. Hun betragter sig selv som en profetinde, der kan tale på Guds vegne

Faderhuset samarbejder med andre frikirker, der ligger på samme linje som de selv (som regel trosmenigheder), så de har ikke isoleret sig. Men eks-medlemmer fortæller, at de (mens de var i Faderhuset) blev givet indtryk af, at andre kristne kirker ikke var gode nok.

Når over halvdelen af medlemmerne er gået ud, og der er en masse kritik både i aviser og i kirkelige kredse, er det ikke mærkeligt, at der opstår en „belejningsmentalitet“ hos ledelsen. Men det er ikke acceptabelt, at den reagerer på kritik ved at isolere medlemmerne.

Der er helt klart tale om sindelagskontrol i Faderhuset. Ruth Evensen taler konstant om oprør som det værste, der findes, og eksmedlemmer fortæller om, at de blev omringet af lederne og sat på plads, hvis der var nogen knurren i geledderne. Eksmedlemmer fortæller om falske profetier, som blev brugt til at styre og manipulere medlemmerne med.

Ser man på min definition af en sekt og Robert Liftons otte kriterier (appendiks s. 150) for en totalitær gruppe, må man desværre konkludere, at Faderhuset opfylder dem alle sammen.

Kristendommen skal kunne tåle kritik. Guds kirke er ikke et Amway-kursus eller et pyramideselskab, der sælger begejstring, og hvor det hele falder til jorden, når begejstringen kølnes. Kristne er nødt til at gå i dialog med verden og med hinanden for at se, om det, vi tror på, holder for en kritisk betragtning. Nogle gange er vi også nødt til at justere nogle ting.

På grund af deres mangel på central styring, lille størrelse og store åbenhed overfor profetier og kirkelige modeluner er karismatiske menigheder mere udsat for at løbe af sporet end de gammeldags, mere adstadige kirkesamfund. Tit er lederne ikke tilstrækkeligt uddannede til at skelne mellem skidt og kanel, men benytter sig af en form for åndelig intuition, som desværre i mange tilfælde har vist sig at være upålidelig.

Skal vi være ligeglade og lade sådanne menigheder være i fred ud fra den tankegang, at de trods alt omvender nogle mennesker til kristendommen, som Folkekirken ellers ikke ville have fået fat på? Som kristne kan vi naturligvis ikke være ligeglade med, hvad der går under betegnelsen kristendom i dette land. Desuden har vi et ansvar for at vejlede vores kristne brødre og søstre.

Faktum er, at mange mennesker er gået ind i en menighed som Faderhuset og har tilføjet sig selv bitter smerte. Kritisk selvbesindelse er nødvendig, hvis karismatiske menigheder skal undgå den slags tragedier og sikre sund kirkevækst.

Det største problem i den karismatiske bevægelse er, efter min mening, at de hele tiden vil underholdes. Såsnart de begynder at kede sig, finder de straks på nye narrestreger. Det er derfor, at der altid er en lind strøm af vækkelser, lærdomme og prædikanter fra udlandet. Der skal noget nyt til hele tiden. Den karismatiske bevægelse er nogle gange kristenhedens DAMP-barn.

Religion er kedeligt en gang imellem, men det er i orden, for det er ikke sundt hele tiden at blive gennemrystet af nye store oplevelser. En religiøs rystelse kan ændre et menneske på livstid, og det burde ikke være nødvendigt at få genopfrisket sine følelser en gang om ugen.

Scientologi

Scientologi skaber ikke så mange overskrifter, som bevægelsen gjorde engang, og man har undertiden indtryk af, at der ikke er så mange scientologer som før. De fleste sekter og nyreligiøse bevægelser i Danmark lever helst et stille liv i det skjulte, men sådan har det ikke altid været for Scientologi. Det skyldes i høj grad bevægelsens usædvanligt aggressive holdning over for kritikere. Scientologi har altid bevidst og i udpræget grad valgt at gå efter manden fremfor bolden.

Da krigen mellem Scientologi og Dialogcentret i Århus stod på sit højeste, blev specielt formanden Johannes Aagaard svinet til på alle tænkelige måder. Hans familie fik tilsendt pornografi og diverse „hjælpemidler“ til brug i seksuallivet. Scientologer har skrevet utallige artikler i deres tidsskrifter om, hvilket forfærdeligt menneske Aagaard var, og enhver sten blev vendt for at miskreditere ham og hans arbejde.

Denne strategi mod modstandere blev direkte påbudt af bevægelsens stifter, *Lafayette Ron Hubbard*, og den har haft stor succes i USA, hvor mange kritikere har opgivet kampen, fordi prisen blev for høj. En anden side af strategien er bestandigt at anlægge retssager med det ene formål at udmatte og knække Scientologis fjender, fordi de hele tiden må bruge en masse penge og tid på at forsvare sig.

Danmark har imidlertid en anden kultur. Det er ikke let at gennemføre retssager bare for at chikanere folk, og skulle scientologerne endelig vinde, er erstatningerne ikke nær så astronomiske som i USA. Desuden er danskere normalt ikke positivt indstillet over for rethaveriske bevægelser, der prøver at kujonere modstandere ved (mis)brug af retssystemet.

Vi er traditionelt lidt konfliktsky i Danmark og bryder os ikke om aggressive og selvhævdende personer. Derfor har Scientologi ikke fået den sympati i offentligheden, de måske havde regnet med. Danskerne har heller ikke den samme naturlige respekt overfor religiøse institutioner, som f.eks. amerikanerne har, og den form for politisk korrekthed, der siger, at minoriteter altid har ret uanset sammenhængen, har aldrig rigtigt vundet indpas i Danmark.

Faktisk har kampen mod Scientologi gavnet Dialogcentret, fordi Scientologis handlinger overbeviste mange om, at det var nødvendigt at støtte et sted, der vil bekæmpe den slags sekter. Jo værre ens fjender opfører sig, jo mere sympati får man automatisk fra udenforstående.

Et godt eksempel på, at det ikke altid går så let, er den excentriske rigmand Bob Minton.

EN KRITIKERS SKÆBNE

ENEMY SP Order. Fair game. May be deprived of property or injured by any means by any Scientologist without any discipline of the Scientologist. May be tricked, sued or lied to or destroyed.

(Ordre ang. FJENDE/SP [Suppressive Person = undertrykkende person = kritiker af Scientologi]. Alle kneb gælder [egt.: "Fair game" = vildt, som det er tilladt at jage]. Enhver scientolog kan tilegne sig vedkommendes ejendom eller skade vedkommende uden at risikere at blive udsat for disciplinære foranstaltninger. Det er tilladt at bedrage, sagsøge, lyve for eller ødelægge vedkommende.)

*Hubbard Communications Office Policy Letter of 18 October 1967
„Penalties for Lower Conditions“*

*The practice of declaring people FAIR GAME will cease. FAIR GAME may not appear on any Ethics Order. It causes bad public relations. This P/L **does not cancel** any policy on the treatment or handling of an SP.*

*(Skikken med at erklære folk for FAIR GAME ophører. FAIR GAME må ikke optræde på nogen etik-ordre. Det giver dårlig omtale. Dette Policy Letter [= brev, der dikterer officiel fremgangsmåde] **annullerer ikke** nogen [eksisterende] politik ang. behandling af fjender.)*

*Hubbard Communications Office Policy Letter of 21 October 1968
„Cancellation of Fair Game“²*

*Robert („Bob“) Minton er en excentrisk amerikansk mangemillionær, som tjente en formue på at omlægge lån for det afrikanske land Nigeria. Som forkæmper for ytringsfrihed blev han modstander af Scientologi i 1995 ved at høre om deres forsøg på at censurere kritikere på Internettet. I år 2000 startede han en Scientologi-kritisk organisation kaldet *Lisa McPherson Trust*, opkaldt efter en kvinde, som døde i Scientologis varetægt (læs: fangenskab). Lisa McPherson havde fået en psykose i forbindelse med sin Scientologi-indoktrinering og var efterfølgende blevet isoleret og bundet til en seng i kælderen under Scientologis verdenshovedkvarter i *Clearwater*, Florida, hvor hun døde af væskemangel.*

Lisa McPherson Trust åbnede et kontor i selveste Clearwater – en provokation, der ikke gik ubemærket hen. Scientologi satte alle sine ressourcer ind på at bekæmpe og miskreditere Minton og hans organisation. Både med demonstrationer uden for Trustens kontorer, der ikke sjældent endte i håndgemæng, og med kulegravning af Mintons fortid og privatliv og nærgående og bagvaskende artikler i Scientologis publikationer. Nogle scientologer trængte sågar ind på hans ejendom for at tage billeder af ham i en kompromitterende situation sammen med en kvinde i organisationen, som muligvis var hans elskerinde. Det førte til, at Minton blev arresteret og lagt i håndjern af politiet for at skyde efter de ubudne gæster med et haglgevær (varselskud siger han selv).

I begyndelsen generede virakken ikke Minton, som tydeligvis nød at kæmpe på det godes side mod et ondskabens imperium, men til sidst kom scientologerne for tæt på. Pludselig gik han over til fjenden og påstod, at alt, hvad han tidligere havde sagt imod Scientologi, var løgn. De færreste tror på, at hans „omvendelse“ var frivillig.

Det er formentlig slået klik for Minton, da det endelig gik op for ham, hvor vedholdende en fjende, Scientologi kan være. Eller også har de gravet noget op i hans fortid, som var så ødelæggende, at han følte, han ikke havde andet valg end at skifte side. Han har selv fortalt til en avis, at han midt under „fredsmødet“ med Scientologis repræsentanter var nødt til at gå ud og kaste op.

Minton har efter eget udsagn brugt 10 millioner dollars af sin private formue på anti-Scientologi relaterede projekter, så det var en stor sejr for Scientologi at få skovlen under en så synlig og velhavende fjende.³

L. RON HUBBARD

Scientologi er uløseligt forbundet med sin grundlægger *Lafayette Ron Hubbard*. Han var science fiction-forfatter i den lettere genre, det man på amerikansk kalder *pulp fiction*, dvs. masseproduceret triviallitteratur uden intellektuelle ambitioner.

Hubbard var karismatisk og velbegavet, selv om han ikke klarede sig godt i uddannelsessystemet. Han var et klassisk eksempel på en selvlært tusindkunstner.

Hubbards far var flådeofficer, så det var naturligt for sønnen at gå ind i den amerikanske marine. Under 2. Verdenskrig havde han kommandoen på to mindre flådefartøjer, men blev i begge tilfælde sat fra bestillingen efter at have kvajet sig gevaldigt. Bl.a. brugte han flere dage på at smide dybvandsbomber efter fjendtlige ubåde, som i virkeligheden var en aflejring af magnetisk jern på havbunden, og ved en anden lejlighed ankrede han op i mexicansk territorialfarvand og beskød en beboet ø som led i en skydeøvelse. Det resulterede i, at han kom for en krigsrettsdomstol og blev overført til en mindre ansvarsfuld post.

Disse fiaskoer knækkede dog ikke den unge mands selvtillid, for han var en lystløgner, som livet igennem opdigtede den ene utrolige historie efter den anden om sig selv og sine bedrifter.

HUBBARD OG OKKULTISMEN

Efter krigen logerede L. Ron Hubbard en tid hos en amerikansk okkultist (og raketpioner) ved navn *John (Jack) Whiteside Parsons*. Jack Parsons var medlem af den okkulte loge *Ordo Templi Orientis* (O.T.O.), som på det tidspunkt blev ledet af den herostratisk berømte *Aleister Crowley*. Parsons ejede et stort hus, som han lod fungere som en slags kollektiv for kunstnere, beatniks og fritænkere.⁴

Parsons betragtede Hubbard som en god ven og medarbejder i sine magiske ritualer, men det endte med, at Hubbard stak af med en stor sum penge og Parsons elskerinde (og svigerinde), *Sara (Betty) Northrup*, som siden blev fru Hubbard II. De magiske ritualer (sexmagi), som Hubbard assisterede Parsons med, gik ud på at fremavle Antikrist – et Månebarn, et menneske uden sjæl, en ny messias, som skulle afskaffe den kristne religion.

Hubbard hævdede senere, at han opererede i Parsons hus som spion for en efterretningstjeneste, der ville vide, hvad der foregik (Parsons var en dygtig forsker og opfinder af et raketbrændstof, og han havde stor betydning for det tidligste amerikanske rumforskningsprogram).

Hubbard påstod, at det lykkedes ham at infiltrere og splitte en gruppe, der dyrkede sort magi, og redde en ung pige, som den brugte i sine ritualer. Men ingen amerikansk efterretningstjeneste har nogensinde vedkendt sig, at Hub-

bard har arbejdet for den. Faktum er, at Parsons senere sagsøgte Hubbard for bedrageri og fik nogle af sine penge tilbage.

Vi ved fra nu offentliggjorte FBI-dokumenter, at Hubbard var meget paranoid og nu og da sendte breve til FBI, hvori han angav forskellige mennesker – endog venner og sin egen kone!⁵ – som kommunist sympatisører m.m. FBI betragtede ham som en skør kugle.⁶ Måske har han i sin fantasi troet, at han agerede som contraagent, men folk, der kender Crowleys okkulte system, siger, at Hubbard kan have fået meget af sin inspiration til Dianetik fra Crowley. Omvendt nærrede den gamle okkultist i England dyb mistillid til Ron Hubbard og advarede nogle af sine kontakter i USA imod ham.

Der er ingen tvivl om, at forbindelsen med Parsons satte sig dybe spor i Hubbards liv og tænkning.

Ifølge Ronald DeWolfe, Hubbards søn af første ægteskab, begyndte Hubbard allerede som 16-årig at interessere sig for sort magi ved at læse „Lovens Bog“ af Aleister Crowley.⁷

IDEOLOGI

We are all fallen gods, according to Scientology, and the goal is to be returned to that state.

(Vi er alle faldne guder, ifølge Scientologi, og målet er at vende tilbage til [den tabte gudestatus].)

Ron DeWolfe (L. Ron Hubbards søn af første ægteskab)

Hubbard brugte begrebet *theta* til at betegne en slags verdenssjæl eller verdensfornuft i stil med begrebet *nous* (sind/tanke/fornuft) i den græske filosofi, *logos* (ordet) eller *sofia* (visdommen) i kristen teologi og *atman* i hinduismen.⁸ *Theta* er det ottende bogstav i det græske alfabet og skrives således: Θ. I Hubbards tænkning er *theta* en upersonlig kraft i form af livsenergi i modsætning til kristendommen, hvor *logos* er lig med personen Jesus Kristus.

Hubbard påstod, at bogstavet *theta* på græsk oprindelig symboliserede begrebet „ånd“, hvilket tildels er korrekt. Ægypterne brugte et X i en cirkel som symbol for sjælen, og dette udviklede sig senere til det græske bogstav Θ.⁹ Desuden forekommer symbolet Θ i Aleister Crowleys system, hvor det står for *thelema* eller „vilje“. Både Crowley og Hubbard mente, at mennesket kan blive i stand til at styre sin skæbne og sine omgivelser vha. sin vilje („intention“ kaldte Hubbard det).

De gamle gnostikere lærte, at vore sjæle er gnister udsprunget fra det oprindelige lys, som er faldet ned i mørket og blevet bundet til materien. En *thetan* er en sjæl eller et åndeligt væsen, der på et eller andet tidspunkt er blevet til i kraft af sin egen viljestyrke – har *villet* sin egen eksistens.

De faldne thetaner vil altid forsøge at erobre et legeme, men da der er mange flere thetaner end menneskekroppe, lever de fleste som åndelige parasitter på andre thetaners legemer. I bogen *Dianetics: The Evolution of a Science*, som startede det hele, sammenligner Hubbard det direkte med dæmonbesættelse, selv om der i princippet ikke er anden forskel end styrke på den thetan, der „ejer“ et legeme, og alle parasit-thetanerne, der prøver at overtage det.

Vores sjæl er altså en thetan, som i millioner af år er sprunget fra krop til krop – de seneste 76 mio. år lænket til vores Jord. Gennem disse mange liv har den opsamlet en masse skadelige traumer og blokeringer, som den skal se at slippe af med. Disse blokeringer kalder Hubbard *engrammer*, hvilket betyder noget i retning af „indskrifter“. Det er Hubbards version af læren om reinkarnation og karma.

Når man udtaler *thetan* på engelsk (noget i retning af at læspe *setan*) minder det om ordet „satan“ på engelsk, og det er næppe et tilfælde. Hubbard havde sin egen syge humor. I satanismen er Satan ikke indbegrebet af det onde, men derimod et symbol på styrke, uafhængighed og oprør. Satan er i den kristne teologi

en falden engel, der i stolthed gjorde oprør mod Gud og i skikkelse af slangen i Edens Have lokkede de første mennesker til at spise af kundskabens træ, så de „blev som Gud til at kende forskel på ondt og godt“, eller i hvert fald selv kom til at tro det. Derved blev menneskene adskilt fra Gud, men det betragter satanisten som noget positivt, da han ser den kristne Gud som en tyrann (eller en konstruktion opfundet af kirken), der vil forhindre menneskene i at realisere sig selv og have det sjovt.

I det oldkirkelige kætteri gnosticismen, mente man, at den gammeltestamentlige skabergud (*демиурген*) var en ond, undertrykkende gud, som fastholdt menneskene i åndeligt slaveri og fangenskab. Mennesket er uvidende om denne tingenes tilstand og har derfor ingen chance for at undslippe, medmindre det bliver oplyst og får kundskab (græsk: *гносис*) om verdens rette sammenhæng.

Formålet med Scientologis kurser er at slippe af med engrammerne og de overskydende thetaner, der snylter som parasitter på ens krop, så ens egen thetan bliver fri til at udfolde sig. Det kaldes at blive en „opererende thetan“ (OT). En OT'er er i stand til altid at overleve, uanset om den har et legeme eller ej, forklarede Hubbard. Interessant nok bliver thetanen i anden forbindelse beskrevet som allerede værende udødelig, men denne logiske smutter kan OT'ere åbenbart leve med – selv om de også hævder, at renselsesprocessen frem til OT gør dem næsten superintelligente. Men det er de nu gode til at camouflere.

En OT'er skal altså være en slags åndeligt overmenneske, der har magt til at forme materien efter sine ønsker og ikke er bundet af fysiske love. F.eks. tror scientologer, at OT'er kan overleve en atomsprængning, og – nok oftere påkrævet – at de kan få en lyskurve til at skifte til grønt, når de nærmer sig.

SCIENTOLOGI I DANMARK

Scientologi kom til Danmark for mere end 35 år siden. Sengetøjsfabrikant Knud Jørck så på en forretningsrejse i England bogen *Dianetics* og blev meget optaget af den. Hans barnebarn, Mikkel Jørck, er i dag en af lederne (*senior case supervisor*) af Scientologi i Danmark.

Scientologi Danmark har dags dato tre „kirker“, fem „missioner“, 600 fuldtidsansatte og et bogforlag, *New Era Publications*. Ca. 100.000 eksemplarer af „Dianetik“ er solgt eller fordelt i Danmark. Scientologis hjemmeside praler med, at 95 procent af alle københavnere har hørt om Scientologi. Den glemmer at fortælle, at det, aviserne skriver om Scientologi, er overvejende negativt. Sekten har et stort, selvforskyldt image-problem.

Jernbanegade 6 i København er hovedkvarter for Scientologi i Europa og huser bl.a. *Rehabilitation Project Force* (RPF), en slags straffelejr for scientologer, der har forbrudt sig mod kirkens disciplin og „etik“. Det er også et af de fire steder i verden, hvor man kan gennemføre de hemmelige OT-kurser. Nøjagtigt hvor meget det koster at nå fra „råt kød“ (sektens udtryk for folk, der kommer ind fra gaden) til OT III, reklamerer man ikke ligefrem med, men tallet 1,3 mio. kr. har været nævnt af ex-scientologer. Og der har været en del inflation siden...

Ifølge Scientologi selv har sekten flere tusinde tilhængere i Danmark, men så medregner den alle dem, der nu og da har brugt sektens kurser eller terapi (*auditing*). Da Scientologi søgte Kirkeministeriet om at blive anerkendt som trossamfund sidst i 1990'erne, angav den mere beskedent 400-500 kernemedlemmer.

SCIENTOLOGI-„KIRKEN“

Scientologi har absolut intet til fælles med kristendommen, som Hubbard foragtede. Alligevel plagierer Scientologi en kristen overflade. Den kalder sig „kirke“, har „præster“ og „gudstjenester“, og dens symbol er et kors med otte arme.

Fordi kristendommen har så stor indflydelse, især i USA, fandt Hubbard det fordelagtigt at forklæde sin syntetiske religion som kirke. Det er et basalt eksempel på den manipulerende uærlighed, som præger Scientologis forhold til omverdenen. Foragten for udenforstående hænger sammen med, at Hubbard påstod, at alle, der ikke er *cleared* gennem Scientology, er mere eller mindre skøre eller afvigende (*aberrated*).

Scientologi har to „kirker“ i København og en i Århus. Desuden har man „missioner“ i Aalborg, Valby, Odense, Silkeborg og Lyngby. Nogle af disse forposter er formentlig meget små.

PROPAGANDA

Mange kommer i kontakt med Scientologi ved at løbe ind i scientologer på gaden, hvor de tilbyder en gratis personlighedstest, der indeholder spørgsmål som:

- „Kommer du med tankeløse bemærkninger eller beskyldninger, som du senere fortryder?“ (Ja/Måske/Nej)
- „Når andre bliver bragt ud af fatning, bevarer du så nogenlunde roen?“ (Ja/Måske/Nej)
- „Bladrer du gennem togplaner, vejvisere eller ordbøger blot for fornøjelsens skyld?“ (Ja/Måske/Nej) osv.

På hjemmesiden www.gratistest.dk, nævnes Scientologi mærkværdigvis ikke med et eneste ord – kun Dianetik og L. Ron Hubbard. Dette trick for at føre intetanende nysgerrige bag lyset er karakteristisk for sektens strategi.

I 2004 lancerede Scientologis forlag et magasin ved navn *Another World*, som var en ret åbenlys reklame for Dianetik og L. Ron Hubbard. Scientologis navn blev ikke nævnt, men TV-avisen afslørede hurtigt forbindelsen.

Bladet gik snart ind igen, formentlig på grund af negativ omtale og det jævnt kedelige indhold, som mest bestod af næsegruse interviews med diverse scientologer (bl.a. John Travolta, Kelly Preston og en temmelig selvglad Mikkel Jørck) samt artikler om stofmisbrug og psykoterapi set ud fra en snæver Scientologi-synsvinkel.

HUMANITÆRT ARBEJDE

Scientologi vil gerne profilere sig som humanitær organisation i stil med Røde Kors. Både efter 11. september 2001 og bombeangrebet i London 7. juli 2005 var scientologerne på pletten i gule t-shirts/jakker med Scientologi-kors og gule telte, hvor de serverede kaffe og tilbød krisehjælp og Hubbards særlige massage. I sådanne situationer kalder de sig *Volunteer Ministers* (frivillige hjælpepræster).

Efter 11. september kom tv-stationen *Fox News* ved en fejl til at vise et telefonnummer på skærmen, som folk kunne ringe til, hvis de havde brug for psykologhjælp: „*National Mental Health Assistance: 800-FOR-TRUTH*“. Uheldigvis var det en Scientologi-hotline, og nogle af de ulykkelige, der ringede ind, blev henvist til et Scientologi-center. *National Mental Health Association* er en gammel, velkendt organisation, der arbejder med at hjælpe psykisk syge amerikanere.¹⁰

Der er intet forkert i, at scientologer hjælper ved katastrofer. Det gale er, at de udnytter tragiske situationer for at pleje deres eget image og rekruttere skræmte mennesker. Folk, der lige har været udsat for chok, er letpåvirkelige.

Et andet problem ved Scientologis „humanitære“ arbejde er, at sekten ikke klart fortæller folk, at de er scientologer. På overfladen kan man let forveksle dem med en kristen hjælpeorganisation. Det giver signalforvirring og kan skabe mistro til ægte nødhjælpsorganisationer.

Scientologi har tusinder af masseproducerede hjemmesider, og hver eneste af deres dækorganisationer har også hundreder af hjemmesider, så hvis man søger information om Scientology på nettet, er der stor sandsynlighed for, at man lander på en side med kritikløs propaganda.

NARCONON

Hubbard anså sig selv for et universalgeni, som kunne rådgive om alt. I et tidligere liv i oldtidsbyen Sparta havde han f.eks. fået en opskrift på modermælkeerstatning lavet af bygafkog, mælk og kornsirup. Mange scientologer bruger opskriften på deres børn, men nogle eksperter mener, at det er hård kost for de smås nyrer.

Når narkomaner begynder på Narconon, der er Hubbards bud på en kur mod narko-afhængighed, kommer de først på en kold tyrker, og derefter bliver de afgiftet ved at tage masser af vitaminer (*niacin*, også kaldet B3) og dampbade. Hubbard troede fejlagtigt, at narkotika lagres i kroppens fedtlag og skal svedes ud, før man er stoffri.

I Narconon studerer narkomanerne Hubbards skrifter og får masser af samtalerapi på Scientologi-manér. De, der går gennem programmet og bliver stoffrie, får deres tankegang gennemsyret af Scientologi.

Narconon har masser af websites, hvor L. Ron Hubbard ofte er nævnt, men navnet Scientologi brillerer normalt ved sit fravær. Mange misbrugere kommer ind i Narconon uden at ane, at det har noget med Scientologi at gøre.

På hjemmesiderne *Narconon Exposed*¹¹ og *Stop-Narconon*¹² kan man læse kritiske artikler om Narconon og advarsler fra tidligere deltagere.

Jeff X fortæller f.eks., at Narconon-medarbejderne ikke kunne forhindre beboerne i at tage stoffer i smug, og at han selv prøvede heroin for første gang, mens han var på Narconon. Han var indlagt for kokain- og alkoholmisbrug.

Tara J klager over, at personalet var inkompetent. De var for få, i øvrigt alle tidligere patienter, som var blevet forfremmet til stabsmedlemmer. Pigen, hun delte værelse med, forsøgte at flygte ved at gemme sig bag i en varevogn. Hun blev bragt tilbage og afhørt i flere timer, hvor hun fortalte alt, hvad beboerne gik og sagde bag personalets ryg. Hun var ikke længere den samme efter den oplevelse.

Narconon Exposed nævner fem indvendinger mod Narconon:

1. Nye patienter får en „kold tyrker“. Abstinenser er meget ubehagelige, hvorfor de fleste afvænningsprogrammer nedtrapper patienterne med metadon.
2. Narconon „afgifter“ patienter ved at give doser af vitaminer og mineraler langt over det tilrådelige (overdoser af niacin kan give leverskader, mavesår og eksem).
3. Dårligt uddannede medarbejdere – de fleste uden nogen medicinsk uddannelse – styrer en form for medicinsk behandling.
4. Nogle af Narconons terapeutiske metoder kan være farlige for patienterne, f.eks. hvis de er psykisk syge.
5. *Bad science* – mange af Narconons metoder er uvidenskabelige og bygger kun på Hubbards fikse ideer.

APPLIED SCHOLASTICS

Scientologi-organisationen *Applied Scholastics* tilbyder uddannelsesmaterialer og studieteknologi (*Study Tech*) baseret på L. Ron Hubbards værker.¹³ Den danske leder hedder Hanne Hemmingsholt.

Study Tech handler om at lære, *hvordan* man lærer. Hjemmesiden www.appliedscholastics.org definerer teknologi således: *By „Technology“ is meant methods of application to obtain a specific result.* Dvs. „teknologi er måder, hvorpå man anvender en metode til at opnå et specifikt resultat“.

Hubbard gik meget op i, at man aldrig måtte springe et ord over, hvis man ikke vidste, hvad det betød. Det ville senere medføre træthed, koncentrationsbesvær og manglende forståelse, hver gang man stødte på ordet. Derfor skal ukendte ord altid slås op i en ordbog, før man kan gå videre. (I virkelighedens verden er der dog mange eksempler på, at sproget ikke altid har en fastlåst mening. Ord kan skifte indhold i tidens løb. Et andet eksempel er, at forskere er nødt til at acceptere fænomener, som de ikke kan forklare, og må opstille en hypotese, som de kan arbejde videre ud fra. Hvis videnskabsmænd skulle følge Hubbards principper, ville de aldrig komme nogen vegne.)

Hubbard selv elskede at lege med ord og ændre deres betydning. Han opfandt sin egen terminologi med udtryk som *tech* (Scientologis „teknologi“), *overts* (forseelser, synder), *suppressive person* (fjende af Scientologi), *squirreling* (uautoriseret brug af Scientologis teknikker) osv.

Derfor er scientologers indbyrdes samtale meget indforstået, hvilket både virker som en identitetsmarkør (dvs. adskiller dem fra resten af samfundet) og gør det muligt at snige en masse formildende omskrivninger ind (f.eks. tale om *Ethics*, etikafdelingen, der i virkeligheden er en intern kontrol- og efterretnings-tjeneste med ret til at dømme). Samtidig ændrer jargonen folks måde at tænke på, og den får systemet til at virke mere mystisk og spændende.

At være scientolog (eller blot sætte sig ind i, hvad Scientologi er) er meget tids- og arbejdskrævende. Hubbard var umådeligt ordrig, meget kolerisk og selvoptaget, og tillod ingen tvivl om, at hvert ord, der dryppede fra hans læber, var guld værd.

Hans insisteren på, at man slavisk skal følge hans system, hænger dels sammen med hans kontrolmani, men virker også som en indoktrinering, der former personens måde at tænke efter Hubbards skabelon. Personen mister overblikket og sin kritiske sans.

Når man går bag om alle de store ord, viser det sig ofte, at Hubbards teknik er simpelt, gammeldags terperi med en makeup af „smarte“ ord.

At lave modeller i ler eller modellervoks for at anskueliggøre begreber er et hyppigt indslag i børneundervisningen. Man skulle tro, at det ville fremme kreativiteten, men det er åbenbart ikke tilfældet. Når man læser Undervisningsministeriets tilsynsreferater fra skolerne, virker det ofte som unyttigt tidsspilde.

Alle FEGU-skoler og Scientologi-friskoler i Danmark hører under Applied Scholastics og betaler for at bruge dens (Hubbards) materialer. Applied Scholastics hører indirekte under Scientologi, da alle Hubbards værker tilhører Scientologi. Mange lærere i skolerne er scientologer. Men når der er problemer med Scientologi-skolerne, benægter både Scientologi-, „kirken“ og skolerne, at de har noget med hinanden at gøre.

FEGU

Forening for Effektiv GrundUddannelse (FEGU) tilbyder undervisning til ordblinde ud fra Hubbards metoder. Den lover, at eleverne får øget læsehastighed, større koncentrationsevne og større selvtillid.

Ekspert, som har undersøgt FEGUs metoder, siger, det er gammeldags terperi.

Bogen „Lær at Lære“ minder meget om en læsebog for de yngste klasser med masser af billeder og kun lidt tekst. I sammenhængen virker det absurd, at der forekommer ord som „studiebarriere“, „idiomer“ og „gradient“ (en glidende overgang). Her kunne oversætteren have brugt lidt mere fantasi og bragt lix-tallet ned, men han eller hun har skullet følge Hubbards forlæg slavisk. En sølle oversætter korrigerer jo ikke en ufejlbarlig åbenbaringskilde.

Bogen gør meget ud af, at man ikke må springe noget led over, og at man skal forstå hvert eneste ord, før man går videre, ellers bliver man forvirret. Faktisk hævder Hubbard, at grunden til, at en elev bliver træt eller uopmærksom, *altid* er, at han har misforstået et ord eller er sprunget over et. Der er en vis snusfornuft i den tanke, men Hubbard ignorerer eller har ikke forstået, at små børn aldrig ville lære at tale, hvis hans dogme havde almengyldig værdi. Spædbørn gætter jo ords mening ud fra de sammenhænge, de bliver brugt i, og de kan ikke tjekke betydningen i ordbøger.

Skuespilleren Tom Cruise giver et særligt Scientologi-kursus ved navn HELP (*Hollywood Education Literacy Project*) æren for, at han ikke længere lider af ordblindhed. En amerikansk forsker, *David S. Touretzky* ved Carnegie Mellon University, har lavet en grundig undersøgelse af HELP og beskriver det som et stift indlæringsystem proppet med Scientologi-særudtryk og -filosofi, beregnet på at lokke deltagerne ind i den omkostningskrævende science fiction-religion.

Ifølge FEGUs hjemmeside er der 20 FEGU-skoler i Danmark.

FRISKOLER

Der er tre Scientologi-friskoler i Danmark, der alle hedder „Kildeskolen“ (i Næstved, Valby og Århus). L. Ron Hubbard bliver af scientologer kaldt *Source* (Kilden). Derudover er der en børnehave og to „internationale“ skoler udelukkende med udenlandske børn (i Bjernstrup i Sønderjylland og på Amager). De benytter alle samme undervisningsmateriale, „Studiemetoden“, som er lavet af Hubbard og udgives af *Effective Education Publishing*.

Flere af skolerne har i tidens løb været i mediernes og myndighedernes søgelys. Både Kildeskolen i Næstved og Øresunds Internationale Skole fik i 2005 hård kritik af Undervisningsministeriets tilsyn dels mht. lærernes faglige kvalifikationer, dels for ikke at leve op til folkeskolens formålsparagraf.¹⁴

Via lov om aktindsigt har jeg haft lejlighed til at læse de tilsynsførendes referater, og der er himmelvid forskel på dem og så de tilsynsrapporter, som skolerne selv har lagt ud på deres hjemmesider. Disse er som regel neutrale eller positive og meget kortfattede.

En del af eleverne på skolerne lader til at være børn, som har haft problemer på andre skoler med indlæring og social omgang med andre. Det forklarer måske, hvorfor f.eks. Kildeskolen i Århus har haft dårligere eksamensgennemsnit end resten af landet. Kildeskolen i Århus har med 7,23 (2000-2004) det næstlaveste gennemsnit i kommunen, kun over- eller undergået af Nordgårdskolen, som udelukkende har andengenerationsindvandrere som elever. Kildeskolen i Næstved har tilsvarende lavt gennemsnit (6,78 i 2003), mens Kildeskolen i Valby ligger på et normalt leje.¹⁵

Der er også en del indvandrerbørn på friskolerne, måske fordi deres forældre ikke ved, hvad Scientologi er.

Der er en Kildeskole i Ringsted, som ikke har noget med Scientologi at gøre.

KILDESKOLEN I NÆSTVED

Ministeriets tilsynsreferater kritiserer generelt, at undervisningen er meget individuel og materialestyret. Der er ikke ret meget mundtlighed i undervisningen – ikke engang i sprogfagene. Der fokuseres ikke på, hvordan det lærte skal anvendes i hverdagen. Mange af opgaverne er omstændelige og gentages i det uendelige. Der er mange ordforklaringer og udenadslære.

Det meste af tiden sidder børnene og løser skriftlige opgaver hver for sig uden at tale sammen. De hjælper sjældent hinanden. Der er ingen variation eller uforudsigelighed i undervisningen, hvilket flere gange gør børnene urolige og uopmærksomme. Mange af skolens elever arbejder med materiale, der svarer til flere årgange under deres alderstrin. En elev skal først nå et bestemt niveau i dansk læsning, før vedkommende kan få lov til at gå videre med visse andre

fag. Systemet er stift og programmatisk.

En dreng fra 4. klasse sættes til at slå ord op i ordbogen og notere hvilken side i ordbogen, han fandt ordet på, mens han tager tid med stopur. En dreng fra 8. klasse i specialundervisning bruger 60 minutter på at lave en lermode ud fra en læsebog beregnet på 4. klasse. En dreng fra 10. klasse får lov til at sidde foran en computer i 1½ time uden at skrive et eneste ord. Enkelte elever arbejder flittigt, men det er svært at se, hvordan de bliver klogere af det.

Disciplinen er dårlig, selvom klasserne er små. Eleverne er ofte adspredte og mangler motivation. Elever går nogle gange ind og ud af klassen, sidder passivt hen, forstyrrer de andre eller laver lektier i et andet fag, uden at læreren griber ind.

Lærerne, som dog altid er venlige, giver flere gange eleverne forkerte svar og instruktioner, hvilket viser, at de er forvirrede eller ikke selv har forstået emnet. En lærer begynder at tale om flodbølgen i Asien, men bliver tydeligvis meget usikker, da nogle af eleverne begynder at tale om deres sorgoplevelser. Han vil helst pjatte.

I en anden time med samfundsfag kommer læreren med en masse tåbelige, „dumsmarte“ bemærkninger: „Nu skal vi høre, om I har fundet ud af, hvad det er, de prøver at få solgt til os, de forskellige politikere“ ... „de fem nævnte partier er de største, og det er jo alligevel dem, vi kommer til at stemme på“ ... „i Undervisningsministeriet er en minister, der er valgt, og derudover en masse folk, som bare sidder der år efter år; indtil de ikke gider mere eller finder noget andet at lave.“ (Det siger fjolset, mens tilsynet er tilstede!)¹⁶

KILDESKOLEN I ÅRHUS

Skoleleder Lufas Gravel hævder i Århus Stiftstidende 12.08.2003, at Kildeskolen i Århus ikke er en Scientologi-skole, og at dens mål ikke er at gøre nogen til scientologer. Hun indrømmer dog, at hun og kredsen, der startede skolen, alle er scientologer.

Skolen har „Etikafdelingen, som hjælper eleverne med personlige problemer eller uhensigtsmæssig adfærd, der måtte stå i vejen for indlæring. [Og] Kvalitetsafdelingen, der løbende checker, om eleverne rent faktisk har forstået og kan anvende det stof, der er gennemarbejdet. Alle disse institutioner sørger for, at ingen elever i længere tid ad gangen er opgivende, uvirksomme eller destruktive uden mulighed for at få hjælp“ (Tilsynsrapport 19. februar 2004).

Opbygningen med en etikafdeling (*Ethics*) og en kvalitetsafdeling (*Qual*) er overtaget direkte fra Scientologi-„kirken“, og skolerne følger de samme organisationsregler, som Hubbard bruger i de øvrige „orgs“ – inklusive en test hver torsdag eftermiddag, som skal afsløre, om de er blevet dygtigere i den forløbne uge. Hvilket i Scientology-ideologien er lig med etisk frem- eller tilbagegang.

Tilsynsrapporten skriver også: „Derfor var det ikke desto mindre interessant

at se, hvor spontant arbejdsomme de var, og hvor høfligt de i øvrigt opførte sig. Klasserne summede af energi, ikke at forveksle med larm eller uro. Udover det var eleverne forbavsende selvkørende og engagerede i egen læring. ... På mellemtrinnet oplevede jeg en enkelt elev, der sad og hang uden noget fornuftigt at tage sig til. Da jeg forhørte mig om vedkommende, fik jeg at vide, at det var en ny og temmelig problematisk elev, der åbenbart ikke havde lært skolens spilleregler endnu.“

SØNDERJYLLANDS INTERNATIONALE SKOLE

I den sønderjyske landsby Bjerndrup ligger 2 Scientologi-friskoler, som samlet kaldes Sønderjyllands Internationale Skole. Skolen har et halvt hundrede elever, hvis forældre udelukkende er tyske scientologer. Halvdelen af eleverne bor hos deres forældre i lokalområdet eller lige syd for grænsen, den anden halvdel bor på skolen.

Scientologi er ugleset i Tyskland, og derfor sender nogle tyske scientologer deres børn til Danmark, for at de kan få en Scientologi-opvækst. Det befrier dem samtidig for det daglige ansvar for børnene, og f.eks. medlemmer af kerneorganisationen *Sea Org* forventes ikke at bruge ret meget tid på andet end Scientologi. Også mere generelt forventes ansatte i Scientologi at arbejde så meget, at det er attraktivt for dem at deponere deres børn i en Scientologi-institution.

Skolen blev oprettet i 1994 og var fra starten præget af kontroverser. Mange beboere i Bjerndrup var bange for, at deres lille by skulle blive overtaget eller præget alt for meget af tyske scientologer, ligesom det til dels er sket med byen Clearwater i Florida, hvor de har deres hovedkvarter. Det er en frygt og en usikkerhed, som opstår mange steder, hvor pengestærke sekter vælger at oprette centre i små lokalsamfund på landet.

I 1997 blev skolen meldt til politiet, fordi de nægtede at samarbejde med kommunen omkring tilsyn af de børn, der boede på skolen. Eftersom skolen ikke får tilskud fra det offentlige, mente den måske ikke, at kommunen havde ret til at blande sig, men da kun skoler, der modtager tilskud, er berettiget til at drive kostskole, var det i realiteten ulovligt at have elever boende på skolen. I 1999 indgik amtet, som har overtaget tilsynet, et forlig, hvorefter skolen fik lov til at have børn i døgnpleje, mod at amtet fik lov til at aflægge 10 besøg årligt for at checke, at børnene havde det godt.¹⁷

ØRESUNDS INTERNATIONALE SKOLE

Skolen blev oprettet 20. januar 2003. Alle ca. 40 elever (børnehave til 5. klasse) er børn af indvandrere (formentlig scientologer, der arbejder i hovedkvarteret i København), men der undervises på dansk.

Ministeriets tilsynsreferater nævner de samme problemer som på Kildeskolen

i Næstved: Undervisningen er præget af individuel indlæring, ordforklaringer, reproduktion og repetition. Der er lagt mere vægt på færdighedstræning og automatisering end på beskrivelse, forklaring, forståelse, problemløsning og kommunikation. Der er tilsyneladende intet mål for lektionerne, og eleverne har sjældent medindflydelse på timens forløb.

Nogle af lærerne lader til at være mere skrappe end i Næstved, men der er stadig for megen uro i klasserne. Der er elever, der snakker med hinanden om uvedkommende ting, lægger sig på gulvet, ligger henslængt henover bordet, sidder med fødderne oppe og på forskellig måde giver højlydt udtryk for træthed og kedsomhed. Undertiden slås de korporligt i timen. De er ofte grove overfor hinanden, specielt drengene overfor pigerne. En pige bliver spytet i ansigtet af en dreng, som bagefter får besked på, at „*de skal lade hinanden være i fred*“. En kunsttime ender i det rene kaos med elever, der råber og hamrer løs med tegneredskaber, da læreren forsøger at afslutte timen med en sang. Lærerne bruger meget tid på at skabe orden, men kun en enkelt gang lykkes det:

Læreren irttesætter eleverne gennem hele forløbet. I den sidste del af timen noterer læreren noget i et hæfte. Læreren forklarer ikke, hvad hun gør, men det er tilsynets vurdering, at eleverne bliver mere stille. Læreren er synligt vred. ... Læreren påtaler til slut, at en enkelt elev har forstyrret meget. Timen afsluttes et par minutter før tid. Læreren siger, at hun vil snakke med den forstyrrende elev efterfølgende. Eleverne stiller sig bag stolene og afventer tilladelse til at gå fra lokalet.¹⁸

Læreren sidder bag katederet det meste tiden. Nogle elever må vente i lang tid, før de får hjælp til at komme videre, og får derfor ikke meget ud af timen. En matematiklærer kan ikke finde ud af matematikken, giver forkerte instruktioner og godkender forkerte besvarelser, f.eks. at $4/7$ er større end 1, og kan ikke svare på, om $2/8$ er større end $3/5$, uden at tage facitlisten til hjælp.

Alle eleverne er tosprogede og har derfor svært ved at udtrykke sig på dansk, men lærerne tager ikke meget hensyn til dette, f.eks. ved at rette sproglige fejl.

LILLEKILDE I VALBY

Lillekilde er en Scientologi-børnehave, som der også har været blæst om. En meget kritisk konsulentrapport i 2001 konkluderede, at den pædagogiske praksis i Lillekilde ikke levede op til servicelovens formålsbestemmelse.¹⁹

Kritikken gik bl.a. på, at de små børn fik belønninger for god opførsel – „*anerkendelsesritualer, der bygger på en scientologisk baggrund*“, som rapporten formulerer det. Derved kommer børnene til at sætte lighedstegn mellem selvtillid og præstationer, uden at deres selvværd opfattes som en kvalitet i sig selv:

Børn udvikles forskelligt på forskellige tidspunkter i et personligt udviklingsforløb og har krav på støtte til barnets hele udvikling. Ved brugen af omtalte børneprogrammer får børnene mere opmærksomhed for præstationer frem for personlig væren. En følge heraf kan være lav selvfølelse, og at barnet kan gå gennem livet med en bagvedliggende følelse af, kun at være noget værd i kraft af et scientologisk grundsyn i arbejdsforhold såvel som i kærlighedsforhold og venskaber.²⁰

Når der er tale om børn i en totalitær sekt, kan man frygte, at en sådan praksis fører til ensretning og øjentjenermentalitet.

Selvom der var lagt op til en lukning med 3 måneders varsel, mente Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget i Københavns Kommune alligevel ikke, at der var grundlag for at lukke institutionen, men valgte i stedet at nedsætte en politisk følgegruppe for et år med 3 medlemmer „for at sikre en rolig og korrekt løsning af evt. mindre spørgsmål“.²¹ Kravet om en følgegruppe blev imidlertid frafaldet næsten med det samme, så Lillekilde slap med skrækken.²²

VIRKSOMHEDER

Der findes et antal virksomheder, som er startet af scientologer og benytter sig af Scientologi-materiale, der er leaset af Scientologi, herunder Oxford-testen. Det kan f.eks. være firmaer, der udbyder kurser i virksomhedsledelse baseret på Hubbards tanker.

Der har også i Danmark været sager, hvor ansatte protesterede mod den indoktrinering, de på den måde blev udsat for, og som forekom dem at være irrelevant i forhold til deres arbejde.

Scientologi har en drøm om at gøre sig gældende gennem indflydelse i erhvervslivet. Om virkningerne, der ofte er katastrofale for virksomhederne, foreligger der ikke så meget materiale på dansk. Dog giver bogen „WISE-rapporten: Scientology og erhvervslivet“ af den tyske eks-scientolog Nobert Pothoff et usminket indblik i denne side af „religionens“ aktiviteter.

SCIENTOLOGIS EFFEKT PÅ MENNESKER

You see, Scientology doesn't really address the soul; it addresses the ego. What happens in Scientology is that a person's ego gets pumped up by this science-fiction fantasy helium into universe-sized proportions.

(Ser du, Scientologi henvender sig ikke til sjælen; den henvender sig til ego'et. Hvad der sker i Scientologi er, at en persons ego bliver pumpet op med denne science fiction fantasi-gas til et kosmisk omfang.)

*Ron DeWolfe*²³

Der er naturligvis flere slags mennesketyper blandt scientologer. Nogle scientologer kan virke flinke og naive²⁴, og nogle kan være ret så ubehagelige, hvis man kommer på tværs af dem. Én ting, Scientologi tilsyneladende kan lære folk, er selvtillid. Mange scientologer lader til at have selvtillid i overflod. Den er imidlertid et kunstprodukt, opbygget lige fra det allerførste kursus i Scientologi-systemet. Det er det såkaldte kommunikationskursus, som i realiteteten ikke er et kursus i at kommunikere, men i at blive lige glad med, hvad andre mener, altså blokere kommunikation. Det er et genialt træk, nok Hubbards eneste, at han starter sit system med lige netop dette kursus, der appellerer til den usikkerhed, som alle mennesker på et eller andet tidspunkt føler over for andre.

På kommunikationskurset lærer de scientologiske novicer at afvise kommunikation. Det bibringer dem en fornemmelse af at have magt over tingene, så de forlader kurset med en falsk følelse af selvtillid. Men denne fornemmelse af at have magt over tingene gør dem til lette ofre for Hubbards andet træk, der er genialt plattenslagerisk: Det er nemlig et grundprincip i hans system, at intet kursus er korrekt afsluttet, før kursisten har skrevet under på kontrakten om næste kursus.

I stedet for at blive mestre i at kommunikere bliver de nye trænet i at afvise kommunikation. Undtagen selvfølgelig fra Hubbards/Scientologis repræsentanter. Og kombineret med kravet om at skulle videre i det nærmest uendelige kursussystem betyder det, at kursisterne med glæde åbner sig for en næsten grænseløs hjernevask.

Problemer, som kursisterne mærker, opstår først, hvis de begynder at tænke selv. Så oplever de kejserens situation fra „Kejserens nye klæder“, hvor den lille dreng råber: „*Jamen han har jo ingen tøj på!*“

Det er en frygtelig erkendelse. Og hvis man har investeret en million kroner eller mere i det usynlige tøj(eri), rummer situationen en nærmest uimodståelig fristelse til at lukke øjnene og marchere videre i al sin latterlige nøgenhed, desperat „overbevist“ om, at man ser imponerende kejserlig ud.

Studerer man Hubbards holdninger, kan man oven i købet få en stærk fornemmelse af, at „religionsstifteren“ på et eller andet plan har moret sig grænseløst over de naive sjæle, der hopper på hans system og ikke kan hoppe af igen uden

at miste deres – for kolde kontanter – dyrt erhvervede selvrespekt. Det stemmer helt med den groteske sans for humor, som Ron Hubbard lagde for dagen på andre områder.

En person, som har masser af selvtillid (men ikke rigtig noget at have den i), kommer let til at virke dominerende og manipulerende. Vedkommende fylder meget, men det er sjældent en helt positiv tilstedeværelse.

Formålet med at blive „clear“ er at blive et 100 procent rationelt, analytisk væsen, der ikke mere lader sig styre af irrationelle, følelsesmæssige impulser. Disse skadelige impulser stammer fra traumer i fortiden, fra barndommen og tidligere liv, de såkaldte *engrammer*. Vejen til at blive clear er samtaleterapi, *auditing*, hvor man f.eks. skal råbe ad en stol eller en tom væg, eller hvor man sidder med en metalstang i hver hånd, der er forbundet med et apparat kaldet et *e-meter*. E-metret virker som en primitiv løgnedetektor ved at registrere forskelle i test-personens elektriske modstand, f.eks. om hans hænder bliver svedige, fordi han er nervøs.

En anden øvelse går ud på, at kursisten/ofret verbalt bliver svinet til af andre, der står omkring ham, uden at måtte reagere på nogen måde. Han skal netop *afvise* deres kommunikation.

Man har nået målet, er blevet *clear*, når man ikke længere giver udslag på e-metret, dvs. når udspørgeren kan spørge én om hvad som helst, uden at man får nogen følelsesmæssig reaktion. Når man ikke længere lader sig styre af sine følelser, har man fuld kontrol over sig selv og er i stand til at kontrollere og gennemskue sin omverden. Eller også har man nået et punkt, hvor alt er fløjtende ligegyldigt og dermed betydningsløst ... også en selv. Men den erkendelse undgår Hubbard omhyggeligt at påpege.

Der er en anden gruppe mennesker, som tilsyneladende ikke har nogen følelser: narkomaner. En narkoman føler ikke skam, kærlighed, glæde eller sorg på samme måde som normale mennesker, fordi narkotikarusen (og -trangen) er så stærk, at den overdøver alle andre følelser. Det er derfor, at narkomaner er så egoistiske, at de kan stjæle penge fra deres egen mor og snyde deres bedste venner. Psykopater er heller ikke gode til at føle medlidenhed med andre, men de kan føle ophidselse, begær, tilfredsstillelse, vrede osv., og de har brug for andre mennesker til at opnå disse primitive sindstilstande.

Science fiction-forfatteren Philip K. Dick skrev bogen *Drømmer androider om elektriske får?* (filmatiseret som *Blade Runner*). Den handler om nogle androider, der er flygtet fra en rumbase, hvor de har levet som slavearbejdere for menneskene, til Jorden, hvor de prøver at leve forklædt som mennesker af kød og blod. Problemet er, at de er maskiner uden nogen som helst empati eller følelse for andre. De er i stand til hæmningsløst at dræbe og udnytte de ægte

levende væsner uden at føle mindste form for anger og uden overhovedet at tænke over det. Derfor har regeringen et særligt politikorps, som skal opspore og udrydde alle androider på jorden.

Romanen handler i virkeligheden om psykopati, og hvor farligt det er, når vi hører op med at leve efter vores instinktive følelser (det, som teologen Løgstrup kaldte de suveræne livsytringer) og tror, at vi kan tænke rationelt som en computer. En psykopat er en person, der netop kun tænker på sig selv, og på hvordan andre kan bruges til at gøre hans tilværelse mere interessant. Han føler intet ansvar for sine medmennesker og dropper dem, så snart de ikke længere kan give ham noget. Dumme psykopater ender i fængsel, mens begavede psykopater bliver ledere i erhvervslivet eller samfundet, fordi vi andre er så dårlige til at gennemskue dem. De værste og de skøreste af de smarte psykopater bliver kultledere.

Lafayette Ron Hubbard var et fremragende eksempel.

HOLLYWOOD-BERØMTHEDER

Amerikanerne er vilde med berømtheder: skuespillere, sportsstjerner, rockmusikere – alle, som har været i fjernsynet eller på det hvide lærred. Hver dag er der talkshows i tv, hvor *celebrities* får lov til at fortælle anekdoter og reklamere for deres nyeste film. Tilsyneladende kan amerikanerne ikke få nok af den slags. Generelt er det en lind strøm af smagløsheder, som hverken kan støde eller inspirere nogen.

L. Ron Hubbard gav på et tidligt tidspunkt instruks om, at Scientologi skal udnytte berømtheders tiltrækningskraft til kultens egne formål. Han betragtede i øvrigt sig selv som en af det 20. århundredes store forfattere, selv om hans skønlitterære forfatterskab består af ret ordinære ungdomsbøger og andenrangs science fiction. Han forsøgte også med markant mangel på succes (og selvkritik) at lave sine egne film.

Kultens nuværende leder, David Miscavige, har med endnu større entusiasme fortsat Hubbards strategi, der gik ud på at rekruttere så mange kendte mennesker som muligt, for at de kan tiltrække andre og skabe interesse for Scientologi. Med en hjertegribende appel til snobberiet har sekten efter Hubbards anvisning oprettet et *Celebrity Centre* i et luksuriøst gammelt hotel i Hollywood. Berømtheder skal ikke betale fuld pris for deres kurser dér, og de oplever aldrig de skånselsløse straffe, som almindelige scientologer er udsat for.

Listen over kendte Scientologer er lang. De mest kendte er Tom Cruise og John Travolta, men også Kirstie Alley fra „Sams bar“, Jenna Elfman fra komedieserien „Dharma og Greg“, Leah Remini fra „King of Queens“ (den tykke mands kone) og Elvis Presleys datter, Lisa Marie Presley er blot nogle eksempler. De er ivrige fortalere for Scientologi.

Til en vis grad virker den taktik, for ifølge Internet-søgemaskinen *Lycos* sprang „Scientology“ op som nr. 37 på listen over de mest brugte søgeord efter medievirakken om Tom Cruises forlovelse med den 16 år yngre skuespiller Katie Holmes. Men den slags opmærksomhed er ikke altid af det gode. Nok er folk vilde med de kendte, men de er endnu mere vilde med deres skandaler.

Siden Cruise forlod sin hustru Nicole Kidman, angiveligt fordi hun tog afstand fra Scientologi, har han opført sig mere og mere mærkeligt samtidig med, at han er blevet mere ivrig i sin propaganda for Scientologi.

I talkshowet *Oprah* sprang han rundt i møblerne som et lille barn af glæde over sin forlovelse med Katie Holmes.

Der har været flere pinlige situationer, når journalister har stillet kritiske spørgsmål til Cruises religion.

For dem, der har fulgt Cruise gennem årene, er det oplagt, at der er sket en grundlæggende forandring. Fra at være en lidt slikket og tilbageholdende, men altid smilende og charmerende pigebedærer, virker han nu mere som en mand, der forsøger at dominere sine omgivelser og få sin vilje, men ikke helt har styr

på sin nye rolle.

Nyligt var Kirstie Alley fremme i medierne, fordi den tidligere så kønne skuespiller havde taget så meget på, at hun næsten ikke var til at kende (vægt 130 kg) – ikke just en succeshistorie. Ifølge avisen *The Star* klagede medarbejderne på hendes seneste show over, at hun var meget vanskelig og råbte ad alt og alle (ligesom Hubbard plejede at gøre).

Da John Travolta i år 2000 filmatiserede L. Ron Hubbards science fiction roman *Battlefield Earth*, blev den kåret som århundredets værste film. Så dårlig, at den har fået kultstatus.

Lisa Marie Presleys kortvarige ægteskab med popstjernen Michael Jackson i 1994 blev af mange betragtet som et forsøg fra Scientologi på at rekruttere *the King of Pop*, mens det fra Michael Jacksons side nok snarere var et forsøg på at overbevise hans fans om, at han ikke var seksuel afviger.

Scientologis præsident, *Heber Jentzsch*, er selv tidligere skuespiller uden større succes. Ifølge imdb.com har han kun haft en mindre birolle i en biograf-film og en gæsterolle i en tv-serie, hvor han spillede tysk nazi-officer.

FORSVAR FOR SCIENTOLOGI

På engelsk har man et udtryk, der hedder *weasel words* („væselord“). En væsel betragtes i folkemytologien som et snu og ondsindet dyr, der er dygtigt til at sno sig ud af en knibe. Den kan også suge æg ud, så der kun er en tom skal tilbage. Et væselord er en sætning, som virker tilforladelig og rigtig, men ved nærmere gennemtænkning viser sig vildledende eller indholdsløs. Eksempler: At „frit stille“ folk i stedet for at fyre dem. „Folk siger...“ Hvem siger det? „Flere og flere mennesker bruger X“. Flere end hvem? Hvor stor en stigning, er der tale om?

Reklamefolk og smarte politikere bruger hele tiden væselord, men de bliver også brugt, når sekter og deres forsvarere forsøger at sælge deres budskaber. Religionshistorikeren Mikael Rothstein skriver f.eks. i bogen *Er Messias en vandmand?*:

„Det er f.eks. karakteristisk, at meget af det sludder, der siges om de nye religioner, skyldes påstande fremsat i sensationsbøger, som typisk er skrevet af tidligere medlemmer i samarbejde med en smart journalist.“ (s. 181)

Det er et fuldstændig meningsløst generaliserende og vildledende udsagn. Sådanne kulørte bøger har forekommet, men at hævde, at de skulle være den vigtigste kilde til sektkritik, er lodret løgn, og Rothstein véd det, men han kan åbenbart ikke nære sig alligevel. Udsagnet kaster snavs på alle dem, der faktisk har været ofre for en sekt og har haft mod og integritet til at gå ud og advare andre, men han nævner overhovedet ingen konkrete eksempler, så de pågældende har ikke en chance for at forsvare sig, og der er ingen argumentation for og imod (hvilket han ellers er dygtig til, når det gælder om at forsvare sekterne).

I samme kapitel skriver han:

„[D]et er ... rigtigt, at ledende skikkelser i Scientology er blevet dømt for tyveri af hemmeligtstemplede dokumenter fra den amerikanske stat, og at Scientology i det hele taget har mange domme for bedrageri, bagvaskelse m.v. på samvittigheden, også herhjemme. ... Men det er ikke sandt, at sådanne ting eksisterer i et omfang, der er større end det, de enkelte eksempler selv repræsenterer. ... Det nytter heller ikke at vurdere en organisations medlemmer på baggrund af eventuel kriminel virksomhed i ledelsen. Fx kan Scientologys medlemmer ikke uden videre identificere sig med de forhold, der har ført til domfældelse over ledende scientologer i tidens løb.“ (s. 178f).

Rothstein er ikke dum, og naturligvis véd han, at der er noget ravsuskende galt med Scientology, og at det går helt ind til kernen af „religionen“ og helt op til toppen. Det er ikke bare nogle få rådne æbler, men hele organisationen og ideologien, der er gennemrådden. Menige scientologer er selvfølgelig ikke kriminelle,

bare fordi ledelsen er det, lige så lidt som medlemmerne af Kommunistpartiet i Danmark var ansvarlige for Stalins forbrydelser. Men som kommunisterne dengang lader de sig udnytte.

„I 1983-1984 gennemførte det amerikanske Institute for the Study of American Religion en undersøgelse, der bl.a. viste, at tilfælde af voldelige overgreb i utraditionelle religioner svarede til, hvad der forekom i almindelige, veletablerede menigheder.“ (s. 179)

Det er en chokerende oplysning, men Rothstein glemmer at fortælle, at lederen af det pågældende institut, Gordon Melton, er en kendt kult-apologet, som gjorde gevaldigt i nælterne, da han sammen med nogle ligesindede forskere rejste til Japan for at undersøge giftgaskulten *Aum Shinrikyo* og forsikrede omverdenen om, at de var forfulgte uskyldigheder (inden de spredte giftgas i Tokyos undergrundsbane).

Hvis Rothstein tror, at f.eks. Folkekirken uden videre kan sidestilles med Scientologi eller moonierne, lider han af proportionsforvrængning. Det gør han næppe, men han vil gerne vende vort verdensbillede på hovedet og gøre os forvirrede, så vi tilslutter os hans synspunkt, at ingen religioner er sande, men alle er lige meningsløse, så ingen af dem har et fortrin frem for andre. Minoritetsreligioner skal efter hans opfattelse beskyttes, fordi de konstant er i fare for at blive tromlet ned af flertallet, som er fjendtligt, fordi vi mennesker af natur ikke kan lide nogen, der er anderledes, eller som melder sig ud af vores samfund. Det er ikke *individet* fanget i en psykopats syge fantasi, der skal beskyttes, men *gruppen* af mennesker, som har slugt lederens tro.

Hvis man er ateist og ser det hele udefra, kan man finde masser af tilsyneladende grundlæggende ligheder mellem de forskellige religioner. Både den katolske nonne og den muslimske selvmordsbomber tilsidesætter deres egne behov for (efter deres egen mening) at gøre Guds vilje. Men hvis man ikke kan se, at der er en afgrundsdyb forskel på de to, er man enten blind eller i ond tro.

Nogle former for religionsudøvelse er gavnlige eller neutrale, andre er direkte skadelige. Det er uomtvisteligt. Nogle er så skadelige, at samfundet er nødt til at skride ind med frakendelse af privilegier, som normalt gives til andre trossamfund, såsom skattefrihed, tilskud til humanitært arbejde osv. Desuden må ingen religiøs idé eller gruppe være hævet over kritik, uanset hvor sure tilhængerne så end bliver.

Naturligvis må kritikken af anderledes troende aldrig antage så groteske former som f.eks. i Tyskland i 1930'erne. På den anden side skal man heller ikke regne med, at man kan „vaccinere“ folk for tid og evighed ved at gå helt over i den anden grøft og hengive sig til en ufornuftig og urimelig form for politisk korrekthed. Derved opnår man kun i det lange løb at underminere sin egen troværdighed.

InJiva-behandling

InJiva-behandling er en alternativ, teosofisk inspireret behandlingsmetode udtænkt af en besynderlig dame ved navn *Stephanie Pagh*, som hævder, at hun er clairvoyant og medium for en gammel indianerånd kaldet *White Eagle*. *White Eagle Logen* er en teosofisk inspireret New Age-organisation, der arbejder for at udbrede *White Eagles* budskaber til menneskeheden.

BAKKELY

Bakkely er et pædagogisk-terapeutisk behandlingshjem for psykisk belastede unge smukt placeret i landsbyen Nees ved Karby på Mors, kun 300 m. fra Limfjorden. Beboerne (patienterne) er bl.a. unge, som har været selvmordstruede, er borderliners, DAMP-ramte, anorektikere, misbrugsofre osv. Der er plads til syv unge i alderen 16-26 år. Bakkely ejes af en privat fond ved navn Bakkely-fonden. Bakkely har undergået en del ændringer, men da jeg første gang hørte om stedet, hed lederne *Agnethe* og *John Moorhouse*.

John „Morgan“ Moorhouse er englænder og har boet i Danmark siden 1973. Han er uddannet som forstmand og har arbejdet som selvstændig inden for skov- og miljøfaget. Agnethe Ravensborg Moorhouse er uddannet som hospitalsplejer og gestalt- og massageterapeut. Hun har over 30 års erfaring inden for psykiatri på hospitaler i Viborg og Århus, herunder 18 år på ungdomspsykiatrisk afdeling.

I flere år fungerede Stephanie Pagh som (meget!) højtbetalt psykoterapeut og vejleder for John og Agnethe, indtil en gruppe af tre tidligere medarbejdere i november 2004 opsøgte Dialogcentret og afslørede visse kritisable og sekteriske forhold, der dengang herskede på stedet. På Dialogcentret skønnede vi dengang, at der var hold i anklagerne, og rejste sagen bl.a. med artikler i *Den Nye Dialog*, på Dialogcentrets hjemmeside¹ og i *Morsø Folkeblad*.

Bakkely havde været præget af en kraftig udskiftning af medarbejderstaben. I alt ni medarbejdere var gået eller blevet fyret, og syv af disse klagede i sommeren 2004 til Viborg Amt over forholdene på Bakkely. En tidligere medarbejder skrev bl.a. til amtet: „*I den korte tid, jeg var ansat på Bakkely, oplevede jeg primært misstemning og konflikt, grædende kollegaer og en trykket atmosfære. Selv led jeg af søvnproblemer, nedtrykthed og spændinger i maveregionen.*“

Viborg Amt undersøgte stedet, men var ikke tilbøjeligt til at fortage sig noget, fordi man ikke fandt beviser på, at de unge var blevet vanrøgtet. At terapeuter er dårlige arbejdsgivere, behøver jo ikke nødvendigvis at gå ud over patienterne. Desuden forelå der ingen klager fra de kommuner, som havde placeret de unge

på Bakkely, tværtimod var der generel tilfredshed med Bakkelys arbejde. De tilbageværende ansatte sluttede desuden op om lederparret.

Medarbejderskaren på Bakkely var opdelt i 2 grupper, hvoraf den ene gik stærkt ind for stedets religiøsitet, mens den anden var mere skeptisk. En af anklagerne gik på, at lederparret forsøgte at „omvende“ nyansatte til deres specielle religiøsitet, og hvis de viste sig at være uimodtagelige, blev de fyret efter et stykke tid, så kun de „troende“ blev tilbage. Meningen var, at de ansatte ikke kun skulle hjælpe patienterne, men også „arbejde med sig selv“ – naturligvis ud fra Stephanie Pagh's teorier om healing og psykoterapi.

Nogle medarbejdere blev overtalt (nogle af dem følte sig pressede) til at tage dyre behandlingsforløb hos Stephanie Pagh, og uden for arbejdstiden blev der jævnligt arrangeret aftener med fuldmåned meditation, der også følte som mere eller mindre obligatoriske.

Der blev lagt så megen vægt på de ansattes personlige udvikling, at det gik ud over behandlingen af de unge, og det var også hårdt for de ansatte. Det var ikke ualmindeligt at opleve medarbejdere forgrædte og med røde øjne, når de havde været oppe at snakke med John eller Agnethe, og det gjorde de unge utrygge og forvirrede. På en studietur til Tyrkiet var der en medarbejder, der tudede i tre dage, hvorefter en af de andre begyndte at tude af jalousi, fordi John tog sig for meget af den første. Nogle af medarbejderne gik så meget op i deres personlige problemer, at de unge nærmest følte sig til overs.

En af de ansatte var særligt modtagelig overfor Stephanie Pagh's religion og blev udnævnt til sikkerhedsrepræsentant, selvom hun irriterede de andre medarbejdere med sin flyvskhed og manglende realitetssans:

DC: – Y er én af de meget troende?

X: – Hun er deres barn. Og jeg må sige, at på det tidspunkt Y kommer, går det rivende galt derude. Så er der slet ikke styr på noget som helst.

Eva: – Hun er ligeså grebet af det, som de er. Hun går rundt med engle på skuldrene og ser ... Jeg kan ikke arbejde et sted, hvor man sidder og snakker seriøst med én, og så siger hun: „Jeg mødte min søns nye lærer i går. Hun kommer også fra himmelen osv.“ Og sådan var det hele tiden. Det er svært at forholde sig til. En kollega som er så grebet af det med engle osv.

(Interview med tidligere ansatte)

Bakkely blev sat under skærpet tilsyn af amtet, som på et møde i januar 2005 valgte at lade Bakkely fortsætte på følgende betingelser:

Der måtte ikke være terapeutiske relationer mellem ledelsen og personalet. Bakkely måtte ikke have forbindelse med sekteriske organisationer eller anvende sekteriske metoder i behandlingen. Der måtte ikke foretages healing – hverken

på personalet eller beboerne. Samarbejdet med Stephanie Pagh skulle ophøre og måtte ikke genoptages.

Lederparret fik besked på at redegøre for visse ting, f.eks. kropsmassage og forholdet til White Eagle-religiøsitet. Amtet påtalte også nogle misforhold, som f.eks. uklare grænser mellem at være leder og være privatperson, og at personalet kunne købe privat terapi hos lederen.

Agnethe Moorhouse var indstillet på at rette sig efter disse krav, men for hendes mand var samarbejdet med Stephanie Pagh vigtigere end at redde Bakkely, så han valgte at forlade sin hustru og slå sig ned som privat InJiva-behandler i Malling syd for Århus.

Dette brud ledte til konflikter med de tilbageværende „John-tro“ medarbejdere, og det endte med at også denne gruppe blev gået, for at stedet kunne begynde forfra på en frisk.

I maj 2006 havde Dialogcentrets leder, Jens Linderøth, og forfatteren af denne bog et møde på Bakkely med Agnethe Moorhouse og hendes nye sous-chef, og vi blev overbevist om, at der i dag ikke længere er nogen rester af Stephanie Pagh og hendes religion tilbage på Bakkely.² Vi har endvidere lovet Agnethe Moorhouse, at vi af hensyn til stedets beboere og det vigtige arbejde, som gøres på Bakkely, ikke vil rippe yderligere op i de mange personkonflikter, der før gjorde sig gældende på stedet og i stedet koncentrere os om at advare offentligheden mod Stephanie Pagh og hendes InJiva-sekt.

WHITE EAGLE

White Eagle siger: „Vi beder jer forstå, at vores loge har et fint formål. Formålet rækker langt ud i fremtiden: Det bibringer jorden en livsstandard, som er i harmoni med Uendelig Kærlighed.“

- www.whiteaglelogen.dk

Det engelske spiritistmedium *Grace Cooke* (1892-1979) voksede op i en familie, der beskæftigede sig med det okkulte. Som syvårig mistede hun sin mor og blev efter det klar over sine evner til at se ind i den åndelige verden. Hun fik kontakt med ånden af en afdød indianerhøvding ved navn *White Eagle*.

Denne White Eagle var talsmand for „Det Store Hvide Broderskab“ eller „Stjernebroderskabet“ i Tibet – et selskab af overnaturlige væsner og ophøjede mestre, som bekæmper ondskab og arbejder for at bringe menneskeheden op på et højere stadium af åndelig udvikling. Med andre ord en slags „Retfærdighedens Vogtere“, („Justice League“) af superhelte ligesom Batman og Superman – bare i mere åndelig forstand (og mindre stramtsiddende tøj). Blandt medlemmerne af Det Hvide Broderskab kan nævnes Jesus, Jomfru Maria, Quan Yinn (en buddhistisk gudinde eller *bodhisattva* – en bodhisattva er en slags buddhistisk helgen), grev Saint-Germain (en mystisk alkymist og charlatan i 1700-tallet, om hvem der gik mange fantasifulde historier, bl.a. at han havde fundet en eliksir, der gav evig ungdom, og at han havde levet i århundreder og havde kendt Jesus), Kuthumi (eller *Koot Humi*, en person frit opfundet af madame Blavatsky) og Maitreya (fremtidens Buddha).

Grace Cooke og hendes mand, Ivan Cooke, oprettede i 1930'erne et teosofisk selskab ved navn *White Eagle Lodge*, der lagde megen vægt på healing og meditation, og som fik en vis udbredelse i England under 2. Verdenskrig. Krig medfører altid øget interesse for spiritisme og spiritualitet i det hele taget på grund af folks frygt og sorg over mistede familiemedlemmer.

White Eagle Logen blev bragt til Danmark i 1981 af en kinesolog ved navn Grethe Fremming, men mange har fået inspiration fra White Eagle uden at være en del af den officielle loge. Der har også optrådt udbrydergrupper. Foreningen *White Eagle Logen Danmark* ved Grethe Fremming og Rolf Havsboel har til huse på *Polaris Centret* i Kirke Hyllinge på Sjælland. Ud over at være centrum for White Eagle Logen i Danmark tilbyder Polaris Centret kurser for erhvervslivet i „positiv stress-håndtering“ m.m.

Grethe Fremming og White Eagle Logen i Danmark har ifølge eget udsagn (læserbrev i Kristeligt Dagblad d. 22.12.2004) intet at gøre med Bakkely eller Stephanie Pagh.

WHITE EAGLES LÆRE

Skjult i Johannes evangeliet ligger den mystiske historie om menneskets iboende kræfter. Når vi udvikler disse kræfter, kan vi lære at bruge den guddommelige kærlighedskraft, som vil åbne døren til et nyt liv i broderskab og åndelig oplysning.

Den voksende bevidsthed vil afløse den gamle kirkeform. I fremtiden vil hvert eneste menneske udvikle Gud i sig, og hver især vil lære at den bedste måde at stimulere denne indre guddommelige kraft på er i gruppearbejde.

- www.whiteaglelogen.dk

Jesus Kristus har stor betydning i White Eagles mytologi, og tilhængerne betragter sig selv som arvtagere af en mystisk kristen tradition, som bl.a. kommer til udtryk i Johannesevangeliet. En nærmere undersøgelse af deres lære viser dog, at den ikke har noget som helst til fælles med traditionel kristendom. Det er ren teosofi blandet med visse gnostiske tanker (de ser da også sig selv som arvtagere efter det middelalderlige gnostiske kætteri, *katharerne*).

De mener, at Gud er en treenighed – ikke af Fader, Søn og Helligånd, men af Gud Fader, Gud Moder og Sønnen – Den kosmiske Kristus. Gud og Kristus er nærmest energier. Kristus bliver til, når det mandlige (Faderen) bliver forenet med det kvindelige (Moderen). Jesus var det første menneske, som blev guddommeligt ved at opnå Kristusbevidsthed. Alle mennesker er i virkeligheden Kristus, man skal blot erkende det. Denne proces kaldes „kristningen“.

White Eagle-tilhængerne tror også på reinkarnation og karma. Det onde er ikke en person, det eksisterer faktisk slet ikke. Verden styres af loven om årsag og virkning. Alt, hvad du gør, kommer tilbage og rammer dig selv. Hvis du er syg, er det en straf for noget, du har gjort – eventuelt i et tidligere liv. Kun ved at udstå lidelsen kan du genoprette ubalancen i din karma og med tiden udvikle dig til at blive guddommelig. Derfor er White Eagle-tilhængere ofte modstandere af, at folk tager smertestillende medicin. Vi skal lære at tage imod og acceptere alt, hvad der overgår os, både negativt og positivt.

En sådan løsning på ondskabens problem kaldes „monisme“ (i modsætning til dualisme, som opdeler kosmos i en del, som er absolut god, og en del, der er absolut ond), og den kendes bl.a. fra buddhisme og hinduisme.

I kristendommen betragtes det onde som noget, der ikke kan eksistere af sig selv, men det er udelukkende fravær af det gode, ligesom mørke er fravær af lys. Det onde har ikke nogen selvstændig væren. Men det onde er ikke en del af Gud.

White Eagle Logens symbol er en sekstakket stjerne, som symboliserer foreningen af det mandlige og det kvindelige (to trekanter oven på hinanden), oven på et ligsidet kors inde i en cirkel (sol-korset).

SPIRITISME

Grace Cooke var, som nævnt, oprindeligt spiritistmedium, og måden, White Eagle og de andre „mestre“ henvender sig til folk på, er ved hjælp af et medium – såkaldt „kanalisering“.

Alle White Eagles bøger og beskeder til menneskeheden er blevet til ved, at han har talt til fru Cooke eller en anden, som har skrevet hans budskaber ned. Undersøger man teksterne, kan man dog se, at de ikke adskiller sig fra teosofi og andre tanker, som var fremme i datidens nyspirituelle miljø. White Eagle har med andre ord ikke sagt noget til verden, som er særlig unikt.

Som et andet eksempel kan nævnes, at Sherlock Holmes-forfatteren Arthur Conan Doyle har dikteret en bog til Ivan Cooke ved navn *Book of the Beyond* („Bogen om det Hinsides“). Vel at mærke *efter* sin død i 1930. White Eagle-folkene betragter tilsyneladende Arthur Conan Doyle som forfatter til bogen, selvom den næppe skal findes i hans officielle bibliografi. Conan Doyle var i øvrigt selv blevet spiritist efter sin søns død i 1. Verdenskrig.

HEALING

Individuel healing og healing af verden er hjertet i White Eagle arbejdet. Den kærlige undervisning fremmer broderskabs-idealene som også omfatter dyrene, naturen og jorden. Det er en praktisk filosofi til at leve et spirituelt orienteret liv samtidig med at leve og arbejde i verden.

Gennem meditation, bøn og åndelig opmærksomhed udvikles intuitionen, der hjælper os til en dybere åndelig forståelse, der giver genklang i vores dagligdag.

- www.whiteeaglelogen.dk

I White Eagle lægges der meget vægt på meditation og healing. En gang om måneden holder man fuldmåned meditation. Det kan foregå ved, at deltagerne ligger ned og lytter til New Age-musik, mens meditationslederen fører dem ud på en slags drømmerejse.

Healing foregår ved, at healeren sender positive tanker og energier („lys og farver“) over i „patienten“. Det kan ske ved berøring eller ved „fjernhealing“. Man kan blive medlem af en healinggruppe på seks mennesker, som mødes en gang om ugen, hvor man mediterer og healer omverdenen efter et ritual, som Grace Cooke har udformet. En sådan gruppe har en liste over folk, der ønsker at modtage healing. Patienterne – eller rettere deres ånder, for de er ikke selv tilstede – kaldes en for en ved navn ind i midten af gruppen for at modtage healing. Dette kan lade sig gøre, fordi White Eagle lærer, at kun to pct. af vores sjæle befinder sig her på jorden i vores legemer. De øvrige 98 pct. befinder sig et sted i rummet. Hvis jeg er tilstrækkeligt oplyst, kan min sjæl (de 98 pct., som er et andet sted) tage kontakt med din sjæl, og på den måde kan vi snakke

sammen, uden at vi behøver at være på samme sted (eller samme planet).

Hver uge holdes der „broderskabstjeneste“, hvor man mødes for at sende „lyset“ ud til verdens nationer og til mennesker og dyr, som er i nød.

Stephanie Pagh

STEPHANIE PAGH

For nogle af de ansatte på Bakkely var Stephanie Pagh nærmest en mytisk skikkelse på grund af den tilbedelse, hun blev udsat for. John Moorhouse hævdede, at hun var så fuldkommen, at hun ikke længere behøvede at blive reinkarneret. Når hun døde, ville hun komme direkte op på det syvende niveau og sidde ved Guds højre hånd. Nogle var sågar i tvivl, om hun var et menneske eller en ånd ligesom White Eagle. De få, der har set hende på billeder eller i levende live, er knap så imponerede og beskriver hende som en mager og hærget person.

„Psyko­terapeut“ er ikke en beskyttet titel, så der kræves ikke nogen kompetencegivende uddannelse, og der er heller ingen brancheforening, der holder øje med, hvad psykoterapeuter foretager sig. Enhver kan kalde sig psykoterapeut. Stephanie Pagh var officielt tilknyttet Bakkely som psykoterapeut, men vidnesbyrd fra tidligere medarbejdere fortæller klart, at hun reelt fungerede som healer og åndelig vejleder for lederparret og de ansatte. Agnethe Moorhouse bar ofte en øresnegl, når hun healede, så hun kunne være i telefonisk kontakt med Stephanie Pagh.

I 2003 fik Stephanie Pagh 126.000 kr. af Bakkely som betaling for at være konsulent – uden på noget tidspunkt at være på stedet. Faktisk siger medarbejdergruppen, at de ikke har set hende på Bakkely siden 2001. Pengene gik officielt til „ledelsessupervision“, men ifølge medarbejdernes vidnesbyrd må denne konsulentbistand have bestået i telefonsamtaler og fjernhealing.

Nogle af medarbejderne følte sig forpligtiget til at tage på kursus hos Stephanie Pagh for deres egne penge. Et sådant kursus kostede 8-10.000 kr., selv om det kun bestod i daglige telefonsamtaler af 30 sekunders varighed:

Jeg er den eneste af os tre, der har været på kursus med Stephanie. Og det er noget, du skal, for at kunne blive derude. Det er et kursusforløb, der strækker sig over 14 dage, hvor du starter første gang med på et bestemt tidspunkt at ringe til Stephanie og få dagens opgave. Den kan f.eks. hedde: „Hvorfor har dine forældre ikke været gode ved dig, da du var lille?“ Det skal man sætte sig og skrive noget om, og så skal man lægge sig hen og modtage fjernhealing i et stykke tid og drikke en bestemt mængde vand. Næste dag skal man ringe tilbage, og så kan jeg kun fortælle, at mine forældre har altså været gode ved mig. Ligegyldigt, hvor meget jeg har gransket, kan jeg ikke finde noget; tværtimod, så jeg har haft en meget god barndom. Men det bliver ved, og det bliver ved over 14 dage, for der må være noget. Der *skal* være et eller andet ved mig, der ikke er i orden.

(Interview med tidligere ansatte på Bakkely)

Stephanie Pagh lagde megen vægt på at finde traumer i folks barndom – lidt for meget efter visse medarbejders mening. Fra begyndelsen blev der lagt op til, at medarbejderne måtte regne med, at de med tiden ville komme til at miste forbindelsen til familie, ægtefælle og børn for at hellige sig deres egen personlige

udvikling. Denne indstilling, som nogle oplevede som et overgreb, kom også til udtryk i budskaberne på nogle papirlapper, som „White Eagle“ kanaliserede gennem Pagh til de ansatte på Bakkely i forbindelse med en temadag:

Eksempel 1:

X... [navn på medarbejder]

1. Det er yderst vigtigt, at du frigøres fra alle. Dine bekymringer svækker din styrke og dit mod. Du trænger til at få al tvivl på dig selv gennemarbejdet.

Eksempel 2:

X...

Du har brug for at lære at tage ansvar for dig selv. Du skjuler dig bag din angst.

Din angst ligger begravet i din barndom. Du fornægter dig selv livet.

Du har brug for at finde dig selv.

Kærligst

White Eagle

Hustruen til en nyansat på Bakkely blev af John Moorhouse ligefrem advaret om, at hendes mand ville gennemgå en så stærk personlig udvikling, at hun ville få svært ved at følge med. Underforstået, at hun kunne regne med knas i ægteskabet.

Ved en lejlighed fik de ansatte besked på at visualisere, at de læssede familien og deres venner på en raket og skød dem ud i rummet: Først deres partner, derefter forældre, så familien, så alle deres venner og til sidst alle dem, der havde gjort dem ondt. Meningen var, at man skulle frigøre sig fra alle, der kunne finde på at holde én tilbage i ens åndelige udvikling.

Dialogcentret har talt med folk fra White Eagle-miljøet, der kender Stephanie Pagh fra tiden før Bakkely. I Brande kom hun omkring 1997/98 i kontakt med en kreds af White Eagle-tilhængere, heriblandt John og Agnethe Moorhouse, og overtog efterhånden ledelsen af gruppen. Nogle blev imidlertid betænkelige, da de opdagede, at hun havde nogle personlige problemer, som ikke rigtigt passede med billedet af en overåndelig person i direkte kontakt med de højere magter.

INJIVA

Stephanie Pags nyeste påfund, efter at hun mistede kontrollen med Bakkely, er et projekt ved navn *InJiva*[®], som er en alternativ behandlingsform, bag hvilken der står et netværk af 11 InJiva-behandlere. I hinduismen er *jiva* et levende væsens udødelige essens („jeget“/individualiteten), som vandrer fra legeme til legeme gennem reinkarnation, og er analog til begrebet sjæl i de abrahamitiske religioner (jødedom, kristendom m.fl.). „InJiva“ betyder ifølge deres egen definition „at være i kontakt med sjælen“. Netværket har udgivet en bog med titlen „Når sjælen er fri – om rejsen hjem til dig selv“ af Susanne Nevel, som indeholder anonyme beretninger om metodens fortræffeligheder – formentlig behandlernes egne oplevelser. Det er deprimerende læsning, hvor man får indsigt i en flok sårede og selvoptagne menneskers sørgelige liv. Et kapitel hedder „Tre fortællinger om traumer“:

„Da jeg fik min første traumebehandling, fik jeg først at vide, at min far ‘sad fast’ i mit rodchakra. Det undrede mig virkelig, for han var jo den ‘gode’, mens min mor var ‘den onde’ ... Jeg har haft ham med mig som en dødvægt gennem alle årene.“ „Min mor har også givet mig traumer.“ „Min mand ‘sad fast’ i de fleste af mine andre chakraer ... ikke mindst blokerede han mig i mit halschakra.“ (s. 104-5)

„Fortælling om et familiemønster“ handler om en dreng, hvis bedstefar dør i 1. Verdenskrig. Jeg har mistanke om, at det meget vel kan være John Moorhouse. Det er fortællingen om et for tidligt født (moderen forsøgte at fremkalde en abort) og meget sent udviklet barn, som var meget indelukket og havde svært ved at kommunikere. Moderens sociale deroute fra middelklasse til tjenestepige skyldes bedstefarens død og en skilsmisse, der sågar udelukker hende fra kirkens nadverfællesskab (katolikker?). Han skriver: „Jeg følte, at det var min egen skyld, at alt dette startede. Når negative tanker bliver konstante og tilstrækkeligt stærke, ændrer de karakter fra tanker til en tilstand ... Det er også min overbevisning, at materien adlyder tanken.“ (s. 94ff)

På hjemmesiden www.injiva.dk beskrives behandlingen således³:

InJiva behandlingen er en årsagsbehandling.

- Det vil sige, at den ved sygdomme ikke kun tager hensyn til diagnosen og symptomerne, men at den går helt til bunds i problemerne og udbedrer selve årsagerne til sygdommen.

Disse årsager har ofte dybe psykiske rødder, hvilke det er nødvendigt at få „gravet“ op og forløst, for at resultaterne af behandlingen fremover kan bestå.

InJiva behandlingen giver mulighed for at arbejde med og at forløse blokeringer som blandt andet:

Besættelser, blokeringer i kroppen, negative tanker, negativ personlighed, karma, personlighedens begrænsende ego, traumer og brist i hjernen.

Behandlingsmulighederne er uendelige, hvor også mange „kroniske“ og psy-

kiske lidelser og sygdomme kan afhjælpes hos både (spæd)børn, unge og voksne.

Astma, allergi, depressioner, angst, kolik, hjernebrist og skader, damp, autisme, asperger, tvangstanker, nervøsitet, migræner, gig, barnløshed, søvnproblemer, misbrug, smerter, „ondt i sjælen“ og meget mere...

En anden annonce beskriver InJiva således⁴:

InJiva behandling er en ny og anderledes behandlingsform. Anderledes, fordi den i løbet af en-to måneder og uden brug af medicin eller andre remedier kan afhjælpe både kroniske og tilbagevendende, belastende tilstande, hos børn såvel som hos voksne. Det kan eksempelvis være migræne, allergier, søvnproblemer, gig, fordøjelsesproblemer, astma, depression, angst, choktilstande, tvangstanker og tvangshandlinger såsom OCD og trikotillomani⁵, alkohol- og stofmisbrug samt ludomani.

[...]

Et InJiva forløb kan bestå af op til syv trin. Forud for ethvert forløb vil InJiva behandleren få klarhed på, hvor mange af trinene personen har brug for at få forløst, for at han eller hun kan få fuldt udbytte af behandlingen. Det endelige behandlingsprogram vil således ligge klar fra starten, og det vil være individuelt tilpasset. I InJiva forløbet kan de syv trin kombineres i fire-fem behandlinger af en-to timers varighed.

De syv trin indeholder forløsning af

- en besættelse - hvis man er tyngt af mørke kræfter
- følelsesmæssige blokeringer - hvis man er følelsesmæssigt bundet
- negative tanker - hvis man er fanget i tankernes tyranni
- „den negative personlighed“ - hvis man er hæmmet af andres påvirkning
- karma - hvis man er låst fast til fortiden
- et begrænsende ego – hvis man er skjult bag et skjold
- traumers spor i krop, psyke og hjerne – hvis man er svækket af sine sår

Behandlingen sker gennem en blid berøringsteknik, hvorved der overføres en guddommelig kraft, der er nøje tilpasset den enkelte. Kraften forløser, renser og tilfører ny energi til modtageren. InJiva behandlingen er altid en kombination af energioverførsel og samtaleterapi, hvor modtageren får hjælp til at tage det fulde ansvar for sig selv og sit liv og til at skabe nødvendige og vedvarende forandringer i den nuværende livssituation.

Besættelse skal forstås helt bogstaveligt som, at patienten er besat af et spøgelse eller ånden af et menneske med en dårlig karakter, som nægter at stige op mod lyset, men foretrækker at klynge sig til denne verden ved at tage bolig i et andet menneskes legeme og suge af dets åndelige kraft som en parasit. Næsten alle

dårligdomme, inkl. afhængighed og at ens børn urolige kan føres tilbage til besættelse ifølge InJiva.⁶

In-Jiva har forsøgt at sælge deres behandlingsform til Viborg Amt som et middel til at kurere OCD (*Obsessive Compulsive Disorder* – en psykisk sygdom, hvor man lider af tvangshandlinger og f.eks. hele tiden skal vaske hænder eller er nødt til at tænde og slukke lyset 14 gange, inden man forlader et rum). I den forbindelse har de fjernet de fleste hentydninger til Stephanie Pagh fra deres materialer (Viborg Amt kender hende jo ikke for det gode). Hun kan ikke være blevet „smidt ud“, for ifølge Patent- og Varemærkestyrelsen ejer hun rettighederne til „InJiva Behandling“.

På side to i „Når sjælen er fri“-bogen står der „© Copyright Stephanie Pagh, 2005“ og på sidste side står der: „Skabelsen af dette projekt er sket igennem Stephanie Pagh, en nulevende mester, som har sat alt ind på, at vi kan bruge disse guddommelige kræfter på Jorden.“ At hun er „mester“ betyder i teosofisk sprogbrug, at hun er en åndelig hjælper på niveau med Jesus.

En OCD-behandling koster 9000 kr., og det vides på nuværende tidspunkt ikke, hvad amtet har svaret.

REGRESSIONSTERAPI

Gestaltterapi handler om at gå tilbage til sin barndom (eller undertiden et tidligere liv) og finde ud af, hvad der gik galt på det og det tidspunkt, og derefter genopleve begivenhederne én gang til og finde ud af, hvad man skulle have gjort i stedet, og forløse gamle følelser. Det kaldes også regressionsterapi eller „regrediering“. Det er en metode, som er meget anvendt på Bakkely.

Faren ved regressionsterapi er, at det måske ikke virker på patienten, og at vedkommende derfor konstant bliver mindet om dårlige oplevelser i barndommen uden at få det bedre. Tværtimod bliver man holdt tilbage i fortiden, som man konstant er tvunget til at genopleve på ny.

Et andet problem er, hvis personen ikke *har* nogen alvorlige, ubehandlede traumer fra barndommen (det er højst sandsynligt ikke tilfældet med unge på behandlingshjem, men det burde måske være tilfældet med behandlerne). Nogle personer kan blive fristet til at blæse nogle ting ud af proportion, hvis de har det skidt med sig selv og ikke kan finde ud af hvorfor, eller fordi de angler efter at gøre terapeuten tilfreds.

Hvis man graver dybt nok i sin fortid og i sit følelsesliv, finder man jo nok før eller siden ud af, at éns forældre ikke altid gav én nok kærlighed og opmærksomhed. Næsten alle har jo på et eller andet tidspunkt haft nogle problemer i forholdet til deres forældre. Det er fristende at vælge den lette løsning og skyde skylden for éns fejltagelser på de mennesker, der har betydet mest i éns liv.⁷

Alle har behov for accept og opmærksomhed – særlig fra mennesker, som de ser op til. Derfor er det også svært at kæmpe mod en stærk psykoterapeut, der partout vil finde en årsag til alle éns problemer i barndommen, og som ikke kan forstå, hvorfor man ikke gør fremskridt i behandlingen.

Man må blive meget selvoptaget og træls af hele tiden at skulle beskæftige sig så indgående med sig selv. Mange er desværre ikke så interessante psykologisk og intellektuelt, at man kan holde ud at høre deres livshistorie igen og igen. Hvor belastende må det ikke være for de folk, der hele tiden bliver tvunget til at stirre ind i deres eget indre, og hvor belastende må det ikke være for den, der skal høre på det uge efter uge.

EN MIKROSEKT

En mikrosekt er en sekt, der ofte kun består af en enkelt leder (og vedkommendes ægtefælle eller samlever) og en lille håndfuld disciple. Det er den form for sekterisme, som for tiden er mest udbredt i Danmark – specielt i New Age-miljøet. Lederen er ofte psykoterapeut eller healer og optræder tit som medium eller talerør for højere magter.

Når grupperne er små, er skaderne og skærmydslerne tilsvarende små, men undertiden kan det alligevel gå gruelig galt som i Randerssekten *Emenkaya*, hvor „guruen“ Uffe Hove endte med at dræbe en discipel.

Et andet eksempel er DAN terapi på Vildkilddegård ved Herning, som var et behandlingshjem for hjerneskadede unge. Det blev lukket efter mange avisskriverier i bl.a. BT, da det viste sig, at behandlingen var mere baseret på energiøvelser og behandling med æteriske olier og lignende end på konventionel pædagogik. Desuden blev de unge narret til at købe DAN terapiprodukter for tusindvis af deres egne kroner. Vel at mærke, uden at deres forældre kunne mærke nogen forbedring. Konsekvensen af Vildkilddegårdsagen blev, at reglerne for den slags pædagogiske opholdssteder blev strammet, så myndighederne blev forpligtet til at føre nøjere tilsyn.

Vildkilddegård er i dag et kristent rehabiliteringscenter for voksne med misbrugsproblemer. Det hører under organisationen *Evangelist* under ledelse af troshelbrederen og prædikanten *Christian Hedegaard*, som i øvrigt også har været i mediernes søgelys.

Selv om det i hvert tilfælde kun er en ret lille flok mennesker, der kommer i klemme, er det lige hårdt for dem, det går ud over, og når der er mange grupper, bliver det samlet til mange ofre. Desværre er det vanskeligt at skaffe sig et overblik over alle mikrosekter i Danmark.

Noter

Indledning

¹ http://www.eurekalert.org/pub_releases/2006-01/euhs-esl012406.php

Hizb ut-Tahrir

¹ Der er dog vidnesbyrd om, at Muhammeds taler blev nedskrevet, mens han levede, f.eks. ved at han dikterede til en skriver.

² <http://answering-islam.org.uk/Quran/Sources/sahr.html>

³ <http://www.najaf.org/english/book/18/5.htm> - se også opslag om Abd. Sahr i Encyclopedia Britannica.

⁴ <http://humanists.net/alisina/zeinab.htm>

⁵ Fast beløb pr. person uafhængigt af indkomst.

⁶ <http://www.alumni.utoronto.ca/publications/borderlines/02fall/04.htm>

⁷ <http://www.mifdanmark.dk>

⁸ <http://hizb-ut-tahrir.dk/show.php?table=diverse&fileid=9>

⁹ Fr. Vincent P. Miceli, S.J.: *The Fascination of Violence*:

http://www.catholicculture.org/docs/doc_view.cfm?recnum=241

¹⁰ BT 13. februar 2006: *Kalder til jihad*

¹¹ <http://www.hizb-ut-tahrir.dk/pdf/files/jihadpal.pdf>

¹² „Notes Towards a Definition of Culture“, T.S. Eliot.

¹³ Tegneserien *Mohammed's Believe It or Else!* giver mange underholdende eksempler på absurde udsagn i Koranen og hadith:

<http://www.faithfreedom.org/comics/comics.htm>

¹⁴ *Virgins? What virgins?*, The Guardian, 12. January 2002:

http://www.guardian.co.uk/saturday_review/story/0,3605,631332,00.html

¹⁵ <http://answering-islam.org.uk/Quran/Sources/cain.html>

¹⁶ At et offer udvikler en slags sympati for en voldsmand eller kidnapper:

<http://da.wikipedia.org/wiki/Stockholmsyndrom>

¹⁷ Ahmad, 6.459 (Muhammed iflg. hadith)

¹⁸ Altid at lyve om sit ansvar er et af kendetegnene på en psykopat, så en sådan etik kan umuligt fremavle et sundt samfund, selvom etikken i teorien er nok så pragmatisk. Noget tyder på, at etiske idealer er nødt til at være absolutte, selvom det betyder, at ingen har en jordisk chance for at leve op til dem.

¹⁹ Dr. Michael C. Labossiere: Fallacies:

<http://www.nizkor.org/features/fallacies/>

²⁰ En muslim ville nok ikke beskrive ummahens forhold til Allah på denne måde, men der er elementer, der går igen, f.eks. i *sura* 24:55: „Allah har lovet

dem af jer, som har iman og handler retfærdigt, at Han visselig vil gøre dem til efterfølgere (kaliffer) på jorden, sådan som Han gjorde dem var før til efterfølgerne. Og Han vil visselig for dem grundfæste deres Deen, som Han har udvalgt for dem, og Han vil visselig skænke dem sikkerhed efter deres frygt.“

<http://www.hizb-ut-tahrir.dk/show.php?table=wilayah&fileid=31>

²¹ F.eks. betyder *Kapernaum* “Nahums landsby” (*Kfar Nahum* på hebraisk).

²² *Guardian*: “Back into the fold” 6.1.2004:

<http://www.guardian.co.uk/print/0,3858,4829772-110878,00.html>

²³ Muslim Women’s League: „Women in Pre-Islamic Arabia“:

<http://www.mwlusa.org/publications/essays/herstory.html>

²⁴ <http://www.faithfreedom.org/oped/YounusShaikh50331.htm>

²⁵ <http://www.faithfreedom.org/Articles/sina/safiyah.htm>

²⁶ Også i oldnordiske fortællinger møder man den forestilling, at store krigere har „hvasse øjne“, som man skal tage sig i vare for, og at troldmænd kan få ting til at visne ved bare at stirre på dem. Se f.eks. *Saxos Danmarkshistorie* 8. bog, kap. 6 og Laksdæla-sagaen.

²⁷ http://en.wikipedia.org/wiki/Munkar_and_Nakir

Faderhuset

¹ <http://www.dci.dk/?side=ordbog&emne=Christian%20Hedegaard>

² Koplevs Krydsfelt på P1, 20. november 2004

³ – eftersom det fjerde og sidste korstog indtog og plyndrede byen Konstantinopel, hvilket det østromerske (græsk-ortodokse) rige aldrig kom sig over. Faktisk banede dette korstog dermed indirekte vejen for islams videre udbredelse i Østeuropa.

⁴ „Skole klager til ombudsmand“:

<http://www.kristeligt-dagblad.dk/forside/artikel:aid=261981>

⁵ *ibid.*

⁶ „Minister afviser nyt tilsyn på friskole“:

<http://www.kristeligt-dagblad.dk/forside/artikel:aid=263443>

⁷ Undertiden kaldes dette en „adoptionistisk kristologi“, fordi Jesus på den måde ikke er „født“ (Lukas 1,35) men antaget som Guds Søn, f.eks. da han bliver døbt af Johannes Døberen (Markus 1,9-11).

⁸ „The trouble is that we’ve preached a ‘cross’ religion and we need to preach a ‘throne’ religion“, Kenneth Hagin: *The Believer’s Authority*, s. 16. I denne bog kan man også læse historien om, hvordan Jesus ikke var i stand til befale over en dæmon, men måtte have Hagin til at gøre det: „If you hadn’t done that, I couldn’t have done anything about it.“

⁹ Neil Duddy: „*A Course in Miracles* by Helen Schucman, *The Aquarian Conspiracy* by Marilyn Ferguson, and *The History and Philosophy of the*

Metaphysical Movements in America by J. Stillson Judah“ (boganmeldelse), Update VI 4, Dec. 1982, <http://www.dci.dk/?artikel=422> (Se dog fodnote til afsnittet om Kenyon).

¹⁰ J. Stillson Judah: *The History and Philosophy of the Metaphysical Movements in America*.

¹¹ <http://www.emerson.edu/>

¹² http://en.wikipedia.org/wiki/E._W._Kenyon

¹³ Se Daniel Ray McConnell: *A Different Gospel*, 1988, og Geir Lie: *E.W. Kenyon – Cult Founder or Evangelic Minister?*, 2003. McConnell hævder, at Kenyon overtog det meste af sin lære fra New Thought, mens Geir Lie, en norsk tidligere trosmand, prøver at forsvare Kenyon ved at finde paralleller til Keswick-bevægelsen. Han skelner mellem *mind-cure* og *faith-cure*, som har mange ligheder, men kun den første (New Thought, Christian Science) er i direkte modstrid med bibelsk kristendom.

¹⁴ „That Kenyon’s theology has been linked to heterodox groups of the 19th century might be due to the surprising degree of doctrinal correspondence between these and the evangelical Higher Life movement“, G. Lie, s. 153. „...Higher Life and New Thought had much in common theologically speaking. One of the reasons might be due to both groups’ roots within Christian mysticism” [Thomas á Kempis, Jacob Böhme, William Law m.fl.], G. Lie, s. 79 (fodnote 141).

¹⁵ Thomas Hansen: „Fremgangsteologiens apokalyptiske syn“, Den Nye Dialog nr. 59 (marts 1995): <http://www.dci.dk/?artikel=769>

¹⁶ <http://www.carlstevens.org/cr.html>

¹⁷ http://www.dr.dk/dokument/reportager/syg_med_jesus.shtm

¹⁸ Geir Lie: „Discipleship-bevegelsen – en kortfattet historikk“: <http://www.refleks-publishing.com/Files/Discipleship-bevegelsen.pdf>

¹⁹ <http://www.studentgroups.ucla.edu/URCFriend/pressure.html>

²⁰ På grund af sit udspring i hellighedsvækkelsen var den gammeldags pinsevækkelse på nogle punkter meget rigoristisk og „lovisk“. Moderne neo-pentecostale menigheder er mere fleksible og tillader f.eks. uden problemer gengifte og kvindelige prædikanter.

²¹ Som f.eks. når Jesus helbredte en syg mand på sabatten, hvor der ikke må arbejdes. Eller hvis loven påbyder én at angive sin næste.

²² http://en.wikipedia.org/wiki/Charles_Fox_Parham

²³ Michael Corcoran: „How a humble preacher ignited the Pentecostal fire“: http://www.dailysentinel.com/news/content/shared/news/nation/stories/0220_PENECOSTAL.html

²⁴ Det må have ærgret Parham umådeligt, at Seymour, som allernådigst havde fået lov til at sidde på en stol udenfor døren til Parhams forelæsningsal, siden skulle blive hans mest fremmelige elev. Parham var en tvivlsom perso-

nage, som var medlem af *Ku Klux Klan*, og hvis offentlige rygte til sidst blev ødelagt, da han blev arresteret sammen med to trækkerdrengene.

²⁵ Ronald Knox: *Enthusiasts*.

²⁶ Eksempler: Parham, Aimee Semple MacPhearson (en kendt pinseprædikant, som hævdede, at hun var blevet bortført af ukendte mænd, selvom hun i virkeligheden var taget på ferie med sin gifte elsker), Jim Jones, Aalholm/Bekker-menigheden, Knutby-menigheden og mange, mange flere.

²⁷ I realiteten er ledende karismatikere præget af en vis uvilje mod at tage ved lære af historien. Prøver man at belære dem eller drage dem til ansvar for tidligere fejltagelser, bliver man mødt med tavshed eller vrede.

²⁸ <http://www.udfordringen.dk/art.php?ID=4270>

²⁹ The Sunday Times: „Exorcism mania breeds child abuse“, June 05, 2005: http://www.timesonline.co.uk/article/0,,2087-1641295_1,00.html

³⁰ Se et lignende tilfælde i Roland Howard: *Charismania – When Christian Fundamentalism Goes Wrong*, 1997, kapitlet „The Notting Hill Sexorcist“. På et tidspunkt skilte Horrobin sig fra sin hustru gennem flere år efter at have beskyldt hende for „åndelig utroskab“ (hvad det så end er) og giftede sig med en yngre kvinde. http://www.moriel.org/articles/sermons/once_christian_marriage_means_nothing.htm

Scientologi

¹ *Min fremhævnin*g.

² <http://www.xenu.net/fairgame-e.html>

³ *How Scientology turned its biggest critic*, St. Petersburg Times, 7. juli 2002: <http://www.rickross.com/reference/scientology/scien424.html>

The Man Who Fell Over, Berliner Zeitung, 30. maj 2002:

<http://www.rickross.com/reference/scientology/scien430.html>

⁴ *Interview with Ken Urquhart*, Los Angeles, 14 August 1986:

<http://www.cs.cmu.edu/~dst/Library/Shelf/miller/interviews/himmel.htm>

Stewart Lamont: „Religion Inc.“, 1986, s. 131:

<http://members.chello.nl/mgormez/books/lamont/lamont.htm>

⁵ *Ron denounces his wife to the FBI, March 1951*:

<http://www.xs4all.nl/~kspaink/cos/LRH-bio/sarafbi1.htm>

⁶ På ét af Hubbards breve til FBI har en ukendt FBI-agent skrevet ordene „appears mental“ („lader til at være skør“). Charles Stafford: *Individual life force is focus of Scientology*, St. Petersburg Times 1980:

<http://www.lermanet.com/scientologynews/sptimes/spt-series2.htm>

⁷ Mange af disse detaljer står at læse i Jon Atacks bog *A Piece of Blue Sky*, 1990, kap. 6:

<http://www.cs.cmu.edu/~dst/Library/Shelf/atack/>

Jon Atack: „Factnet Report: Hubbard and the Occult“,
<http://www.religio.de/atack/occ1.html>

⁸ Jan Grønborg: Scientology, Kirketjenesten 1982, s. 26.

⁹ <http://en.wikipedia.org/wiki/Theta>

¹⁰ <http://www.nmha.org/>

¹¹ www-2.cs.cmu.edu/~dst/Narconon/

¹² www.stop-narconon.org

¹³ Applied Scholastics and The Church of Scientology,

<http://studytech.org/asi.php>

¹⁴ *Scientology-skoler får hård kritik af tilsyn*, Kristeligt Dagblad 8.9.2005:

<http://www.kristeligt-dagblad.dk/forside/artikel:aid=264085>

¹⁵ Kilde: CEPOS, www.karakter.dk

¹⁶ Referat fra overværede lektioner ifbm. Undervisningsministeriets tilsyn af Kildeskolen i Næstved, s. 57.

¹⁷ *Godkendelse af Sønderjyllands internationale Skole i Bjerndrup som privat døgnplejehjem i.h.t. § 64, stk. 7, i Serviceloven*. Sønderjyllands Amt, 28. september 1999: <http://www.sja.dk/sja/dagsorden99.nsf/49501528aec056350025664a002d494a/c8ef20ed03a985ffc12567f50026c95b!OpenDocument>

Scientology-skoler opretter døgnpleje, Kristeligt Dagblad 12.10.1999:

<http://www.kristeligt-dagblad.dk/forside/artikel:aid=155520>

Scientology i Danmark, Den Nye Dialog nr. 66 (1996):

<http://www.dci.dk/?artikel=1294>

¹⁸ Referat fra overværede lektioner ifbm. Undervisningsministeriets tilsyn af Øresunds Internationale Skole, s. 31.

¹⁹ FAU 99/2002 J.nr. 99/2002

²⁰ Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget, Dagsorden for ordinært møde onsdag den 6. marts 2002, pkt 6. Vurdering af pasningsordningen Lillekilde:

<http://www.etsectera.com/nyheder/scientologi/arbejdsmarkedsudvalget.htm>

²¹ Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget, Beslutningsprotokol fra ordinært møde onsdag den 6. marts 2002, pkt. 6. Vurdering af pasningsordningen Lillekilde:

<http://www2.kk.dk/of/beslut.nsf/d1f8453cf294a174c125685c0044426a/0239b61d61bf307dc1256b79003c0eec?OpenDocument>

²² Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget, Beslutningsprotokol fra ordinært møde onsdag den 20. marts 2002, pkt. 16.1. Tillægsgdagsorden vedrørende en politisk følgegruppe for Lillekilde, FAU 136/2002 J.nr. 136/2002:

<http://www2.kk.dk/of/beslut.nsf/d1f8453cf294a174c125685c0044426a/842095aefe486f5ac1256b89004bf7ab?OpenDocument>

²³ *Penthouse Interview With L. Ron Hubbard Jr.:*

<http://www.rickcross.com/reference/scientology/scien240.html>

²⁴ Det er i hvert fald svært at tænke anderledes om dem, når man ved, hvad deres organisation står for. Det er nok ikke noget tilfælde, at Scientologi startede blandt science fiction-fans.

InJiva-behandling

¹ www.dci.dk/?tema=bakkely

² Jens Linderoth: „Opgør og oprydning på Bakkely“, Den Nye Dialog 104, 2006.

³ http://www.injiva.dk/injiva_1.htm

⁴ <http://www.triko.dk/news.php?extend.37>

⁵ En lidelse, der får patienten til at plukke sine hår ud.

⁶ *Når sjælen er fri*, s. 30ff.

⁷ Jeg tænker naturligvis her ikke på folk, som rent faktisk *har* haft en dårlig barndom.

Litteraturliste

Hizb ut-Tahrir

- Torben Rugbjerg Rasmussen, Grøndahl, Sinclair: *Hizb ut-Tahrir i Danmark - farlig fundamentalisme eller uskyldigt ungdomsoprør?*, Århus Universitetsforlag 2003.
- Albert Hourani: *A History of the Arab Peoples*, Warner Books 1992.
- Ayaan Hirsi Ali: *Jeg anklager*, Jyllands-Postens Forlag 2005.
- *Answering Islam* (kristent apologetisk websted: answering-islam.org.uk)
- Hizb ut-Tahrir: *Draft Constitution by Hizb ut-Tahrir* (www.hizb-ut-tahrir.info/english/constitution.htm)
- Simon Henderson: „Institutionalized Islam: Saudi Arabia’s Islamic Policies and the Threat They Pose“, amerikansk regeringsrapport. (www.islamdaily.net/EN/Contents.aspx?AID=144)
- Mark Juergensmeyer: *Terror in the Mind of God: The Global Rise of Religious Violence*, University of California Press 2003.
- Stephen Watt: „A Growing Obsession - Elliott Leyton and the Serial Killers“ (www.alumni.utoronto.ca/publications/borderlines/02fall/04.htm)
- Muslim Women’s League: „Women in Pre-Islamic Arabia“ (www.mwlusa.org/publications/essays/herstory.html)
- Younus Shaikh: „Islam and the Woman“ (www.faithfreedom.org/oped/YounusShaikh50331.htm)
- *Mohammed’s Believe It or Else!* (satirisk tegneserie: www.faithfreedom.org/comics/comics.htm)
- Ziauddin Sardar: *Desperately Seeking Paradise*, Granta Books 2004.
- Bassam Tibi: *The Challenge of Fundamentalism: Political Islam and the New World Disorder*, Berkeley: University of California Press, 1998.
- Hamid Enayat: *Modern Islamic Political Thought*, Islamic Book Trust 2001.

Faderhuset

- Ruth Evensen: *En vækkerrøst*
- Michael Corcoran: „How a humble preacher ignited the Pentecostal fire“. (www.dailysentinel.com/news/content/shared/news/nation/stories/0220_PENECOSTAL.html)
- Tage Juhl Lassen: *Tunger af ild: extatisk religiøsitet i Den Apostolske Kirke og Pinsemissionen*, Credo 1964.

- Elith Olesen: *De frigjorte og trællefolket- amerikansk-engelsk indflydelse på dansk kirkeliv omkring år 1900*, Anis 1996.
- Egon Clausen: *Guds knaldepisk - de helliges høvding - en biografi om Vilhelm Beck*, Gyldendal 2001.
- Ronald Knox: *Enthusiasm - A Chapter in the History of Religion With Special Reference to the XVII and XVIII Centuries*, 1950.
- Roland Howard: *Charismania - When Christian Fundamentalism Goes Wrong*, Cassell 1997.
- J. Stillson Judah: *The History and Philosophy of the Metaphysical Movements in America*, Philadelphia: The Westminster Press, 1967.
- Daniel Ray McConnell: *A Different Gospel*, 1988
- Geir Lie: *E.W. Kenyon: Cult Founder or Evangelic Minister?*, 2003.
- „Vanlig med psykiske vansker hos forhenværende medlemmer af Livets Ord“, Lækartidningen, volum 88, nr. 24, 1991.
- Birger Langkjer: „Mord i Knutby“, Den Nye Dialog
- Birger Langkjer: „Rapport om Christian Hedegaard“, Den Nye Dialog

Scientologi

- Jon Atack: *A Piece of Blue Sky*, 1990
(www.cs.cmu.edu/~dst/Library/Shelf/atak/)
- Stewart Lamont: *Religion Inc.*, 1986
(members.chello.nl/mgormez/books/lamont/lamont.htm)
- Russell Miller: *Bare-faced Messiah*, 1987
(www.clambake.org/archive/books/bfm/bfmconte.htm)
- Jan Grønborg: *Scientology*, Kirketjenesten 1982
- Penthouse: „Penthouse Interview With L. Ron Hubbard Jr.“
(www.rickross.com/reference/scientology/scien240.html)
- L. Ron Hubbard: *Dianetics: The Evolution of a Science*, oprindeligt offentliggjort i Science Fiction-magasinet *Astounding Science Fiction* (maj 1950) og siden udvidet til en hel bog (1955).

In-Jiva

- Susanne Nevel: *Når sjælen er fri*, 2005, © Stephanie Pagh.
- Dialogcentrets artikler: www.dci.dk/tema=bakkely

Appendiks: Tankereform

Symptomer på, at en gruppe er sekterisk eller totalitær:

(Hentet fra bogen *Thought Reform and the Psychology of Totalism* af Robert J. Lifton.)

Miljøkontrol

Kontrol med al information og kommunikation, både med omverdenen, men ultimativt også personens tanker – den indre kommunikation. Medlemmet bliver isoleret fra dem, der tænker anderledes, dvs. resten af samfundet.

Mytisk manipulation

Manipulation med oplevelser, som umiddelbart hænder/opstår spontant undervejs, men som i virkeligheden er nøje orkestreret af gruppens ledere for at demonstrere deres psykiske overlegenhed overfor medlemmet.

Krav om renhed

Verden anskues som sort/hvid, og ofret presses konstant til at bekræfte gruppens ideologi og herigennem til at stræbe efter perfektionisme. Brug af straf og/eller belønning, og en magtfuld kontrolmekanisme, der ofte optræder i denne forbindelse.

Tilståelsesritualer

Synder, altså synder som de defineres af gruppen, skal bekendes af ofret, enten overfor en personlig vejleder eller offentligt foran gruppen. Der er ingen fortrolighed. Alle deltagernes “synder”, “attituder” og “fejl” diskuteres og udnyttes af gruppens ledere.

Hellig videnskab

Gruppens doktriner/ideologi anskues som den ultimative sandhed hævet over enhver form for diskussion eller debat. Sandhed findes ikke uden for gruppen.

Sproget lades med ny betydning

Gruppen fortolker eller bruger ord på nye måder, som omverdenen ikke kan forstå eller godtage. Denne jargon består af tankeudslettende klicheer, som bruges til at ændre ofrets tankeprocesser, så vedkommende tilslutter sig gruppens måde at tænke på.

Doktrinen sættes over personen

Deltagernes personlige oplevelser rangerer under den hellige videnskab, og alle modstridende oplevelser skal benægtes eller genfortolkes, så de passer til gruppens tankegang.

Eksistensesberettigelse

Gruppen bestemmer, hvem der har ret til at eksistere. Dette skal ikke nødvendigvis forstås bogstaveligt, men betyder, at udenforstående skal underkaste sig gruppens ideologi. Hvis de nægter, skal de afvises af ofret, også hvis det gælder familie. Således mister hele omverdenen med tiden sin troværdighed for ofret.

Stikordsregister

A

Abdullah ibn Sa'd ibn Abi Sahr (Muhammeds skriver) 21
Abu Bakr (1. kalif) 20, 22
Accelerated Christian Education (ACE) 73
Aisha 21
Aleister Crowley 105, 107
Ali (4. kalif, Muhammeds svigersøn) 20, 21, 22
Averrøes 22
Avicenna 22

B

Bob Minton 103
Brita Krarup 66, 67

C

Charles Fox Parham 92
Christian Hedegaard 67, 82, 86, 141

D

David Miscavige 124
dhimmi 22, 23
Dirty Kuffar (musikvideo) 25
Discipelskabsbevægelsen 87

E

Elliott Leyton 26

F

Fadi Abdullatif 30, 34, 36, 40

G

Ghazali 22
Grace Cooke 131

H

hadith 20, 33, 42, 43, 60
Hanne Hemmingsholt 113
Hasan al-Banna 18
Hizb ut-Tahrir 14, 22, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 36, 37, 38, 40, 49,

56, 59, 62
Hizb ut-Tahrir i Danmark (bog) 26, 33, 59
Human A/S 70

J

Jack Parsons 105
Jamaat al Muslimeen 56
Jamaat-e-Islami 18
John Travolta 124
Johnny Walker Lindh 54

K

kafir 19, 25, 49
Kenyon 80
Khaibar 59
Knut Evensen 66, 68, 72
konvertitter 27, 28, 34, 53, 56
Københavns BibeltræningsCenter 67, 69, 78, 86

L

L. Ron Hubbard 105, 107, 110, 112, 113, 115, 124, 125
Leopold Weiss 53
Lisa McPherson 103

M

Malcolm X 56
Maududi 18
Mennesker imod Fundamentalisme 28
Mikael Rothstein 126
Moses Hansen 72
Mu'awiyah (5. kalif) 21
Muhajiroun 37
Musa Kronholt 27, 30

N

Nabhani 29
Narconon 112

O

Omar (2. kalif) 20, 22
Omar Bakri 37
Omar Shah 25, 62
onde øje, det ("evil eye") 60

Osama bin Laden 19, 25

P

Peter Horrobin 66, 96

Pinsevækkelsen 92

R

Rehabilitation Project Force 109

Ron DeWolfe 106, 107, 121

Ruth Evensen 66, 68, 69, 70, 71, 72, 77, 78, 82, 90, 91, 92, 98, 100

Ruthemor (rengøringsfirma) 68

S

salafisme 25, 62

Samuelskolen 68, 70, 72

Sayyid Qutb 19

Simon Peter Evensen 68, 78, 81, 98, 99

Slimane Hadj Abderrahmane 25

sufisme 25

T

takfir 19

Tariq Ramadan 18

thetan 107

Tom Cruise 124

Trosbevægelsen 67, 78, 79, 80, 82, 85

U

ummah 22

Ungdomshuset 70

Uthman (3. kalif) 20, 21, 22

W

wahhabisme 17

William Seymour 92

Y

Younus Shaikh 58

Z

Ziauddin Sardar 27, 47